

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

Latvijas Universitātes, Daugavpils Universitātes, Liepājas Universitātes un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas

kopīgās doktora studiju programmas
“Izglītības zinātnes”

LICENCĒŠANAS ZIŅOJUMS

APSTIPRINĀTS

Latvijas Universitātes Senātā 27.01.2020.

Senāta lēmums Nr. 73

APSTIPRINĀTS

Daugavpils Universitātes Senātā 16.12.2019.

Senāta lēmums Nr. 4/1

APSTIPRINĀTS

Liepājas Universitātes Senātā 27.01.2020.

Senāta lēmums Nr. 7

APSTIPRINĀTS

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Senātā 26.11.2019.

Senāta lēmums Nr. 6

Rīga
2019

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Projekts Nr. 8.2.1.0/18/I/004 “Latvijas Universitātes inovatīvas, pētniecībā balstītas studiju virziena “Izglītība, pedagogija un sports” studiju programmas”

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība LU un partneraugstskolu stratēģijām un studiju virzienam	3
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	11
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē	13
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas	15
II. Resursi un nodrošinājums	18
2.1. Studiju bāze	18
2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums	23
2.3. Finansiālā bāze	32
2.4. Materiāltehniskā bāze	34
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	38
3.1. Studiju programmas saturs	38
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms	41
3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma	43
3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē	55
IV. Mācībspēki	61
4.1. Mācībspēku atlases kritēriji	61
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām	62
4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana	63
V. Pielikumu saraksts	69
VI. Pielikumi	70
1. pielikums Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām	70
2. pielikums Studiju programmas atbilstība kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām	73
3. pielikums Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums	75
4. pielikums Pilna laika studiju plānojums	76
5. pielikums KDSP "Izglītības zinātnes" studiju kursu apraksti	80
6. pielikums KDSP "Izglītības zinātnes" studiju kursu kartējums	81
7. pielikums Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai	84
8. pielikums Darba devēju un profesionālo organizāciju atsauksmes	87
9. pielikums Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	103
10. pielikums Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae) Europass formātā	113
11. pielikums Mācībspēku publikāciju saraksts	114
12. pielikums Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	154
13. pielikums Sadarbības līgumi ar ārvalstu universitātēm	279

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība LU un partneraugstskolu stratēģijām un studiju virzienam

Kopīgo doktora studiju programmu “Izglītības zinātnes”, saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” https://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_visp/IZMinfozinoj_14112017_skolotaju_izglitiba.pdf),

īstēnos četras Latvijas augstskolas – Latvijas Universitāte (LU) partnerībā ar Daugavpils Universitāti (DU), Liepājas Universitāti (LiePU) un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmiju (RTA). IZM informatīvais ziņojums paredz, ka, lai nodrošinātu resursu koplietošanu un sinerģiju starp dažādām augstskolu kompetencēm doktorantūras līmenī, **ir jāizveido viena starpaugstskolu kopīgā doktora studiju programma**, kuras moduļi tiek īstenoti vairākās augstskolās, tādējādi veicinot doktorantūras studentu iekšējo mobilitāti, palielinot augstskolu pētniecības kapacitāti.

Latvijas Universitāte (LU) ir vadošais partneris kopīgajā doktora studiju programmā “Izglītības zinātnes”, jo ir lielākā plaša profila universitāte Latvijā, kam ir nozīmīga vieta ne tikai visas izglītības sistēmas attīstībā, bet arī kopējā valsts ekonomikas izaugsmē. LU studē ap 29 % no valsts augstskolās studējošajiem vai 21 % no visiem studējošajiem Latvijā (pēc 2017./2018. studiju gada datiem, http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf).

LU ir koncentrēts Latvijas Republikas vadošais studiju un pētniecības potenciāls dabas, humanitārajās un sociālajās zinātnēs. LU uzdevums ir modernizēt un piemērot studiju vajadzībām zinātniskā darba vidi. LU attīstības mērķis ir kļūt par pasaules nozīmes zinātnes centru, vienlaikus nodrošinot pētniecībā balstītas un inovatīvas studijas plašā zinātņu spektrā, kas raksturīgs klasiskai universitātei. LU vienā no prestižākajiem pasaules universitāšu reitingiem – *Times Higher Education* – starp Latvijas augstskolām novērtēta visaugstāk, un tā pieder pie 5% pasaules labāko augstskolu pēc snieguma studijās, citējamībā, zinātnē, starptautiskajā sadarbībā un sadarbībā ar industriju. LU ir mērķis 2020. gadā kļūt par vienu no vadošajām zinātnes universitātēm Baltijas reģionā un ieņemt atzītu vietu starp Eiropas universitātēm.

LU apvieno daudzveidīgas studijas un zinātnisko darbību, lai sniegtu pasaulē atzītu augstāko izglītību, radītu jaunas zināšanas un tās piemērotu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai svarīgu problēmu risināšanā, kā arī atbalstītu Latvijas valsts, tautsaimniecības un sabiedrības sekmīgu attīstību ar LU koncentrētās kompetences nodošanu.

LU loma ir nodrošināt Latvijas ekonomisko izrāvienu ar kvalificētu un izglītotu darbaspēku. Sevišķi būtiska LU loma ir tieši pašlaik, kad aktuālajos ekonomikas apstākļos viens no svarīgākajiem mūsu uzdevumiem ir palielināt Latvijas konkurētspēju Eiropas un pasaules tirgos. LU ir mūsdienīgs akadēmisko un profesionālo studiju centrs, kas saistībā ar pētījumiem dabas, humanitārajās, sociālajās (arī izglītības zinātnēs), tehniskajās zinātnēs un medicīnā sniedz dažāda veida un līmeņa augstākās izglītības iespējas kā Latvijas, tā arī citu valstu iedzīvotājiem. LU ir izšķiroša loma sabiedrības akadēmisko tradīciju, tautsaimniecības, izglītības, vides un veselības aizsardzības, latviešu valodas un kultūras attīstībā. Latvijas Universitātes viedoklis ir būtisks, pieņemot lēmumus valsts pārvaldes procesā.

LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu, attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras. LU attīstās kā moderna akadēmiska nometne, kas nodrošina vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem pētniecībā, studijās un jaunradē.

Īstenojot attīstības stratēģiju un pildot savas funkcijas, LU nodrošina studējošo, darbinieku, ārējo sadarbības partneru apmierinātību, likumdošanas prasību ievērošanu, efektīvu resursu izmantošanu un nepārtrauktu pilnveidošanos studiju un zinātniskās darbības jomās, īpaši ņemot vērā ieinteresēto pušu vēlmes un prasības universitātes darbības uzlabošanai.

LU stratēģiskie mērķi un vērtības, attīstības virzieni, veicamie uzdevumi, nepieciešamie instrumenti mērķu sasniegšanai un sagaidāmie rezultāti noteikti "LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020.gadam"

(https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf). Būtiska stratēģijas sastāvdaļa ir sadarbības attīstība un pilnveidošana ar darba devējiem, komercsabiedrībām, pašvaldībām, valsts konsultatīvajām padomēm un nevalstiskajām organizācijām. Viens no attīstības stūrakmeņiem ir pētniecības izcilība, zinātnes un studiju integrācija un internacionalizācija, kur būtisku ieguldījumu dod doktora līmeņa studiju programmu īstenošana. Nozīmīga sadaļa ir augstākās izglītības atbilstība darba tirgus prasībām un sabiedrības vajadzībām, kas balstīta pētniecībā un akadēmiskā personāla atjaunošanē.

Stratēģijas izstrādē ir piedalījušies visu ieinteresēto pušu pārstāvji, kuri snieguši būtisku ieguldījumu izvirzītās nākotnes vīzijas un stratēģiskās pieejas definēšanā. Izstrādes gaitā ir ņemti vērā gan nacionālā līmeņa augstākās izglītības un zinātniskās darbības politikas plānošanas dokumenti, gan esošā situācija nozarēs un to attīstības potenciāls nākotnē, gan arī pasaules zinātnes telpā valdošās tendences.

LU Stratēģija ir izstrādāta, ievērojot ES un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Šie dokumenti ir:

- EK stratēģija „Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei”;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030);
- Latvijas Nacionālo reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai;
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam (NAP2020);
- Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”;
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam;
- Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības nacionālā koncepcija 2013. - 2020.gadam;
- Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam;
- Latvijas Universitātes Stratēģiskais plāns 2010. – 2020. gadam;
- Informatīvais ziņojums "Par Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam ieviešanas rīcības plāna, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu" (MK 21.10.14. prot. Nr.57 50.§.);
- Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam.

Doktora studiju programmas uzskatāmas par augstskolu pētniecības nozīmīgu sastāvdaļu, tāpēc kopīgā doktora studiju programma (KDSP) "Izglītības zinātnes" veidota saskaņā ar augstskolu pētniecības programmām.

LU pētniecības programmas 2015. – 2020. gadam vīzija ir definēta ar mērķi veidot valsts pētniecības universitātes modeli, kuras pētījumi būtu konkurētspējīgi Eiropas pētniecības telpā, palielinot LU zinātnes nozares atpazīstamību Baltijā un pasaulē un veicinot Latvijas sabiedrības un ekonomikas attīstību.

(https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/dokumenti/LU_PP_senata_apstiprinata_ko_psavilkums_FINAL_FINAL_24.10.2016..docx)

Ir svarīgi uzsvērt, ka LU pamatvērtības pētniecībā ir izcilība, radošums un atvērtība. Izglītības zinātņu, kas pārstāv sociālo zinātņu jomu, mērķis ir veicināt LU kā pasaules mēroga zinātnes centra veidošanos, vienlaikus nodrošinot uz pētniecību balstītu un inovatīvu izglītību; radīt un izmantot jaunas intelektuālās vērtības zinātnē, sociālajā un ekonomiskajā attīstībā, kā arī novatorisku ideju popularizēšanā pētniecībā; izglītības zinātņu uzdevums pētnieciskajā darbībā

- būt atvērtām un dalīties pieredzē ar indivīdiem un sabiedrību, kā arī ar valsts un privāto sektoru, veicinot zinātnes ieguldījumu ekonomikas izaugsmē. Izglītības zinātnes kā sociālo zinātņu jomas pārstāves atbalsta sabiedrības piekļuvi akadēmiskās sabiedrības pētnieciskajam darbam, aktīvi piedalās zinātnes komunikācijas projektos un veicina sociālo zinātņu sasniegumus.

LU pētniecības programmā 2015. – 2020. gadam, atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD), ir definēti pētījumu virzieni izglītības zinātnē un Izglītības, pedagoģijas un sporta studiju virzienam, tie ir vispārīgā izglītība (iekļaujot tehnoloģiju bagātinātu mācīšanos, didaktiku); pedagoģijas vēsture un mūžmācīšanās; speciālā izglītība (iekļaujot īpaši apdāvinātajiem un tiem, kam ir īpašas mācīšanās vajadzības), dažādības pedagoģiskie risinājumi. Minētie virzieni arī nosaka LU specializāciju KDSP “Izglītības zinātnes”, t.i., vispārīgā pedagoģija (specifiski pedagoģijas vēsture), skolas, pieaugušo un augstskolas pedagoģija iekļaujošas izglītības un tehnoloģiju bagātinātas mācīšanās perspektīvā.

Eiropas Komisija 2018. gada paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Spēcīgākas Eiropas veidošana: jaunatnes, izglītības un kultūras politikas nozīme” izglītības reformu stratēģijai ir izvirzījusi divus kritērijus: modernizācija un nodarbinātība

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0268&from=en>)

LU partnerība kopīgajā doktora studiju programmā (KDSP) “Izglītības zinātnes” ar DU, LiepU un RTA ir vērsta uz abu šo kritēriju īstenošanu: četru doktora studiju programmu apvienošana kopīgā un to satura un formas pārstrāde un atjaunošana nozīmē doktora studiju programmu izglītības zinātņu jomā modernizāciju; kopīgā doktora studiju programma attīstīs un paplašinās nodarbinātības iespējas KDSP “Izglītības zinātnes” absolventiem Rīgā un Latvijas reģionos.

KDSP veicinās resursu koplietošanu un sinerģiju izglītības zinātņu jomā starp dažādām augstskolu kompetencēm doktorantūras līmenī, veicinās doktorantūras studentu iekšējo mobilitāti Latvijā, palielinās augstskolu pētniecības kapacitāti, veicinās izglītības zinātnes pētījumu kvalitāti gan Rīgā, gan Latvijas reģionos.

Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmijas (RTA) Darbības un attīstības stratēģija (2016. -2023.) izriet no atziņas, ka augstākā izglītība ir būtiskākais zināšanu ekonomikas resurss (https://www.rta.lv/uploads/source/content_LV/augstskola/dokumenti/RTA%20Strategija%202016-2023-prezentac.pdf)

21. gadsimtā augstākā izglītība ir pakļauta radikālām izmaiņām, kas centrējas aicinājumos atrast piemērotus nacionālus un lokālus risinājumus globāliem izaicinājumiem. RTA ir reģiona izaugsmes resurss un iespēja, kas mazina Latgales un pārējās Latvijas reģionālās atšķirības, sagatavojot kvalificētus speciālistus reģionālajam darba tirgum, kā viens no būtiskākajiem Rēzeknes attīstības resursiem, īpašu uzsvāru pašvaldības attīstības programmā liekot uz tautsaimniecībai nozīmīgu izglītības programmu attīstību

RTA darbības vispārējais mērķis ir stiprināt RTA stratēģisko lomu Latgales reģionā, Latvijas un Eiropas augstākās izglītības un zinātnisko institūciju sistēmā, pozicionējot sevi kā tehnoloģiju akadēmiju, pievēršoties daudznozaru tehnoloģisko risinājumu izstrādei, apguvei, izpētei, popularizēšanai un pielietošanai, aktualizējot starpdisciplinārās saiknes būtisko lomu augstākās izglītības un zinātnes attīstībā Latvijā, primāri mazinot Latgales reģiona attīstību kavējošos faktorus, garantējot inovatīvu, tradicionālajām tautsaimniecības nozarēm, radošajai un kultūras industrijai nepieciešamu produktu izstrādi un praktisku realizāciju.

Kā RTA stratēģiskie mērķi un uzdevumi tiek minēti: nodrošināt uz inovatīvu tehnoloģiju izstrādi, apguvi un piemērošanu vērstu studiju virzienu mērķtiecīgu, saskaņotu un pēctecīgu īstenošanu Latgales reģionā, sagatavojot Latgales, Latvijas, Eiropas ekonomikas izaugsmei nepieciešamos speciālistus, veicinot jauno speciālistu iesaisti zinātnē un pētniecībā; nodrošināt tehnoloģisko izcilību un inovāciju pārnei socializācijas un resocializācijas, sabiedrības veselības un labklājības, cilvēkdrošības jautājumu risināšanai Latgales reģionā un Latvijā kopumā.

RTA Pedagogu izglītības attīstības plānā 2018. – 2023. gadam ir minēts, ka zināšanu sabiedrības izveidošanās pasaulē paredz Latvijā un, nenoliedzami, Latgales reģionā nepieciešamību pēc augstas klases speciālistiem, akadēmiskajā un pētnieciskajā jomā izglītotiem profesionāļiem, kas attīsta inovācijas un veicina izglītības zinātņu attīstīšanu daudzdimensionālā aspektā. RTA sagatavotie jaunie zinātnieki ir konkurētspējīgi darba tirgū un spēj apliecināt savu profesionālo un pētniecisko kompetenci inovāciju izstrādē, ieviešanā, kas reizē sekmē Latgales reģiona un Latvijas izaugsmi kopumā. Minētais Pedagogu izglītības attīstības plāns definē arī RTA specializāciju KDSP, t.i., speciālā un sociālā pedagoģija.¹

Daugavpils Universitātes (DU) attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam balstīta ANO Dekādes Izglītība ilgtspējīgai attīstībai pamatnostādņēs, Eiropas Savienības Padomes secinājumos par izglītību ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030; LR Izglītības attīstības pamatnostādņēs un Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam definētajiem mērķiem. DU Stratēģija ir izstrādāta, pamatojoties uz Eiropas Savienības un Latvijas zinātnes politikas dokumentiem, Latvijas un ES attīstības prioritātēm, kuras ir iekļautas un apstiprinātas nacionālajos, ES politikas un stratēģiskās plānošanas dokumentos. Stratēģijas īstenošana veicinās vispārīgā mērķa – attīstīt DU kā akadēmiskajās tradīcijās balstītu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu studiju, zinātnes un inovāciju centru – sasniegšanu. (https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam.pdf) DU darbība ir orientēta uz ilgtspējīgas nākotnes sabiedrības attīstības sekmēšanu, realizējot starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošinot kvalitatīvu izglītību doktorantūras studiju programmā. DU ir lielākā un nozīmīgākā Austrumlatvijas reģiona augstskola, kuras darbība vērsta uz izglītības, zinātnes, kultūras, inovāciju un uzņēmējdarbības vides attīstību gan Daugavpils pilsētā, gan Latgales un Sēlijas pašvaldībās, gan valstī kopumā. DU apņemas nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz teorētiskām zināšanām un pētniecības prasmju apgūšanu, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā, kā arī attīstīt starptautiska līmeņa zinātnisko un radošo darbību, padziļinot zinātnisko pētījumu integrāciju studiju procesā, iesaistoties starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās, sekmējot tehnoloģiju pārneši un inovāciju attīstību un veicinot sabiedrības izpratni par zinātni. Universitātei ir ciešas saiknes ar darba devējiem un to organizācijām, tā pārzina darba tirgus pieprasījumu, izstrādā un īsteno Latvijas ekonomikas vajadzībām atbilstošas izglītības programmas. Vienlaikus ar sabiedrības aktuālo vajadzību īstenošanu. Universitāte prognozē sabiedrības un ekonomikas attīstības tendences, pārskata un definē savus mērķus un attīsta perspektīvās darbības jomas.

Pašreiz DU attīstības stratēģijā izglītības zinātnes ir definētas kā viena no četrām prioritārajām pētniecības jomām un tiek īstenota kā studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” attīstības stratēģija.² DU pedagogu izglītības attīstības plānā ir definēta arī augstskolas pedagoģiskā specializācija – skolas un augstskolas pedagoģija ilgtspējīgas attīstības perspektīvā. Arī Daugavpils Universitātes pētniecības programma virzienā „Izglītības zinātnes” paredz izglītības zinātņu pētījumu fokusēšanu uz DU specializācijas jomu KDSP.

Liepājas Universitātes (LiepU) attīstības stratēģijā (2016. – 2020.) ir teikts, ka Liepājas Universitātes virsmērķis ir nodrošināt pētniecībā balstītas, Kurzemes reģionam nepieciešamas, Latvijas un starptautiskā mērogā konkurētspējīgas un kvalitatīvas augstākās profesionālās, akadēmiskās izglītības un mūžizglītības ieguves iespējas, veicinot zināšanās un profesionālajās kompetencēs balstītu tautsaimniecības attīstību un radošas, kultūrorientētas sabiedrības nostiprināšanos. (https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_attistibas%20strategija%202016-2020_ar%2005_06_2017_IZM%20apstiprinajumu.pdf)

¹ Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas pedagogu izglītības attīstības plans 2018. – 2023. Rēzekne, RTA, 2018.

² Daugavpils Universitātes pedagogu izglītības attīstības plans 2018. – 2023. Daugavpils, DU, 2018.

LiepU studiju virzienā „Izglītība, pedagoģija un sports” iekļauto studiju programmu saturs orientē studentus uz izpratni par savu ieguldījumu dzīves kvalitātes uzturēšanā un konkurētspējas nodrošināšanā savas un nākamo paaudžu ilgtspējīgā attīstībā. Studiju virziens „Izglītība, pedagoģija un sports” ir vienīgais Kurzemes reģionā, kas sagatavo profesionālus izglītības jomā ar plašu kvalifikāciju spektru. Kā prioritārās studiju virziena īstenotās skolotāju sagatavošanas kvalifikācijas tiek atzītas pirmsskolas izglītības skolotājs un pamatizglītības skolotājs, kas arī noteica LiepU specializāciju KDSP “Izglītības zinātnes”.

Kopīgā doktora studiju programma “Izglītības zinātnes”, ko īsteno LU (kā vadošais partneris) partnerībā ar Daugavpils Universitāti (DU), Liepājas Universitāti (LiepU) un Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmiju (RTA) ir izveidota saskaņā ar:

- Latvijas Republikas Augstskolu likums;
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 27 (09.01.2018.) “Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumiem”;
- MK noteikumiem Nr.19-1-1 (15.01.2018.) par “Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību piešķiršanas kārtību” (https://www.lzp.gov.lv/images/stories/dokumenti/LZP_eksperta_tiesibu_pieskirsanas_kar_tiba_2018.01.15_19_1_1.pdf);
- Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (LU Senāta lēmums Nr.102, 4.04.2017.).
- LU, DU, LiepU un RTA attīstības stratēģijām, studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" attīstības koncepcijām un pētniecības attīstības koncepcijām;
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” (23.11.2017.);
- Eiropas Komisijas noteiktajām prioritātēm pētniecībā un augstākajā izglītībā (skat. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy_en un <https://www.esfondi.lv/izglitiba-prasmes-muzizglitiba>);

Kopīgā doktora studiju programma “Izglītības zinātnes” paredz visos minētajos dokumentos ieteikto resursu koplietošanu un sinerģiju starp dažādām augstskolu kompetencēm doktorantūras līmenī, tādējādi veicinot doktorantūras studentu iekšējo mobilitāti, palielinot augstskolu pētniecības kapacitāti.

Programmas unikalitāti Latvijā un Baltijā nosaka fakts, ka tā tiks realizēta kā kopīga starpaugstskolu doktora studiju programma izglītības zinātnēs, kuras moduļi tiks īstenoti vairākās augstskolās dažādos valsts reģionos. Vairāku augstskolu sadarbība kādā zinātnes nozarē vienas valsts mērogā ir unikāla arī globālā līmenī, jo tradicionāls sadarbības modelis ir kopīgas starpvalstu studiju programmas (piem., *International University of Monaco*) vai kopīga doktora darba vadīšana vienas universitātes īstenotā programmā dažādu augstskolu profesoriem (piem., *Ulm University*, Vācija).

KDSP “Izglītības zinātnes” pirmoreiz Latvijā tiek apvienoti dažādu augstskolu augsta līmeņa eksperti izglītības zinātņu jomā, darba devēji un starptautisko organizāciju pārstāvji, lai izstrādātu un realizētu programmu. Doktora programma tiks realizēta vadošajās Latvijas augstskolās izglītības zinātņu docēšanas un pētniecības jomās – Latvijas Universitātē, Liepājas Universitātē, Daugavpils Universitātē un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā. Minēto augstskolu unikālo kompetenci apliecina lielākais nozares nozīmīgo publikāciju skaits, t.sk. *Web of Science* un *SCOPUS* datu bāzēs, *Open Access*. Minētās augstskolas ir vadošās institūcijas Latvijā pētnieku sagatavošanā, ko apliecina izglītības zinātnēs aizstāvēto doktora darbu skaits.

KDSP “Izglītības zinātnes” izveides rezultātā tiks slēgtas doktora līmeņa studiju programmas izglītības zinātņu jomā LU, DU, RTA un LiepU.

KDSP "Izglītības zinātnes" no 2023. gada tiks īstenota kā vienīgā doktora līmeņa izglītības zinātņu studiju programma Latvijā, jo 2023. gadā ir plānots slēgt studiju virzienu "Izglītība, pedagogija un sports" Latvijas Lauksaimniecības Universitātē.

Jāpiemin gan, ka LSPA turpinās īstenot akadēmisko doktora studiju programmu "Sporta zinātne", kura ietver apakšnozari "Sporta pedagogija"

https://www.lspa.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=866&Itemid=377.

Kopīgās doktora studiju programmas "Izglītības zinātnes" mērķis ir pilnveidot doktoranta pētniecisko un akadēmisko kompetenci izglītības zinātnēs patstāvīgas un novatoriskas pētnieciskās darbības veikšanai, izglītības zinātņu teoriju pilnveidei un izstrādei, pedagogiskās prakses uzlabošanai dažādos izglītības līmeņos (no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai) Latvijas un starptautiskā mērogā, patstāvīgi izstrādājot un publiski aizstāvēt promocijas pētījumu, kas satur oriģinālu zinātnisku pētījumu rezultātus un sniedz jaunas zināšanas izglītības zinātnēs.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Īstenot pētniecībā balstītas studijas, sekmējot izglītības zinātņu teorētisko un empīrisko pētījumu metodoloģijas apguvi un izmantošanu pētniecībā, iesaistot doktorantus akadēmiskā personāla vadītajos un citos valsts nozīmes un starptautiskos pētījumos.
2. Attīstīt izglītības zinātnes aktuālos pētījumu virzienus Latvijas, Eiropas, pasaules izglītības zinātņu pētījumu kontekstā, sekmējot jaunu zināšanu radīšanu, pētījumu atziņu aprobāciju un to pārnešanu izglītības zinātņu nozares praksē.
3. Sekmēt zinātnisko komunikāciju un doktorantu pētījumu rezultātu prezentēšanu un publicēšanu izglītības zinātnes nozarē atzītos izdevumos Latvijas un starptautiskā mērogā.
4. Organizēt un veicināt doktoranta un zinātniskā vadītāja, doktorantu savstarpējo un akadēmiskā personāla sadarbību zinātnisko pētījumu izglītības zinātņu nozarē veikšanā.
5. Veicināt doktorantu izpratni par zinātnisko un akadēmisko karjeru un pilnveidot akadēmiskajam darbam nepieciešamo pedagogisko kompetenci.
6. Sadarboties ar citu LU fakultāšu doktorantūras studiju programmām un doktorantūras skolām, organizēt kopīgus doktorantu seminārus, piesaistot citu fakultāšu profesorus vieslekcijām, kopīgu pētniecības projektu īstenošanā.
7. Veicināt doktorantu un akadēmiskā personāla mobilitāti un pieredzes gūšanu, sadarbojoties ar ārvalstu universitātēm un starptautiskām pētniecības organizācijām viesprofesoru piesaistē un kopīgu pētniecības projektu īstenošanā, sekmējot vispusīgas un patstāvīgas izaugsmes iespējas Eiropas augstākās izglītības telpas kontekstā.

Sasniedzamie studiju rezultāti:

Studiju programmas rezultāti formulēti atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras³ (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras⁴ (LKI) 8. līmenim un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras trešā cikla kvalifikāciju līmenim⁵.

Zināšanas:

- izprot izglītības zinātņu attīstības vēsturisko pieredzi un aktuālās tendences un to kontekstu Latvijā, Eiropā un pasaulē;
- izprot aktuālās izglītības zinātņu zinātniskās teorijas un atziņas un to veidošanās kontekstu;
- izprot teorētiskās un empīriskās pētniecības metodes un metodoloģiju izglītības zinātņu nozarē un saskarē ar citām zinātņu nozarēm, starpdisciplināru pieeju pētniecībā;
- izprot izglītības zinātņu nozares pētnieka lomu sabiedrības attīstībā, izglītības problēmu risināšanā salīdzinošās izglītības politikas kontekstā.

³ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti. http://www.nki-latvija.lv/content/files/EKI-limenu-apraksti_1.pdf

⁴ Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču apraksti. <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>

⁵ EHEA. Paris Communiqué. Appendix III: Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (revised 2018) The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area. http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

Prasmes:

- sistēmiski analizē, interpretē izglītības zinātnēs saistošos jēdzienus, teorijas un izglītības politikas aktualitātes;
- patstāvīgi izvērtē un argumentēti izvēlas zinātniskiem pētījumiem izglītības zinātnēs atbilstošas metodes;
- patstāvīgi lieto izglītības saskares zinātņu teorijas, pētnieciskās metodes, lai veiktu pētniecisku darbību izglītības jomā starptautiski salīdzinošā kontekstā;
- patstāvīgi formulē un kritiski analizē pētījuma problēmas dažādos izglītības līmeņos;
- nosaka potenciālās sakarības starp izglītības zinātņu teorētiskajiem aspektiem un to implikācijām izglītības politikā, pedagoģiskajā praksē vietējā un starptautiskā kontekstā;
- risina izglītības zinātņu pētniecībā un praksē aktuālas problēmas, lai paplašinātu un dotu jaunu izpratni esošajām zināšanām un piedāvātu pētniecībā balstītus risinājumus profesionālās prakses pilnveidei;
- mutiski un rakstiski komunicē un diskutē par izglītības zinātņu nozari, tajā veiktu pētījumu rezultātiem ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā Latvijā un starptautiskā vidē;
- pieņem zinātniski pamatotus lēmumus izglītības problēmu risinājumos un argumentēti aizstāv savu viedokli;
- vada un/vai koordinē daudzdisciplināras studiju komandas un/vai strādā un sadarbojas starptautiskā kontekstā;
- piedāvā inovatīvus risinājumus un perspektīvu skatījumu uz izglītības dažādu aspektu attīstību nākotnē;
- rosina un īsteno pētījumos balstītas pārmaiņas savā izglītības institūcijā, izglītības nozarē un iespēju robežās sabiedrībā kopumā.

Kompetence:

- veic izglītības zinātņu nozarē aktuālu, kompleksu pētniecības problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un izvērtēšanu, dodot ieguldījumu izglītības zinātņu nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā;
- patstāvīgi, pamatoti izvirza inovatīvas pētījumu idejas, tās kritiski izvērtē un sintezē izglītības zinātnēs un starpdisciplinārā kontekstā;
- patstāvīgi un atbildīgi plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus, tai skaitā starptautiskus;
- patstāvīgi, atbildīgi un kritiski veic izglītības zinātnē nozīmīgus zinātniskos pētījumus, sekmē inovāciju ieviešanu pedagoģiskajā praksē;
- publicē sava pētījuma rezultātus starptautiski atzītos, tai skaitā, starptautiski citējamos izdevumos Latvijā un ārzemēs;
- risina izglītības zinātnēs nozīmīgus pētnieciskus, inovācijas veicinošus uzdevumus, ievērojot ētisko atbildību par izglītības zinātnēs iespējamo ietekmi uz izglītības un sabiedrības savstarpējām attiecībām, uz pārmaiņu rosināšanu un vadīšanu izglītībā un sabiedrībā;
- zinātniskās un akadēmiskās darbības attīstības kontekstā atbildīgi veicina tehnoloģisko, sociālo un kultūras attīstību zināšanu sabiedrībā;
- vada zinātniskus darbus un komunicē ar kolēģiem, zinātnieku sabiedrību un sabiedrību kopumā savā ekspertijomā.

Plānoto studiju rezultātu sasniedzamība un savstarpējā sasaiste novērtēta, veicot studiju rezultātu kartēšanu (skatīt 3.1. sadaļu un 6. pielikumu).

KDSP "Izglītības zinātnes" tiek uzskatīta par sekmīgi pabeigtu, ja doktorants ir apguvis visus programmā paredzētos studiju kursus, nokārtojis trīs promocijas eksāmenus (svešvalodā, izglītības zinātņu nozarē un izglītības zinātņu apakšnozarē), kā arī izstrādājis un prezentējis

izglītības zinātņu doktorantūras padomei sava promocijas pētījuma manuskriptu promocijas darba apspriešanā (priekšizstāvēšanā), kopumā iegūstot 144 KP.

Par promocijas pētījumu uzskatāma gan disertācija jeb promocijas darbs, gan vismaz trīs zinātnisku rakstu kopa, kas publicēta Web of Science vai SCOPUS datu bāzēs indeksētos žurnālos; rakstos ir jābūt atspoguļotai visa promocijas pētījuma gaitai.

Studiju programmas mērķauditorija (potenciālo studentu raksturojums un prognozējamais skaits pirmajos gados): KDSP „Izglītības zinātnes” nodrošina iespēju iegūt individuālā zinātniskajā darbā balstītu starptautiski atzītu akadēmisko augstāko izglītību un zinātnisko kvalifikāciju, veicot fundamentālus un lietišķus pētījumus izglītības zinātnēs, lai iegūtu darba tirgū pieprasītas kompetences Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas (ISCED) astotajā izglītības līmenī un nodarbināmības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 1. pamatgrupas līmenī (profesijas, kuru pamatuzdevumi ir saistīti ar valsts politikas izstrādāšanu un formulēšanu, ārējo normatīvo aktu izstrādāšanu, valsts un uzņēmumu politikas un tās īstenošanas pasākumu izpildes organizēšanu) un 2. pamatgrupas līmenī (profesijas, kuru pamatuzdevumi ir saistīti ar darbu, kurā nepieciešams augsts teorētisko un profesionālo zināšanu līmenis un nepieciešama prasme risināt teorētiskās problēmas; profesijās nodarbinātie veic zinātniskus pētījumus, izglīto sabiedrību, strādājot ar visu paaudžu iedzīvotājiem, visās izglītības pakāpēs, sagatavo normatīvo aktu projektus un metodiskos dokumentus, piedalās izglītības zinātnes jomas attīstības, nepieciešamo resursu plānošanā, veic praktisku darbu jaunu materiālo un garīgo vērtību radīšanā).

Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) informatīvais ziņojums “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” paredz, ka kopīgā doktora studiju programmas ietvaros jāizveido doktorantūras skola pedagoģijai augstākajā izglītībā, kura nodrošinātu gan darbam augstskolā nepieciešamo kompetenču apguvi visu jomu doktora studiju programmu studentiem, gan nodrošinātu aktuālu piedāvājumu augstskolu akadēmiskā personāla profesionālo kompetenču pilnveidei.

Tāpēc kā īpaša doktora studiju programmas mērķgrupa ir universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu esošais un topošais akadēmiskais personāls, kā arī izglītības iestāžu vadītāji, pedagogi.

IZM informatīvajā ziņojumā tiek arī uzsvērts, ka īpaši atbalstāma ir skolotāju praktiķu piesaiste KDSP, piemēram, Valsts izglītības satura centra īstenotā ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” – pilotskolu vadības komandu, mācību satura izstrādes vai profesionālās pilnveides ekspertu vai pedagogu uzņemšana doktora studiju programmā, lai izmantotu praksē – pārmaiņu ieviešanā – gūto pieredzi pētniecības darbā

Tāpēc KDSP “Izglītības zinātnes” mērķgrupa ir “skolotāji pētnieki”, kuru promocijas pētījumi stiprinās un stimulēs izglītības praksi, risinās aktuālās problēmas skolās kā darba vietās, tādējādi paaugstinot mācīšanas un mācīšanās kvalitāti Latvijas izglītības sistēmā kopumā.

Pasaulē, Eiropas valstīs, t.sk., Latvijā raksturīgi, ka disertācijas izglītības zinātņu jomā izstrādā ne tikai speciālisti, kas iepriekšējo izglītību un profesionālo pieredzi ieguvuši izglītības zinātnēs/pedagoģijā, bet arī citās jomās: gan humanitārajās un sociālajās zinātnēs, gan dabaszinātnēs, eksaktajās zinātnēs. Līdz ar to KDSP “Izglītības zinātnes” mērķgrupa ir ļoti heterogēna iepriekš iegūtās pieredzes ziņā.

Tā kā viena no Eiropas Komisijas noteiktajām prioritātēm ir mūžizglītība (skat. <https://www.esfondi.lv/izglitiba-prasmes-muzizglitiba>) un KDSP “Izglītības zinātnes” paredz sniegt ilgtspējīgu izglītību, tad programmas absolventi būs kompetenti turpināt studijas 1) Eiropas Savienības programmās mobilitātei un sadarbībai augstākajā izglītībā, piem., Erasmus; 2) Eiropas Savienības programmās, kas paredz profesionālo izaugsmi un piedāvā apgūt izglītības globālās aktualitātes, piem., Erasmus+. Programmas absolventi pēc doktora grāda iegūšanas ir tiesīgi iesaistīties pēcdiploma (postdoktorantūras) pētnieciskajos projektos.

Prognozējamais studentu skaits doktora studiju programmā "Izglītības zinātnes" pirmajos gados ir vismaz 5 doktoranti gadā katrā iesaistītajā universitātē, t.i., 20 doktoranti gadā, kas trijos studijuursos būs vismaz 60 doktoranti. Partneraugstskolu kapacitāte pieļauj programmā uzņemt lielāku studentu skaitu, taču tas būs atkarīgs no programmai piešķirto budžeta vietu skaita. Lai nodrošinātu studentu piesaisti no reģioniem, uzņemšana KDSP notiks visās partneraugstskolās, tāpēc svarīgi paredzēt budžeta vietu sadalījumu programmai visām iesaistītajām augstskolām.

Programmu plānots īstenot gan latviešu, gan angļu valodā, tas nozīmē, ka vēl viena studentu mērķgrupa KDSP "Izglītības zinātnes" ir pētnieki no ārvalstīm, kuri vēlēties Latvijā iegūt Eiropas Savienībā konkurētspējīgu augstākā līmeņa izglītību un doktora grādu.

Uzņemšanas prasības:

Kopīgās doktora studiju programmas Izglītības zinātnes uzņemšanas nosacījumi ir atbilstoši šīs studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Uzņemšanas prasības ir atbilstīgas izvirzītajiem studiju programmas rezultātiem. Studējošo uzņemšana notiek saskaņā ar iepriekš apstiprinātu procedūru un kritērijiem, kas ir publiskoti LU un partneraugstskolu mājas lapās. Uzņemšana notiek visās programmā iesaistītajās universitātēs atbilstīgi doktorantu zinātnisko interešu sasaistei ar universitāšu īstenojamiem studiju moduļiem.

Kopīgajā doktora studiju programmā "Izglītības zinātnes" tiek uzņemti studenti ar maģistra grādu izglītībā, pedagoģijā vai psiholoģijā, kā arī maģistra grādu humanitārajās, sociālajās, medicīnās, sporta un dabaszinātnēs vai tam pielīdzināmu augstāko izglītību un vismaz divu gadu pedagoģisku darba pieredzi izglītības institūcijā.

Iestājpārrunās pretendents/pretendente prezentē piecu līdz desmit minūšu ilgu ziņojumu par paredzamo pētījuma tēmu.

Lai gan uzņemšana notiks visās partneraugstskolās, pretendentu dokumenti un prezentācija tiks vērtēta atbilstīgi LU (kā vadošās partneruniversitātes) uzņemšanas kritērijiem doktora studiju programmās <https://www.lu.lv/gribustudet/uznemsanas-kartiba/doktorantura/> Tādējādi potenciālajiem doktorantiem tiks nodrošinātas vienotas prasības, kā arī tiks nodrošināta KDSP kvalitāte.

Tā kā KDSP tiks īstenota gan latviešu, gan angļu valodā, tad iestājpārrunās studijām latviešu valodā diskusija notiek latviešu valodā un potenciālā doktoranta izvēlētajā svešvalodā. Svešvalodu prasme ir būtisks nosacījums studijām doktora studiju programmā augstākās izglītības internacionalizācijas kontekstā. Ja pretendents ir izvēlēties studēt angļu valodā, tad iestājpārbaudījumā pārrunas tiek īstenotas angļu valodā.

Būtiski ir uzsvērt, ka iestājpārbaudījumos potenciālo studējošo iepriekšējā izglītība un profesionālā pieredze tiek atzīta un ņemta vērā.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

2018. gada rudenī darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" ietvaros tika uzsākta KDSP "Izglītības zinātnes" izstrāde. Programmas izstrādē pirmoreiz Latvijā tika apvienoti dažādu augstskolu augsta līmeņa eksperti izglītības zinātņu jomā, darba devēji un starptautisko organizāciju pārstāvji, lai izstrādātu un vēlāk realizētu studiju programmu.

Studiju programmas izstrādes darba grupā, atbilstīgi IZM informatīvā ziņojuma prasībām, piedalījās sešu augstskolu pārstāvji: Latvijas Universitātes, Liepājas Universitātes, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas, Daugavpils Universitātes, kā arī no Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas (LSPA) un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas (JVLMA).

LSPA un JVLMA pārstāvju dalība programmas izstrādē bija konsultatīva, viņu uzdevums bija kā noteiktu izglītības zinātņu jomu ekspertiem piedalīties diskusijās par KDSP "Izglītības zinātnes", lai nodrošinātu augstskolai saistošās izglītības zinātņu tematikas iestrādi studiju

programmā, kā arī nodrošinātu studiju programmas kvalitāti kopumā. Lai gan abas minētās augstskolas tieši neiesaistīsies studiju programmas īstenošanā, kā potenciālie tās absolventu darba devēji, tās ar savu klātbūtni un kompetenci darba grupā atbalstīja studiju programmas izstrādi un īstenošanu nākotnē, uzskatot to par mūsdienīgu, konkurētspējīgu starptautiskā mērogā, kā arī atbilstošu Latvijas tautsaimniecības un darba tirgus vajadzībām (skatīt darba devēju atsauksmes 8. pielikumā).

Kā jau tika minēts, studiju programma tiks īstenota paralēli četrās augstskolās, kas piedalījās darba grupā – LU, DU, LiepU un RTA. LU programmā darbosies kā vadošais partneris – to administrējot, piedāvājot obligātās daļas kursus, kā arī divus modulus.

Kā ārējie eksperti darba grupā KDSP “Izglītības zinātnes” izstrādei tika piesaistīti pārstāvji no Valsts izglītības satura centra (VISC), UNESCO Latvija un Rīgas Stradiņa Universitātes (RSU). Ārējo ekspertu uzdevums studiju programmas izstrādē bija īstenot komunikāciju ar potenciālajiem darba devējiem un profesionālajām organizācijām, lai studiju programmas kvalitāte atbilstu izglītības politikas, tautsaimniecības vajadzību un valsts attīstības perspektīvām. Gan VISC, gan RSU ir oficiāli apliecinājuši savu atbalstu studiju programmai. (skatīt profesionālo organizāciju un darba devēju atsauksmes 8. pielikumā) Vienā no semināriem, kā profesionālo organizāciju un darba devēju pārstāvis, piedalījās arī Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) vadītājs Rūdolfs Kalvāns. Programmas īstenošanā paredzēts nodrošināt sadarbību ar darba devējiem un citiem sociālajiem partneriem arī konkrētu studiju kursu norises laikā, tādējādi veicinot zināšanu pārnēsi sabiedrībā.

Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” ietvaros no 2018. gada oktobra līdz 2019. gada martam notika pieci darba grupas kopīgi semināri, kuros tikās visu iesaistīto organizāciju pārstāvji, lai kopīgi vienotos par programmas ideju, mērķi, uzdevumiem, sasniedzamajiem rezultātiem, partneraugstskolās īstenojamo moduļu saturu, studiju programmas kursu plānojumu utt.

Nozīmīga KDSP izstrādē bija darba grupas pārstāvju no LU- prof. Ivetas Ķesteres, prof. Zandas Rubenes, prof. Lindas Danielas- pieredzes apmaiņa vizītē Oxford Brooks Universitātē (Lielbritānija) 2019. gada 14. – 15. martā.

Pieredzes apmaiņas mērķis bija gūt pieredzi un idejas kopīgās doktora studiju programmas “Izglītības zinātnes” izstrādei. Vizītes laikā notika piecas darba sanāksmes ar Oxford Brooks Universitātes Izglītības skolas vadību, doktora studiju programmas organizatoriem, promocijas darbu vadītājiem un doktorantiem, viņu vidū bija Izglītības skolas vadītāja Mary Wild, pētniecības vadītājs (*Research Lead*) Patric Alexander, bet visu vizīti organizēja pēcdiploma pētījumu vadītāja (*Postgraduate Research Tutor*) Susannah Wright. Ar viņiem tika apspriesti jautājumi, kas saistīti ar programmas kvalitātes nodrošināšanu: 1) doktora studiju programmas organizācija; 2) doktora studiju programmas saturs; 3) promocijas pētījums, tā izstrāde un aizstāvēšana; 4) doktoranti un promocijas darba vadītāji, viņu sadarbība; 5) sadarbība ar partnerinstitūcijām un sabiedrību; 6) studiju vides nodrošinājums.

Oxford Brooks Universitātē izglītības zinātnēs tiek realizētas divu veidu doktora studiju programmas: 1) Izglītības doktors (*Doctor of Education*), kas ir vērsta uz promocijas pētījumu izstrādi izglītības prakses vajadzībām un 2) Izglītības zinātņu doktors pētniecībā (*PhD*). Latvijā izstrādātās KDSP „Izglītības zinātnes” koncepcijai, balstoties uz aktuālo likumdošanu Latvijā, vairāk atbilst pirmā programma, t.i., izglītības zinātņu doktoru sagatavošana – šajā programmā pētniecība ir savienota ar reglamentētām teorētiskajām studijām (studiju kursiem). Taču, plānojot “skolotāju pētnieku” kā specifiskas mērķgrupas iekļaušanu studiju programmā, Izglītības doktora (*Doctor of Education*) programmas pieredze ir uzskatāma par nozīmīgu. Vizītes rezultātā tika formulēti secinājumi, kas tika ņemti vērā, gatavojot KDSP „Izglītības zinātnes” Latvijā.

KDSP izstrādes gaitā tika analizēta starptautiskā pieredze izglītības zinātņu doktora programmu īstenošanā ES; tika analizēti visi programmas izveidei saistošie Latvijas un ES dokumenti; tika izmantoti dati no šādiem informācijas avotiem:

- Pārskats par Latvijas augstāko izglītību. Galvenie statistikas dati. Izglītības un zinātnes ministrija, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments
http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf
- Latvijas Republikas vispārīzglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g. <http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-visparejo-izglitibu/2016-2017-m-g>
- Monogrāfija “Skolotāji Latvijā un pasaulē”, Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015.
<http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā. <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspamatnostadnes.pdf>
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, kas apstiprinātas Saeimā 2014.gada 22. maijā. <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspamatnostadnes.pdf> u.c.

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

KDSP “Izglītības zinātnes” izstrādāta atbilstīgi nozares un doktorantūras attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē, balstoties rekomendācijās, ko Pasaules Bankas pētnieki ieteikuši (2017, 2018) ieviest Latvijas Augstākās izglītības sistēmā doktora līmeņa studijās, uzsverot, ka doktora studiju mērķis ir jauno pētnieku izaugsme un oriģinālā pētniecībā balstītu inovāciju veicināšana.^{6 7} Pēdējā desmitgadē ir notikušas būtiskas izmaiņas doktorantūras studijās visā pasaulē: daudzās valstīs doktorantūras programmas īstenojošo izglītības un pētniecības institūciju skaits ir palielinājies, lai veicinātu inovācijas gan atsevišķu institūciju līmenī, gan nacionālā līmenī.⁸ Gan pasaulē kopumā, gan tieši Eiropas valstīs raksturīgi doktora studijas koncentrēt universitāšu tipa augstskolās.

Izveidotā KDSP “Izglītības zinātnes” atbilst tendencei Eiropā, sadarboties vairākām augstākās izglītības un pētniecības institūcijām kvalitatīvu, pētniecībā balstītu, doktoranta individuālo pētniecību veicinošu un zinātnes komunikāciju sekmējošu studiju vides veidošanos, mērķtiecīgu, ilgtspējīgu resursu, infrastruktūras izmantošanu.

Pasaulē daudz uzmanības tiek veltīts doktora grāda ieguvēju nodarbinātības perspektīvām un karjeras attīstības pēcdoktorantūras posmā atbalstam. Tiek sagaidīts, ka doktora grāda ieguvēji ir kritiski domājoši, radoši, autonomi un atbildīgi pētnieki, kas ar savu darbību rada pieenesumu gan zinātnē, gan sekmē jauno zināšanu pārnesei tautsaimniecības praksē.

KDSP “Izglītības zinātnes” atbilst Eiropas vienotas augstākās izglītības telpas veidošanās jeb Bolonjas procesa tendencēm⁹, jo KDSP izstrādāta kā trešā cikla studiju programma ar atbilstīgi Eiropas Kvalifikāciju ietvarstruktūrai formulētiem studiju rezultātiem.

⁶Andrée Sursock. *Doctoral education: European trends*.

http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Doctoral_education_European_trends_Sursock.pdf

⁷ Akadēmiskā karjera Latvijā: ieteikumi. 2018. http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Akadmisk-karjera-Latvij-ieteikumi.pdf

⁸ CIRGE – Center for Innovation & Research in Graduate Education *Uncategorized*. Conference: Forces and Forms of Doctoral Education. <https://www.education.uw.edu/cirge/conference-forces-and-forms-of-doctoral-education-sept-5-6-2019/?fbclid=IwAR1FTv70FKks8OHxeu4Slp531vSlkDsLZ0a8sembOOwGwDggihN-EtXb6Yc>

⁹European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

Ņemot vērā akadēmiskā personāla novecošanas tendences Eiropas augstākajā izglītībā, doktoranti ir būtiski zinātniskā un akadēmiskā personāla atjaunotnes nodrošināšanā. Pasaulē akadēmiskā un zinātniskā karjera, kā arī augsta līmeņa eksperta statusa iegūšana prasa augstu zinātnisku kvalifikāciju, ko visbiežāk apliecina tieši doktora grāda iegūšana, lai varētu ieņemt akadēmisko amatu, kā arī doktora grādam vairumā Eiropas valstu ir būtiska loma akadēmiskās karjeras attīstībā.^{10 11}

KDSP "Izglītības zinātnes" saturs un organizācijas formas sekmēs doktorantu pedagoģiskās kompetences attīstību darbam augstākās izglītības iestādēs, kas atbilst pēdējos gados augošai tendencei Eiropas valstīs, noteikt, ka augstskolas didaktikas kursi un pedagoģiskā prakse augstskolā ir obligāts doktorantūras studiju programmu elements.^{12 13}

KDSP studiju kursu materiāli būs nodrošināti arī e-studiju vidē (Moodle), kas atbilst vienai no tendencēm doktora studijās pasaulē.¹⁴

KDSP satura izstrādē ievērotas Boloņas procesā Eiropas Universitāšu asociācijas izstrādātās "Zalcburgas (II) rekomendācijas":¹⁵ tieši pētniecība padara doktorantūras studijas fundamentāli atšķirīgas no iepriekšējiem studiju cikliem; doktorantiem viņu kā jauno pētnieku izaugsmē jānodrošina neatkarība un fleksibilitāte, nodrošinot individuālu pieeju un sistemātisku sadarbību ar zinātnisko vadītāju, iespējas konsultēties ar augsta līmeņa akadēmisko personālu studiju procesā, realizējot starpdisciplināras, starpinstitucionālajā un nozaru sadarbībā balstītas studijas; doktora programma jārealizē autonomā un atbildīgā institūcijā, kas sekmē doktorantu pētniecisko domāšanu un darbību, lai izstrādātu oriģinālu pētījumu.

Latvijas mērogā kopīga doktora studiju programma "Izglītības zinātnes" ir unikāla, tāpēc būtiski to salīdzināt ar līdzīgām programmām ārzemēs.

Lai salīdzinātu doktora studiju programmu 'Izglītības zinātnes' ar līdzīgām studiju programmām citām Eiropas valstīm, tika izmantota Eiropas Komisijas platforma *Eurydice*: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/third-cycle-phd-programmes_en un augstskolu mājas lapas, kas informē par doktora studijām.

Jāatzīst, ka ES vairākām universitātēm kopīga doktora studiju programma izglītības zinātnēs nav izplatīta parādība, līdzīga programma tiek īstenota Portugālē - *Universidade NOVA de Lisboa (Inter-University PhD's programme)*.

Eiropā dominē vairāku augstskolu īstenotas starpdisciplināras studiju programmas. Latvijā plānotajai atbilstošas programmas ir ārpus ES, piemēram, Kanādā - trīs universitātēs īstenotā kopīgā doktora studiju programma 'Izglītības zinātnes' *Lakehead University, University of Windsor* un *Brock University (Joint PhD in Educational Studies Program)* – skat. <https://jointphd-ed.lakeheadu.ca/>

Šī programma paredz, ka studiju virzieni, kursi un grāds visām partneruniversitātēm ir vienādi. Studijas šajā programmā ir ilgākas kā Latvijā – pilna laika studentiem 6 gadi, bet nepilna laika studentiem tās var ilgt pat 8 gadus. Profesori docē kursus rotācijas kārtībā, ierodoties klātienē attiecīgajā universitātē. Katra studenta attīstībai seko pārstāvji vismaz no divām partneruniversitātēm. Atsevišķs kurss ir doktorantu Vasaras skola (*Doctoral Seminar*), kas tiek realizēta viena mēneša garumā jūlijā. Vasaras skolā galvenā uzmanība tiek pievērsta pētījuma

¹⁰ European Commission/EACEA/Eurydice. *Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff* – 2017. Eurydice Report. http://viaa.gov.lv/library/files/original/209_Academic_Staff_2017.pdf

¹¹ Akadēmiskā karjera Latvijā. Pasaules Bankas pētījuma ieteikumi. Pieejams: http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Akademisk-karjera-Latvij-ieteikumi.pdf

¹² Report to the European Commission on *Improving the quality of teaching and learning in Europe's higher education institutions*. 2013. <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fbd4c2aa-aeb7-41ac-ab4c-a94feea9eb1f>

¹³ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁴ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁵ European University Association. *European universities' achievements since 2005 in implementing the Salzburg principles*. <https://eua.eu/downloads/publications/salzburg%20ii%20recommendations%202010.pdf>

metodoloģijai u.c. pētīšanas aspektiem. Ar lekcijām uzstājas ievērojami nozares speciālisti. Noslēguma pārbaudījums ir eksāmens specialitātē. Studiju rezultāti ir a) jaunu zināšanu radīšana izglītības pētniecības kontekstā; b) metodoloģijas attīstīšana; c) teorijas un prakses tuvināšana; d) sadarbība starp cilvēkiem, institūcijām un valstīm; e) studentu un nozares ekselences veidošana; f) izaudzīnāti speciālisti, kas ir gatavi sevi nemītīgi pilnveidot.

Salīdzinājumam ar līdzīgām programmām ES, tika izvēlētas divas doktorantūras programmas (skatīt 1. pielikumu), kas tiek realizētas *University of Tallinn*, Igaunijā un *Universidade NOVA de Lisboa*, Portugālē. Programmu izvēli salīdzināšanai noteica šādi apsvērumi:

- 1) ES valstu augstskolās reti tiek piedāvāta vienota starpaugstskolu doktora studiju programma, kuras moduļi tiek īstenoti vairākās augstskolās vienā valstī. Tādēļ *Universidade NOVA de Lisboa* pieredze starpaugstskolu doktorantūras programmas (*Inter-University PhD's programme*) izglītības zinātnē realizēšanā ir rets piemērs salīdzinājumam.
- 2) Lai gan visas Baltijas valstis vieno līdzīga reģionālā un politiskā situācija, saskaņā ar OECD datiem, Igaunija ir līdere Baltijas valstu vidū izglītības un pētniecības kapacitātes jomā. Tādēļ *University of Tallinn* realizētā doktora studiju programma 'Izglītības zinātnes' (*Doctoral Programme 'Educational Sciences'*) var kalpot par paraugu Latvijā. Igaunijas ģeogrāfiskais tuvums dod iespēju sadarboties ar kolēģiem Tallinas universitātē arī klātienē un, iespējams, attīstīt starpvalstu doktorantūras programmu.
- 3) Informācija universitāšu mājas lapās ir pieejama angļu valodā, kas ļauj ar to iepazīties visiem ekspertiem.

Galvenie secinājumi:

Salīdzināšanai izmantojām trīs kritērijus un rezultāti ir šādi:

1) ECTS.

Parasti doktora studijas ES valstīs ilgst 3 līdz 4 gadus, kas nozīmē 180 līdz 240 ECTS.

2) Doktora studiju sistēma.

Tradicionāli tiek realizēti šādi modeļi doktorantūras studijām:

- a) Kursu sistēma. Dažkārt kursus klausās kopā visi sociālo zinātņu doktoranti. Var būt obligātie kursi un izvēles kursi.
- b) Doktoranti piedalās semināros un lekcijās par pētniecības problēmām; profesori un vecāko kursu doktoranti iepazīstina ar saviem pētījumiem.
- c) Doktoranti strādā tikai ar savu vadītāju un viņš/viņa doktorantam mērķtiecīgi māca pētniecību.
- d) Doktorants strādā noteiktā pētniecības projektā vai doktorantūras skolā un, darbojoties pieredzējušu pētnieku komandā, apgūst nepieciešamās kompetences.

3) Studiju kursu piedāvājums.

Visvairāk docētie studiju kursi ir šādi:

- a) Pētniecības metodes.
- b) Akadēmiskie raksti (zinātniskā raksta sagatavošana, akadēmiskā valoda, terminoloģija utt.).
- c) Zinātniska pētījuma organizēšana (komandas darbs, ētika, novērtēšana utt.).

Starptautiskās pieredzes analīze tika ņemta vērā izstrādājot KDSP "Izglītības zinātnes" veidojot studiju kursu plānojumu.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Studiju programmas ietvaros plānota **starptautiskās sadarbības tīkla attīstīšana**, nolūkā stiprināt studiju programmas moduļos aptvertā satura un studiju procesa organizēšanas aktualitāti saskaņā ar starptautiskajām tendencēm. Tas vairoš iespēju studiju programmā pilnvērtīgāk īstenot Latvijas nacionālā attīstības plānā un ANO ilgtspējīgās attīstības mērķos definētās prioritātes saskaņā ar kopējo attīstības un augstākās izglītības internacionalizācijas

stratēģiju. Starptautiskās sadarbības īstenošana un nostiprināšana paplašinās kontaktu – esošo un potenciālo sadarbības partneru – tīklu, kas ļaus kopīgi identificēt pētniecības fokusus, sadarbojoties ar izglītības un zinātnes institūcijām, iniciēt un realizēt kopīgus projektus un apbūt pētījumu rezultātus.

- Līdzšinējā sadarbība izglītībā un zinātnē ļāvusi arī doktorantūras studiju ietvaros noslēgt sadarbības līgumu ar **Viļņas universitāti (Lietuvā)**, kas paredz kopīgi attīstīt un īstenot abpusēji saistošus izglītības zinātņu projektus. Vienošanās paredz iespēju Latvijas Universitātes pārstāvim iesaistīties kopīgās Viļņas universitātes, Mykolas Romeris universitātes un Šauļu universitātes doktorantūras studiju programmas Apvienotajā doktorantūras padomē; doktorantu un akadēmiskā personāla apmaiņu, kas paplašinātu un ļautu koplietot abu pušu zinātību; abpusēji līdzvērtīgu konsultatīvu iesaisti studiju programmas satura attīstīšanā, īstenošanā un studiju rezultātu vērtēšanas procedūrās.
- 2019. gadā ir noslēgti sadarbības līgumi ar **Hamburgas (Vācijā) un Lēvenes Katolu (Beļģija) universitātēm** nolūkā dalīties ar pētniecības pieredzi doktora studiju līmenī. Sadarbības fokusā būs pētniecības metodoloģijas dažādošana un pilnveidošana, kā arī Latvijas doktorantu pētījumu aprobācija starptautiskā auditorijā. Kā sadarbības formas paredzētas docētāju un doktorantu mobilitāte, promocijas pētījumu konsultēšana un recenzēšana, vieslekcijas, kopīgi doktorantu semināri un pētniecības projekti. Sadarbības pieredze ar Lēvenes universitāti jau tiek praktizēta pēdējos 10 gadus un tiek realizēta visās minētajās formās.

Sadarbības līgumu kopijas pievienotas 13.pielikumā.

Studiju programmas īstenošanā plānota cieša **sadarbība ar nozares pārstāvjiem**, lai kopīgi identificētu aktualitātes un radītu nozaru evolūcijai atbilstīgas inovācijas pētniecībā, kas efektīvi stiprinātu tautsaimniecības attīstību. Universitātes ir nozīmīga daļa no globālās zināšanu sabiedrības, un tamdēļ to loma ir izšķiroša ilgtspējīgās attīstības mērķu īstenošanā un konceptuālu risinājumu rašanā ilgtspējas problēmām ekonomikā, sabiedrībā, vidē. Sadarbība ar industrijas pārstāvjiem palielinātu iespēju radīt jaunas zināšanas un celtu to pievienoto vērtību praksei. Šāds virziens doktorantūras līmeņa studiju programmā īstenojams, piesaistot nozaru pārstāvju kompetenci, arī papildfinansu resursus, kopdarbībā attīstot doktorantu/jauno zinātnieku uzņēmējspēju, lai apvienojot spēkus un katrā pusē uzkrāto zinātību, pārvērstu pētījumus inovācijās. Intelektuālo resursu bagātināšanai un koplietošanai plānots, ka doktoranti, atbilstīgi izpētes tematam, varēs doties pieredzes apmaiņā pie komersantiem un nozares pārstāvji iesaistīsies doktora darbu vadīšanā, konsultēšanā un starpposmu izvērtēšanā.

Doktorantūras studiju ietvaros plānots izveidot un attīstīt sadarbības platformu inovāciju radīšanai un validēšanai. KDSP “Izglītības zinātnes” iekļauto **doktorantūras skolu/ideju laboratoriju** īstenošanas pamatā ir doktorantu pētnieciskās un inovāciju kompetences stiprināšana, izstrādājot un integrējot dažādus tehnoloģisko risinājumu projektus praksē balstītas izglītības kvalitātes celšanai. Doktorantūras skolas darbā plānots iesaistīt dažādu nozaru pārstāvjus un sociālos partnerus kopīgai izglītības prakses izaicinājumu identificēšanai un inovatīvu tehnoloģiju izmantošanai to risināšanā. Kopīga ideju prototipēšana – sinerģija starp teoriju un praksi, pētniecību un nozari – sniegs iespēju veidot vienotu izpratni par izglītības zinātņu attīstības aktuālajām tendencēm un to sociāli digitālo kontekstu Latvijā, Eiropā un pasaulē, kā arī ļaus izprast, kuras atšķirības un tai atbilstīgās asinhronās darbības neļauj konsekvēti un vienoti risināt izglītības sektorā pastāvošās problēmas, tādējādi mazinot izglītības nozarē radīto pievienoto vērtību nodarbinātībā.

Viena no stratēģiskās izaugsmes būtiskām jomām ir doktorantūras studiju programmas īstenošanā iesaistīto **docētāju kompetences pilnveide**. Akadēmiskā personāla zinātniskā un pedagoģiskā kapacitāte ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā, kas arī šobrīd starptautiskā līmenī tiek sevišķi prioretizēts. Kvalitātes izaugsmei tiks plānoti:

- starpuniversitāšu mobilitāte (ERASMUS+ ietvaros, sadarbībā ar partneraugstskolām) savas pedagoģiskās un zinātniskās kompetences validēšanai un pilnveidei;
- vietējas un starptautiskas pieredzes apmaiņas braucieni uz citām augstākās izglītības iestādēm, pie tematiski saistošiem komersantiem;
- metodiskie semināri iniciatīvu apmaiņai, pēctecīgai satura saliedēšanai, kopīgai ideju ģenerēšanai, kvalitātes vērtēšanai;
- vieslekcijas un viessemināri, kurus īsteno nozares, citu augstākās izglītības, zinātnes institūciju, izglītības politikas plānošanas iestāžu u.c. pārstāvji.
- docētājiem būs iespēja izmantot UNESCO Mūzizglītības institūta, kā arī UNESCO Starptautiskā izglītības biroja pētījumus, kā arī, ja nepieciešams, iesaistīties to īstenotajās programmās.

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju bāze

Latvijas Universitātē programma tiks īstenota Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Izglītības zinātņu un pedagoģisko inovāciju nodaļā, sadarbībā ar LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pedagoģijas zinātnisko institūtu (PZI).

LU PPMF Izglītības zinātņu un pedagoģisko inovāciju nodaļa (IZPIN) saskaņā ar LU Senāta lēmumu Nr. 219 tika izveidota 2018. gada 28. maijā, apvienojot iepriekš tradicionālās “Izglītības zinātņu” un “Pedagoģijas” nodaļas LU PPMF.

IZPIN ietvaros tiek īstenotas augstākā līmeņa studiju programmas – maģistra un doktora studiju programmas, kas nozīmē, ka saskaņā ar IZM informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā”, tieši IZPIN pēc jauno studiju programmu akreditācijas un projekta SAM 8.2.1. beigām būs atbildīga gan par KDSP “Izglītības zinātnes”, gan maģistra studiju programmu “Izglītības zinātnes” un “Tehnoloģiju inovācijas un dizains izglītībai” īstenošanu.

Nodaļas mērķis ir pētniecības attīstīšana izglītības zinātņu jomā, kā arī izglītības zinātņu sasniegumu pārnese sabiedrībā.

Doktora un maģistra studiju programmu īstenošana IZPIN nodrošinās gan jauno zinātnieku kontinuitāti izglītības zinātnēs, gan veicinās izglītības zinātņu pētījumu kvalitāti akadēmisko studiju programmu sadarbībā ar LU PPMF Pedagoģijas zinātnisko institūtu un sociālajiem partneriem.

KDSP “Izglītības zinātnes” no LU tiks nodarbināti 5 profesori, 4 asociētie profesori un 3 docenti/vadošie pētnieki.

Vairākiem programmā iesaistītajiem docētājiem ir pieredze ESF projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002) īstenošanā, izstrādājot mācību saturu un mācību saturu mācību līdzekļiem pamatizglītībai un vidējai izglītībai, piedaloties pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu pasākumos, kā arī mācību satura aprobācijas pieredzes apmaiņas semināros aprobācijas skolās.

Komplektējot KDSP iesaistītos docētājus no LU, tika ņemts vērā ne tikai projektos SAM 8.2.1. un SAM 8.2.2. iekļautās prasības docētāju kvalifikācijai, bet arī nodaļā nodarbināto docētāju ievēlēšanas termiņus un vēlme piedalīties atkārtotās vēlēšanās, lai turpinātu darba gaitas LU. IZPIN ir sākusi aktīvi izmantot projekta SAM 8.2.2. piedāvātās iespējas jaunu docētāju piesaistē – 2019. gada pavasara semestrī nodaļai jau ir piesaistīti trīs doktoranti, kas potenciāli varētu turpināt darbu LU kā docētāji.

KDSP “Izglītības zinātnes” izstrādē un īstenošanā ir iesaistīta docētāja – asociētā profesore no PPMF Psiholoģijas nodaļas, kas nodrošinās zinātņu starpdisciplināritāti programmā, tāpat programmā ir iesaistītas docētājas no Skolotāju izglītības nodaļas un Pirmsskolas un sākumskolas nodaļas, kas savukārt nodrošinās sasaisti ar skolotāju izglītības aktualitātēm un vajadzībām dažādos izglītības sistēmas līmeņos.

KDSP īstenošanā LU PPMF tiks iesaistīts doktora programmas zinātniskais sekretārs, kurš ir atbildīgs par programmas administrēšanu, IZPIN studiju metodikis, kā arī PPMF IKT atbalsta personāls.

Daugavpils Universitātē KDSP īstenošanā ir iesaistīts DU Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centrs un Izglītības un vadības fakultāte, kas nodrošina studiju kursu docēšanu un doktora darbu vadīšanu, kā arī atbilstošo palīgpersonālu no centra un fakultātes darbiniekiem programmas administrēšanai. Doktora studiju programmas īstenošanā DU tiks nodrošināta gan jauno zinātnieku iesaiste, gan arī pieredzējušu mācītājspēku kapacitātes izmantošana.

KDSP "Izglītības zinātnes" no DU tiks nodarbināti 4 profesori un 2 docenti/vadošie pētnieki no DU Izglītības un vadības fakultātes un DU Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centra, kas ļauj uzskatīt personālu par augsti kvalificētu.

Komplektējot docētājus DU doktorantūras programmas modulim, tika ņemtas vērā ne tikai projektos SAM 8.2.1. un SAM 8.2.2. iekļautās prasības docētāju kvalifikācijai, bet arī programmā iesaistīto docētāju ievēlēšanas termiņi un vēlme piedalīties atkārtotās vēlēšanās, lai turpinātu darba gaitas DU doktorantūras programmas īstenošanā.

Programmās iesaistītajiem docētājiem ir pieredze ESF projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002) īstenošanā, izstrādājot mācību saturu un mācību saturu mācību līdzekļiem pamatzinātnībai un vidējai izglītībai, piedaloties pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu pasākumos, kā arī mācību satura aprobācijas pieredzes apmaiņas semināros aprobācijas skolās.

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji un studējošie aktīvi darbojas Baltijas un Melnās jūras reģiona konsorcijs (Baltic and Black Sea Circle Consortium in Educational research/BBCC) izglītības pētījumos, kas nodrošina BBCC ikgadējo starptautisko konferenču norisi. Pašreiz BBCC ir viens no lielākajiem starptautiskajiem tīklojumiem skolotāju un augstākās izglītības pārorientēšanā uz ilgtspējīgas attīstības mērķi.

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji un doktoranti regulāri publicējas starptautiskajā žurnālā *Journal of Teacher Education for Sustainability*, kas iekļauts SCOPUS datu bāzē kopš 2007. gada.

Docētāji ir iesaistīti starptautiskās Doktorantūras skolas īstenošanā, kas ir virzīta uz akadēmisko rakstīšanas prasmju un ilgtspējīguma kompetences saturu un virssaturu, uz starpdisciplinārās un transdisciplinārās pieejas tēmu aktualizāciju augstākajā izglītībā un augstskolas pedagogijā.

Liepājas Universitātē doktora programma "Izglītības zinātnes" tiks īstenota Izglītības zinātņu institūtā (IZI), sadarbībā ar Pedagoģijas un sociālā darba fakultāti (PSDF).

LiepU IZI sadarbībā ar PSDF līdzdarbojas LU īstenojamā projektā SAM 8.2.1. „Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” jaunas KDSP "Izglītības zinātnes" izstrādē un konkrēta moduļa īstenošanā.

LiepU IZI tika izveidots 2008. gadā. Tā darbības mērķis ir veicināt daudzveidīgu pētniecības, studiju un inovatīvo darbību izmantošanu, kas nodrošina starptautiski atzītu augstāko izglītību, attīstītu zinātņi un pētījumus izglītības zinātnē un pakalpojumos. IZI darbības galvenie pamatvirzieni: 1) zinātniskās pētniecības un zinātniskās kvalifikācijas pilnveides iespēju nodrošināšana izglītības jomā; 2) izglītības zinātņu nozares doktorantūras satura kvalitātes nodrošināšana un studiju organizēšana; 3) izglītības jomas pētījumu popularizēšana sadarbībā ar izglītības, kultūras iestādēm un sabiedrības organizācijām.

IZI 2018/2019. studiju gadā darbojās vēlēti 4 vadošie pētnieki, 10 pētnieki, 1 zinātniskā asistente. Institūta darbību pārvalda zinātnieku Pilnsapulce, Zinātniskā padome, kurā tiek ievēlēti IZI un PSDF pārstāvji.

IZI pārziņā darbojas: Alternatīvās izglītības centrs, Socioloģisko pētījumu centrs, Speciālās izglītības laboratorija.

PSDF darbojas 75 ievēlēti mācībspēki, kuru zinātnisko darbību koordinē studiju virzienu vadītāji. KDSP "Izglītības zinātnes" izstrādē un tās tālākā īstenošanā no PSDF iesaistīts 1 profesors un 1 docents. Doktora programmas īstenošanai ir pieejami PSDF "Radošuma centrs", "Logopēdijas centrs" ar "Runas un balss izpētes laboratoriju", "Mūzikas terapijas centrs".

KDSP izstrādē un tās turpmākajā realizācijā iesaistīto docētāju kvalifikācija tiek saskaņota ar projekta SAM 8.2.1. prasībām un docētāji ir iesaistīti arī projekta SAM 8.2.2. kvalifikācijas pilnveides darbībās (angļu valodas pilnveide, līderības prasmju attīstība u.c.).

Studiju bāzes stiprināšanai LiepU IZI paredz pētniecības un uzņēmējdarbības sadarbību ar Tehnoloģiju pārneses centru un prototipēšanas centru, kā arī sadarbību ar Kurzemes Biznesa

inkubatoru un Liepājas Universitātes Zinātnes un inovāciju parku jauno zinātnieku pētījumu ieviešanai tautsaimniecībā un komercializēšanai.

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā programma tiks īstenota Izglītības, valodu un dizaina fakultātes (IVDF) studiju virzienā “Izglītība, pedagoģija un sports”, ko administrē studiju virziena padome. Programmas īstenošanā ir iesaistīts RTA IVDF Reģionālistikas zinātniskais institūts.

IVDF tiek īstenotas pedagogu izglītībā gan pamatstudiju, gan augstākā līmeņa studiju programmas – bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas. Saskaņā ar IZM informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” SAM 8.2.1. projektos izstrādātās pedagogu izglītības studiju programmas RTA īsteno IVDF. Tā būs atbildīga par KDSP “Izglītības zinātnes”, maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” un bakalaura studiju programmu “Skolotājs”, “Pirmsskolas un sākumizglītības skolotājs” un “Speciālā izglītība” īstenošanu.

2018/2019. studiju gadā RTA IVDF strādāja 35 vēlēti darbinieki: 4 profesori, 5 asociētie profesori, 6 docenti, 5 lektori, 10 vadošie pētnieki, 4 pētnieki un 1 zinātniskais asistents, kas ļauj uzskatīt personālu par kvalificētu.

Akadēmiskā personāla attīstības veicināšanai IVDF uzsākusi SAM 8.2.2. projekta īstenošanu, veicot esošā akadēmiskā personāla profesionālo pilnveidi (docētāju stažēšanās izglītības iestādēs un profesionālā pilnveide angļu valodā, līderībā un informācijas tehnoloģijās) un piesaistot ārvalstu docētājus un doktorantus – 2019./2020.st.g. IVDF uzsāks darbu viens ārvalstu docētājs un viens doktorants. Katru gadu apmaiņas programmas ERASMUS+ ietvaros nodarbības studējošajiem vada docētāji no sadarbības augstskolām Lietuvā, Polijā, Turcijā u.c. valstīs.

Studiju programmu īstenošanā nozīmīga ir sadarbība ar partneriem RTA iekšienē. Ar RTA Studiju daļu notiek sadarbība RTA iekšējās kvalitātes monitoringa sistēmas un studiju kvalitātes veicināšanas pasākumu īstenošanā, ar RTA Ārējo sakaru daļu - sadarbība starptautisko aktivitāšu plānošanā un īstenošanā, ārvalstu delegāciju uzņemšanā, ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistē, ERASMUS+ apmaiņas programmas īstenošanā, ar RTA Mūžizglītības centru - sadarbība pedagogu profesionālās pilnveides programmu izstrādē un īstenošanā, projektu un citu aktivitāšu organizēšanā mūžizglītības jomā, ar Projektu pārvaldības un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu - sadarbība projektu sagatavošanā, pasūtījuma līgumu slēgšanā, informācijas nodrošināšanā docētājiem, pētniekiem un studējošajiem par projektu konkursiem, informatīvajiem semināriem un pasākumiem sadarbības veicināšanai. IVDF studiju procesa organizatoriskos jautājumus un studiju lietvedību kārto studiju procesa speciāliste un studiju procesa speciāliste – lietvede.

RTA modulis “Speciālā izglītība un sociālais darbs” tiek īstenots Reģionālistikas zinātniskā institūta (REGI) Personības socializācijas pētījumu virziena ietvaros, kura mērķis ir nodrošināt starpdisciplināritāti un inovāciju pārnesi socializācijas un resocializācijas, cilvēkdrošības (*tai skaitā cilvēkiem ar speciālām vajadzībām*) jomā: IZGLĪTĪBA/ PERSONĪBAS SOCIALIZĀCIJA (5. Humanitārās un sociālās zinātnes; 5.2. sociālās zinātnes; 5.22. Pedagoģija) - RESOCIALIZĀCIJA/ (3. Bioloģijas un medicīnas zinātnes; 3.15. Medicīnas bāzes zinātnes- Sabiedrības veselība; rehabilitācija) - PEDAGOĢIJAS TEHNOLOĢIJAS/ SOCIĀLĀS un REHABILITĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS un INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS (2. inženierzinātnes un datorzinātnes; 2.1 datorzinātne; 2.11. informācijas tehnoloģijas).

Programmas īstenošanai tiek izmantota REGI Sociālās pedagoģijas un rehabilitācijas tehnoloģiju laboratorija un Multisensorā istaba, kas iekārtota INTERREG LAT-LIT projektu MODPART LLIV-223 un POZCOPING LLI-163 ietvaros http://www.rta.lv/regi_projekti#interreg. Programmas īstenošanai tiek iekārtota Web konferenču telpa LZP Lietišķo un fundamentālo pētījumu ietvaros projektā “„Transformatīvas digitālās mācīšanās ieviešana pedagoģijas zinātnes doktora programmā Latvijā” lzp-2018/2-0180, kas tiks izmantota studiju moduļa īstenošanai.

Tā kā KDSP “Izglītības zinātnes” Latvijā uzskatāma par unikālu, tās īstenošanas gaitā kā studiju bāze tiks izmantoti arī starptautiskie zinātniskie tīkli, t.i., partneraugstskolas balstīsies uz jau izveidoto starptautisko sadarbību ar ārvalstu universitātēm.

LU starptautiskā sadarbība izglītības zinātnēs tiek īstenota pamatojoties gan uz ERASMUS+ programmā noslēgtajiem līgumiem, gan LU PPMF Pedagoģijas zinātniskā institūta (PZI) starptautiskās sadarbības tīkliem <https://www.pzi.lu.lv/petnieciba/lu-petniecibas-projekti/> LU ir noslēgti 92 ERASMUS+ sadarbības līgumi ar ārvalstu universitātēm izglītības zinātņu jomā. <https://www.lu.lv/sadarbiba/starptautiska-sadarbiba/>. Doktora programmas līmenī aktīva sadarbība tiek īstenota ar Leipcigas Universitāti un Tībingenes Universitāti (Vācijā), Viļņas Universitāti (Lietuvā), Madrides Tālmācības Universitāti (Spānijā), Lēvenes Katoļu Universitāti (Beļģijā) u.c.

2018. gada rudenī ir noslēgts sadarbības līgums starp LU un Viļņas Universitāti par sadarbību doktorantūras un promocijas padomēs izglītības zinātnēs. 2019.gadā ir noslēgti sadarbības līgumi ar Hamburgas Universitāti (Vācijā) un Lēvenes Katoļu Universitāti (Beļģijā) nolūkā dalīties ar pētniecības pieredzi doktora studiju līmenī. SAM 8.2.1. ietvaros 2019. gadā tikusi uzsākta sadarbība ar *Oxford Brookes* Universitāti (Lielbritānijā).

LU PPMF PZI sadarbības universitātes ir: [National University of Distance Education \(UNED, Spain\)](#), [University of Tübingen \(Germany\)](#), [University of Leipzig \(Germany\)](#), [Charles University in Prague \(Czech Republic\)](#), [University of Innsbruck \(Austria\)](#), [Danish School of Education, Aarhus University \(Denmark\)](#), [Ain Shams University \(Egypt\)](#), [Nile University \(Egypt\)](#), [Egyptian E-Learning University \(Egypt\)](#), [Alexandria University \(Egypt\)](#), [Glasgow Caledonian University \(United Kingdom\)](#), [Royal Institute of Technology \(Sweden\)](#) u.c. Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana, iesaistot gan mācībspēkus, gan doktorantus.

DU starptautiskās sadarbības aspektu būs iespējams balstīt uz DU pašreizējo sadarbību ar zinātniekiem no vairāk kā 60 ārvalstu universitātēm, tai skaitā: Berlīnes Brīvo universitāti (Vācija), Čārlza Darvina universitāti (Austrālija), Dienvidoregonas universitāti (ASV), Edžhilas koledžu (Anglija), Edinburgas universitāti (Anglija), Fehtas universitāti (Vācija), Fordhemas universitāti (ASV), Helsinku universitāti (Somija), Hercena Pedagoģisko universitāti (Krievija), Austrumsomijas universitāti (Somija), Jorkas universitāti (Kanāda), Klaipēdas universitāti (Lietuva), Krakovas Pedagoģisko akadēmiju (Polija), Oslo universitātes koledžu (Norvēģija), Rodas universitāti (Dienvidāfrika), Stokholmas izglītības institūtu (Zviedrija), Šauļu universitāti (Lietuva), Tallinas universitāti (Igaunija), Tamperes Tehnoloģisko universitāti Pori (Somija), Tenesijas universitāti (ASV), Upsalas universitāti (Zviedrija), Viļņas universitāti (Lietuva), Vitauta Magnus universitāti (Lietuva), Vitebskas Valsts universitāti (Baltkrievija), Ziemeļkolorado universitāti (ASV) u.c.. Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana mācībspēkiem un doktorantiem.

DU ir daudzas partneruniversitātes, kurās studējošie un akadēmiskais personāls var pilnveidot savu akadēmisko, darba, valodas un kultūras pieredzi: Jorkas Sv. Džona universitāte (Apvienotā Karaliste), KATHO (Beļģija), Sofijas Universitāte (Bulgārija), Universitātes koledža UCC (Dānija), Tartu Universitāte (Igaunija), Paņevēžas Kolēģija (Lietuva), Kužavu un Pomožes Universitāte Bidgoščā, Hingera Profesionālās izglītības valsts skola Plocā, Augstākā pedagoģiskā skola TWP Varšavā (Polija), Mursijas Universitāte (Spānija), Anadolu Universitāte, Čukurova Universitāte, Hačetepes Universitāte (Turcija), Tessedika Samjuela Koledža (Ungārija).

DU moduļa starptautisko iesaisti nodrošinās arī plaša starptautiska sadarbība, kas moduļa docētājiem izveidojusies konkrētu projektu ietvaros, kā, piemēram, Nordik Plus, Baltijas Universitāšu programma (www.bup.fi), “Soli pa solim” u.c. Piedaloties UNESCO/UNITWIN starptautiskajā projektā “Reorienting Teacher Education to Address Sustainability”, ir izveidoti

vairāki starptautiski sadarbības tīkli, izveidoti pasaulē atzīti žurnāli ar starptautisku redakciju, kā arī organizēta starptautiskā BBCC/JTEFS konferences organizēšana, kas kopš 2003. gada notiek kādā no tīklojumu partnervalstīm.

LiepU starptautiskā sadarbība tiks īstenota ar vairāk kā 30 augstskolām un zinātniskajām institūcijām, piemēram, Sakarijas Universitāti (Turcija), Melardalenas Universitāti (Zviedrija), Koimbras (Coimbra) Universitāti (Portugāle), Bejas Politehnisko institūtu (Portugāle), Kordobas (Cordoba) universitāti (Spānija), Matej Bel Universitāti Banskā Bistricā (Slovākija), Hildesheimas Universitāti (Vācija), Granādas Universitāti (Spānija), Guardas Politehnisko institūtu (Portugāle), Izglītības augstskolu Fafē (Portugāle), Kodžaeli Universitāti (Turcija), Lillabaelt Universitātes koledžu (Dānija), Palecka Universitāti (Čehijā), Lisabonas Politehniskais institūtu (Polija), Lincas Privātā pedagogijas augstskola (Austrija), Masarikas Universitāti (Čehija), Klaipēdas Universitāti (Lietuva), Ročesteras Tehnoloģiju institūtu (ASV), Vitebskas Valsts universitāti (Baltkrievijā), J. Gudrā vārdā nosauktā Novgorodas valsts universitāti (Krievija), Vestfālenes koledžu (Vācija), Vroclavas Karola Lipinska Mūzikas akadēmiju (Polija), A.Puškina vārdā nosaukto Brestas Valsts universitāti (Baltkrievija), Gori Valsts Pedagogijas universitāti (Gruzija), Vītauta Dižā Universitāti (Lietuva) u.c. Nozīmīgākie sadarbības aspekti ir doktorantu un docētāju studiju mobilitāte, kopīgu pētniecības projektu īstenošana, zinātnisko konferenču un semināru organizēšanu. Piemēram, LiepU ir vadošais sadarbības partneris Izglītības Humanizācijas starptautiskajā akadēmijā (IAHE, International Academy for the Humanization of Education), kas sadarbībā ar citiem partneriem, piemēram, Hildeheimas Universitāti (Vācija), J. Gudrā vārdā nosaukto Novgorodas valsts universitāti (Krievija), Bielefeldes Universitāti, Krems universitāti (Vācija), Brno Universitāti (Čehija) īsteno starptautisko sadarbību pētniecībā un zinātnisko pētījumu rezultātu publicēšanu IAHE ikgadējos kongresos (info: <https://www.uni-hildesheim.de/iahe/index.php/en/akademie/vision>) un izdotajos rakstu krājumos.

LiepU starptautisko iesaisti sekmēs LiepU kā vadošā partnera darbība Starptautiskās Mūžizglītības un vadības konferences (International Conference on Lifelong Education and Leadership, ICLEL) organizēšanā, darbībā un starptautiskā redakcijā. ICLEL konferenču rakstu krājums tiek indeksēts ISI Web of Science, SCOPUS un raksti publicēti SSCI un Erik indeksētajos žurnālos. Izdevniecības: UVa Online Judge; PEGEM AKADEMI; International Journal of Human Sciences.

LiepU moduļa īstenošanai KDSP nozīmīga ir starptautiskā sadarbība ar “KASTALIA” – Skolotāju izglītības sadarbības tīklojumu Eiropā (The Teacher Education Network in Europe), Sadarbības tīklojums iekļauj 15 augstākās izglītības institūcijas, t.sk. LiepU, kas nodrošina plaša spektra skolotāju izglītību visos izglītības līmeņos.

RTA starptautiskās sadarbības tiks organizēta, pamatojoties jau uz esošiem kontaktiem ERASMUS+ noslēgto sadarbības līgumu ietvaros (vairāk nekā 100 līgumi, tai skaitā 23 līgumi tieši doktora studiju programmai), kā arī RTA ikgadējās zinātniskās starptautiskās konferences “Sabiedrība.Integrācija.Izglītība” zinātnisko sadarbību ne tikai ar ES valstu universitātēm un zinātniskajām institūcijām, bet arī ar pasaules valstu iestādēm un zinātniekiem, tādiem, kā Austrālija, Sidneja; Kanāda, Ontārio universitāte u.c.

Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana mācībspēkiem un doktorantiem.

RTA moduļa starptautisko iesaisti nodrošinās un jau nodrošina doktorantu iesaiste zinātniskajos projektos, tādos kā LZP FLPP “Transformatīvās digitālās mācīšanās ieviešana pedagogijas zinātnes doktora programmā Latvijā”, kuru vada RTA sadarbībā ar Kanādas, Ontārio universitāti (12.2018.-12.2020); Latvijas – Ukrainas kopīgas sadarbības programmas zinātnes un tehnoloģiju jomā projekts “Digitālās gatavības un cilvēkkapitāla attīstības dzimumu aspekti reģionos (01.2019.-12.2020) u.c. RTA ir izveidoti vairāki starptautiski sadarbības tīkli, izveidoti pasaulē

atzīti žurnāli ar starptautisku redakciju <http://journals.rta.lv/index.php/PSPI> , kā arī organizēta starptautiskā zinātniskā konference “Sabiedrība.Integrācija.Izglītība” <http://conferences.rta.lv/index.php/SIE/SIE2019>, kuras raksti tiek publicēti Thomson Reuters Web of Science Citation Index no 2007.gada.

2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

LU metodiskais nodrošinājums studiju programmas īstenošanai ir plašs un sagatavots atbilstoši izglītības zinātņu nozares specifikai. LU līdzās tradicionālajiem informācijas resursiem tiek nodrošināta pieeja vairāk nekā 170 000 abonētajiem e-resursiem dažādās zinātņu nozarēs. Studiju kursu daudzveidības paplašināšanai tiek izstrādāti un ieviesti jauni e-studiju kursi un aktualizēti un modernizēti jau esošie metodiskie materiāli MOODL'e vidē, veidojot materiālus arī angļu valodā. LU informācijas sistēmas (LUIS) principi paredz, ka visu studiju programmu visi studiju kursi tiek ievietoti e-studijās (MOODLE vidē), nodrošinot LU rīkojuma Nr. 1/348 (2013. gada 10. decembrī) izpildi. E-studijās ievietoto studiju kursu satura pilnveidošana un papildināšana notiek atbilstīgi LU rīkojuma Nr. 1/183 (2015. gada 29. jūnijā) 1. un 2. punkta prasībām. PPMF notiek visu studiju kursu aktualizācija atbilstīgi LU noteiktajai kārtībai, kuras ietvaros studiju kursu izstrādātāji pieņem lēmumu par literatūras atbilstību studiju kursa prasībām. E-studiju vide tiek izmantota arī zināšanu novērtēšanā un studentu un mācībspēku komunikācijā, studentu novērtēšanas sistēma un kritēriji, kā arī regulatorie normatīvie akti ir skaidri un pieejami LU informatīvajā sistēmā (LUIS).

Studiju programmas docētāji ir iesnieguši projektus jaunu mācību materiālu izstrādei un jau saņēmuši pozitīvu atbildi LU PPMF attīstības projektā “*Inovātīvo mācību materiālu izstrāde jaunajām izglītības, pedagogijas un sporta virziena studiju programmām*”, kas paredz inovatīvu studiju materiālu izstrādi un jaunās paaudzes tehnoloģiju iegādi jauno programmu studiju kursiem, kas tiek izstrādāti SAM 8.2.1. projekta ietvaros.

LU auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam un individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. E-studiju vide (Moodle) dod studentiem piekļuvi mācību materiāliem un informācijai jebkurā laikā un vietā, kā arī iespējas kontaktēties ar pasniedzējiem, sekot līdzi saviem vērtējumiem un studiju kursu apguvei.

LU darbības specializācija programmā ir iekļaujošā izglītība un tehnoloģiskie risinājumi izglītībā skolas un augstskolas līmenī. Metodiskais nodrošinājums balstās uz iepriekšējo pieredzi un izstrādāts moduļa docētāju realizēto zinātnisko projektu ietvaros: INTERREGIO programmas projektā *Printed audio-learning materials for early childhood education – How the Shammies learned?*; starptautiskās pētniecības programmas OSMOZE projektā *Plaša starp politikas plānošanas dokumentiem un realitāti augstākās izglītības digitalizācijā*; Erasmus + 2. pamatdarbības „Kapacitātes stiprināšana augstākās izglītības jomā” (*Cooperation for innovation and the exchange of good practices – Capacity Building in Higher Education*) ietvaros realizētajā projektā *Supporting teachers for developing intra-personal competencies and character education at school (ARETE CATALYST)*, Erasmus+ KA2 projektā „Starptautisks e-diploms un profesionālais sertifikāts speciālajā un iekļaujošajā izglītībā”), Eiropas Komisijas pētniecības institūta „Joint Research Centre” pētījums “*Young Children (0-8) and digital technology: A qualitative exploratory study*”, Erasmus+ projekts *Robotikā balstītas mācīšanās intervence mācību neveiksmju un agrīnas izglītības pārtraukšanas mazināšanai u.c.* <https://www.pzi.lu.lv/petnieciba/starptautiskie-projekti/2015-2020/>

Metodiskais nodrošinājums **RTA modulim** “Speciālā un sociālā pedagogija” balstās uz iepriekšējo pieredzi un izstrādāts minēto LAT–LIT projektu ietvaros, kas apkopota un publicēta zinātniskajā monogrāfijā: Baranauskienė, I., Gerulaitis, D., Lubkina, V., Radzevičienė, L., Usca, S. (2013). *Health Promotion and Professional rehabilitation Technologies for Participation in*

Labor Market. Rēzekne, Rēzeknes Augstskola; kā arī uz 6 jaunām tehnoloģijām, kuras izstrādātas projekta ietvaros, tai skaitā: Ļubkina.V, Kaupužs. A, Ušča. S, Rižakova. L, Ciukmacis (2013) *Technology and implementation methodology of the neuromuscular system, balance testing and training and vibromassage*, Rēzekne, Rēzeknes Augstskola u.c.

Valsts pētījumu programmas ietvaros “Inovātivi risinājumi sociālajā telerehabilitācijā Latvijas skolās iekļaujošās izglītības kontekstā” (RTA, LU, RTU, LiepU) (www.telerehabilitation.lv) sagatavota metodiskā bāze RTA moduļa īstenošanai, tai skaitā, publicēta monogrāfija Berhere, D.u.c. (2016) “Pusaudžu fiziskā, emocionālā un sociālā līdzsvara attīstība iekļaujošajā izglītībā” <http://www.telerehabilitation.lv/sites/default/files/monografija.pdf#page=40>

Sadarbībā ar Rēzeknes pilsētas domes sociālo pārvaldi Eiropas Sociālā fonda projekta “Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība Rēzeknes sociālajā dienestā un sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās”, projekta numurs 1DP//1.4.1.2.4/11/APIA/NVA/098, ietvaros. izstrādātas un aprobētas vairākas programmas, tai skaitā: Brokāne, L., Kaupužs, A., Truskovska, Ž., Ušča, S. (2012). *Sociālās rehabilitācijas programma bērniem bāreņiem un bērniem no trūcīgām ģimenēm*; Brokāne, L., Kaupužs, A., Truskovska, Ž., Ušča, S. (2012). *Sociālās rehabilitācijas programma daudz bērnu, nepilnām ģimenēm ar bērniem, ģimenēm krīzes situācijā, jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes*, u.c.

Metodiskais nodrošinājums **DU modulim** balstās uz iepriekšējo pieredzi un izstrādāts moduļa docētāju realizēto zinātnisko projektu ietvaros, kas publicēta šādās zinātniskās monogrāfijās: Mārtinsone, K., Pipere, A. (Red.) (2018). *Zinātniskā rakstīšana un pētījumu rezultātu izplatīšana*. Rīga: RSU izdevniecība; Mārtinsone, K., Pipere, A., Kamerāde, D. (Red.). (2016). *Pētniecība: teorija un prakse*. Rīga: RaKa. Zinātniski metodisko nodrošinājumu DU doktorantūras studentiem veido sadarbība un transformatīvas pieredzes iegūšana BBCC (Baltic and Black sea Consortium in Educational Research) organizētos pasākumos ar *Journal of Teacher Education for Sustainability* un *Discourse and Communication for Sustainable Education* galvenajiem redaktoriem (programmas docētājiem – prof. I. Salīti, prof. Dz. Iliško) un redkolēģiju locekļiem (programmas docētājiem – prof. A. Piperi, pētn. I. Fjodorovu), kā arī iesaistīšanās DU UNESCO katedras zinātniskajās aktivitātēs.

Metodiskais nodrošinājums DU modulim “Nozaru pedagoģija” balstās uz iepriekšējo pieredzi mūzikas pedagoģijas jomā: kopš 2006.gada DU izdots Starptautiskais zinātniskais žurnāls „Problems in Music Pedagogy”, kurš indeksēts EBSCO, ERICH PLUS un ProQuest datu bāzēs (galvenā redaktore – profesore J.Davidova); 2015.- 2017. gadā tika īstenots Latvijas – Lietuvas – Taivānas zinātniskās sadarbības atbalsta fonda Projekts „6-8 gadus vecu bērnu koordinācija starp muzikālo dzirdi un vokālajiem orgāniem dziedāšanas procesa laikā: salīdzinošs pētījums Latvijā, Lietuvā un Taivānā”(Līguma nr. LV-LT-TW/2015/9), kura rezultāti tika apkopoti un publicēti zinātniskajā monogrāfijā: Davidova, J., Zavadskā, G., Čuang, M.-J. & Rauduvaite, A. (2017). *6-8 gadus vecu bērnu balss aparāta un muzikālās dzirdes koordinācijas veidošanās un attīstība dziedāšanas apguves procesā*. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds “Saulē” un zinātniskajās publikācijas, kuras indeksētas WOS un SCOPUS datu bāzēs:

Davidova, J., Zavadskā, G. & Rauduvaite, A. (2019). Levels and indicators for assessment of singing voice of 6-8 years old children. *Pedagogika*, 133(1), 149-160.

DOI: <https://doi.org/10.15823/p.2019.133.8>

Davidova, J., Zavadskā, G., Rauduvaite, A. & Chuang, M.-J. (2017). Strategies for developing 6-8 years old children’s singing intonation. *Pedagogika/Pedagogy*, 128(4), 206-216. ISSN 1392-0340, E-ISSN 2029-0551

<http://www.pedagogika.leu.lt/index.php/Pedagogika/article/view/757/355>

Davidova, J., Zavadskā, G., Rauduvaite, A. & Chuang, M.-J. (2017). Strategies for the development of 6-8 years old children’s breathing for singing. *Pedagogika/Pedagogy*, 125(1), 111-121. ISSN 1392-0340, E-ISSN 2029-0551

<http://www.pedagogika.leu.lt/index.php/Pedagogika/article/view/542>

Davidova, J., Zavadska, G., Rauduvaite, A. & Chuang, M.-J. (2017). Psychological aspects of development of coordination between 6-8 year old children's musical hearing and vocal apparatus. In *Proceedings of the International Scientific Conference "SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION"*, Volume 4 (pp. 39-49). Rēzekne: Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. ISSN 1691-5887 DOI: 10.17770/sie2017vol4.2437

<http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/2437>

Zavadska, G., Davidova, J. & Rauduvaite, A. (2016). Features of the development of 6-8 year-old children's musical hearing. In M. Čačka, Dz. Iliško, & A. Šlahova (Eds.), *Scientific Materials of the 9th International Conference "Person. Color. Nature. Music"* (pp. 237-244). Daugavpils: Art Teacher Union, Daugavpils Mark Rothko Art Centre and Faculty of Art of Šiauliai University. ISBN 978-9934-535-33-8

Metodiskais nodrošinājums **LiepU moduļa** "Pirmsskolas un sākumskolas pedagogija" īstenošanai veido LiepU īstenotie projekti un pētniecības rezultāti. Piemēram, starptautisko projektu: "CREANET – Network on Creativity in Preschool Education" (Nr.510473-2010-LLP-IT-COMENIUS-CNW); ERASMUS+ KA2 Partnerību projektā "EQUAP - Enhancing quality in early childhood education and care through participation/Piedalīšanās aspekts kvalitātes pilnveidei pirmsskolas izglītībā" (Nr. 2014-1-IT02-KA201-004091) pieredze un rezultāti pamato inovācijas pirmsskolas izglītībā.

Nozīmīgākās publikācijas, kas to pamato:

Mikelsone, I., Grava, J., Pavītola L. (2017). Diversification of teacher's activity for holistic development of children in pre-school education practice.// In: IDE-Online Journal (International Dialogues on Education: Past and Present), Volume 4, Number1, <http://www.ide-journal.org/article/2017-volume-4-number-1-diversification-of-teachers-activity-for-holistic-development-of-children-in-pre-school-education-practice/>.

Pavītola, L., Grava, J., Mikelsone, I., Pole, V. (2016). Understanding participation in early childhood education: Case study. (pp.231 – 238). 1st International Conference on lifelong learning and leadership for all. Vol.1. ICLEL conference. [WoS]

Comenius programmas multilaterālā projekta „Transitions and multilingualism - TRAM” (Nr. 2009-3902/001-001) izstrādes rezultātā izveidots un aprobēts modelis pārejas posmam no pirmsskolas uz pamatskolu. Modelis pamato metodisko bāzi skolas mikrosistēmas pilnveidei izglītības pārejas posma kvalitātes nodrošināšanai.

Rezultāti atspoguļoti: Bethere, D. (2013). Pārejas posms pirmsskola – pamatskola. Rīga: RAKA; Pavītola, L., Wallander, A., Bethere, D. (2013). Diversity. In: Transition to School and Multilingualism. Hamburg: Verlag Dr. Kovač. P. 344 – 362.

IZI pētniecības virziena „Izglītības kvalitātes dimensijas zināšanu sabiedrībā” ietvarā izstrādāts J. Gravas promocijas darbs “Bērncentrētas pedagogiskās pieejas īstenošana bērnu pašrealizācijai pirmsskolā” (2018), kas attiecināms uz metodisku nodrošinājumu Liepu moduļa “Doktorantūras skola izglītības zinātnē” īstenošanu.

Metodisko nodrošinājumu sniedz arī docētāju pētījumi par aktualitātēm pētniecības lietpratībā, izglītības vides dimensiju dažādībā, personības pašrealizācijā un skolotāju profesionālajā pilnveidē. Piemēram, Mikelsone, I., Grava, J. (2018). Perspectives for Perfecting the Pedagogical Activity of Pre-school Teachers for Implementation of a Child-Centered Learning Approach. (pp. 615 – 627). 4th International Conference on Lifelong Education and Leadership for ALL-ICLEL 2018; Jurs, P., Samuseviča, A. (2018). The perspective of tolerance in the context of youth civic attitude. (pp. 1–7). In: International Journal on Lifelong Education and Leadership. Volume 4 Issue 2 u.c.

Metodisko nodrošinājumu pedagogiskajām supervīzijām pirmsskolas un pamatzglītības mikrosistēmā sekmēs NORDPLUS Horizontālās programmas līdzfinansētā projekta „Programma jauno skolotāju atbiruma samazināšanai/Reducing Teacher Drop-Out Rate (ReTeD)” (NPHZ-2017/10067) izstrādes. Sākotnējie rezultāti atspoguļoti: Mikelsone, I., Odiņa,

I. (2017). How Novice Teachers' of Different Education Backgrounds Perceive Their Professional Identity. (pp.523 -537). 3rd ICLEL 2017, Porto – Portugal.

LiepU IZI pētnieki sadarbībā ar Liepājas pilsētas domi, Liepājas Izglītības pārvaldi, Liepājas izglītības iestādēm, valsts institūcijām (VISC, IKVD) un nevalstisko sektoru ir izstrādājuši un aprobējuši pētījuma metodoloģiju vietējās kopienas vajadzību izzināšanai izglītības sektorā. Rezultāti atspoguļoti: Jurs, P., Samuseviča, A. (2017). Liepājas 9.-12. klašu skolēnu pilsoniskā attieksme: pētījuma rezultāti. Liepājas Universitātes Izglītības zinātņu institūts.

KDSP "Izglītības zinātnes" iesaistītie mācībspēki regulāri izdod un strādā pie jaunu metodisko materiālu un mācību līdzekļu izveides. Tie iekļauti šī dokumenta pielikumā "Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts". (11. pielikums)

Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Latvijas Universitātes Bibliotēka iekļauta Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000), 2017. gada 22. jūnijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību, un tai atkārtoti piešķirts valsts nozīmes bibliotēkas statuss uz pieciem gadiem.

Savā darbībā Bibliotēka ievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, LU rīkojumus, ilgtspējīgas attīstības dokumentus un iekšējos normatīvos aktus.

Bibliotēkas struktūru veido Krājuma izmantošanas un attīstības departaments, Lietotāju apkalpošanas departaments un 8 nozaru bibliotēkas.

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienlīdzīgu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās struktūrvienībās.

Bibliotēkas pakalpojumus var izmantot LU personāls, kā arī ikviena cita juridiska vai fiziska persona, kura ir ieguvusi Bibliotēkas lietotāja statusu.

Nozaru bibliotēkās brīvpieejā izvietoti pieprasītie un jaunākie informācijas resursi, kas tiek aktīvi izmantoti studiju un pētniecības procesā. Informācijas resursi, kas pēdējo piecu gadu laikā nozares bibliotēkā ir maz izmantoti, tiek pārvietoti uz Krātuvi. Visās nozaru bibliotēkās nodrošināts tehnoloģiskais aprīkojums krājuma aizsardzībai un lietotāju vajadzībām: drošības sistēmas, multifunkcionālās iekārtas, stacionārie un portatīvie datori utt. Elektroniskie resursi ir pieejami tiešsaistē visās LU struktūrvienībās un ar autorizāciju ārpus LU telpām 24 stundas diennaktī.

Bibliotēkas darba laiks un pakalpojumi

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienlīdzīgu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās struktūrvienībās. Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki, arī turpmāk būs cieši saistīti ar lietotāju informacionālo vajadzību nodrošināšanu.

LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots studentu ērtībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts 9.00 -21.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās tas ir 9.00.-18.00, bet sestdienās 9.00.-17.00. Savukārt Dabaszinātņu bibliotēka ir pieejama 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas telpas, kurā izvietots izglītības zinātņu krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā. Lietotājiem nozaru bibliotēkās ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Bibliotēkā ir iespēja pieprasīt un saņemt nepieciešamos informācijas resursus no krātuves, izmantot pašapkalpošanās kopēšanas iekārtas un bezmaksas skenēšanas iespējas utt. Nozaru bibliotēkās tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju veikšanu.

Sadarbība ar Latvijas un starptautiskām asociācijām, organizācijām, bibliotēkām

LU Bibliotēkai ir ilglaicīga sadarbība ar profesionālām organizācijām Latvijā un ārvalstīs. Latvijā Bibliotēka un tās darbinieki darbojas Latvijas Akadēmisko Bibliotēku asociācijā un Latvijas *Bibliotēku padomē*. Starptautiskajā līmenī visilgāk Bibliotēka ir biedre Eiropas Zinātnisko Bibliotēku asociācijā, kas ir galvenā vadošo Eiropas zinātnisko bibliotēku apvienība.

Profesionāli kontakti un sadarbība tiek īstenota, apmeklējot konferences un realizējot starptautiskus projektus.

Profesionāli jautājumi, sadarbības iespējas tiek risinātas, uzņemot citu augstskolu bibliotēku kolēģus LU Bibliotēkā. Bibliotēka regulāri nodrošina pieredzes apmaiņas programmu Eiropas augstskolu bibliotēku speciālistiem Erasmus+ Mobilitātes projekta ietvaros.

Tāpat LU Bibliotēkas darbinieki katru gadu izmanto Erasmus+Mobilitātes projekta iespējas un dodas pieredzes apmaiņā uz citu valstu augstskolu bibliotēkām. 2017. gadā šī projekta ietvaros, savas profesionālās kompetences pilnveidoja viens darbinieks.

Bibliotēka kā pētniecības institūcija un zinātniskā procesa atbalsta struktūrvienība regulāri veic pētījumus, organizē konferences un piedalās starptautisku projektu īstenošanā. Katru gadu vidēji tiek organizētas 4 konferences, veikti lietišķie pētījumi saistībā ar krājumu un lietotāju informacionālo vajadzību izpēti.

Bibliotēkas krājums

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Papildinot krājumu ar informācijas resursiem, kā prioritāte ir noteikta e-resursu iegāde.

Krājuma jaunieguvumu komplektēšana tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu.

Piešķirto finansējumu struktūrvienības izmanto studiju procesa nodrošināšanai, nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu¹⁶ iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors. Tāpat ikviens interesents var ieteikt konkrēta izdevuma iegādi krājumam, iesniedzot savu priekšlikumu mutiski vai rakstiski Bibliotēkas darbiniekiem. Situācijā, ja izteikto priekšlikumu atbalsta konkrētās fakultātes dekāns/izpilddirektors, Bibliotēka iegādājas interesenta ieteikto izdevumu.

2019. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,6 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Izglītības zinātņu krājums pieejams Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā (Imantas 7. līnija 1), kas sastāda 29 609 eksemplārus. Šajā nozares bibliotēkā izvietots pieprasītākais un aktuālākais krājums. Krātuvē elektroniskai pasūtīšanai pieejami 8225 nozares izdevumi.

Drukātie izdevumi (eksemplāri)

Izglītības zinātnes (kopā LU Bibliotēkas krājumā)								
	Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)				
	Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Citas
Nozares bibl.	27 042	2082	485	21 883	4386	2278	953	109
29 609 eks.								
Krātuve	7162	811	252	5314	1273	986	565	87
8225 eks.								
Kopā: 37 834 eksemplāri								

¹⁶ Informācijas resurss-iespieddarbs, nepublicēts materiāls un elektronisks izdevums.

Izglītības zinātnes (kopā nozares bibliotēkas krājumā ienācis periodā 01.01.2014-01.01.2019)							
Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)				
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Vācu	Citas
13 715	108	138	11419	1585	761	167	29
Kopā: 13 961 eksemplāri							

Izglītības zinātnes (jauniegunumi krājumā periodā 01.01.2014-01.01.2019)				
	Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Kopā
Pirkums	839	0	2	841
Obligātais eksemplārs	640	0	73	713
Dāvinājums	19	0	0	19

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā ir pieejami šādi drukātie periodiskie resursi latviešu valodā: *“Izglītība un Kultūra”*; angļu valodā: *“English Teaching Professional”*.

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina Latvijas Universitātes e-resursu repozitorija izmantošanu.

LU e-resursu repozitorijā Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu apkopošanu, saglabāšanu, brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi. LU e-resursu repozitorijs (<http://dspace.lu.lv>) izveidots 2011. gadā.

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam 2010.-2020. gadam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti. Bibliotēkai piešķirtā finansējuma ietvaros datubāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datubāzu izmantojamība un aptaujāti lietotāji par jaunu datubāzu iegādes nepieciešamību. Datubāzu pārlūkošanu atvieglo LU portālā Bibliotēkas sadaļā pieejamais e-resursu saraksts no A līdz Z. Plašāka informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē E-resursi no A līdz Z (<http://www.biblioteka.lu.lv/e-resursi/a-z/a/>).

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājvārdu un paroli.

Abonētie daudzozaru e-resursi, kas ietver materiālus izglītības zinātnēs

EBSCO Academic Search Complete – viens no vērtīgākajiem zinātniskās informācijas resursiem, tajā pieejama informācija no vairāk kā 12 500 pilnā teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferences materiāliem.

[EBSCO PsycARTICLES](#) – zinātnisko rakstu pilnu tekstu un apskatu datubāze psiholoģijā.

Emerald Insight – pilntekstu e-žurnālu datubāze tādās nozarēs kā vadībzinības, izglītība, bibliotēkzinātne un informācijas zinātne, ekonomika, grāmatvedība.

Encyclopedia Britannica Online Academic Edition – 32 sējumu enciklopēdijas elektroniskā versija. Tajā pieejams vairāk kā 72 000 rakstu, 10 000 ilustrāciju, ieskaitot fotogrāfijas, zīmējumus, kartes, karogus, 166 000 aktīvas tīmekļa saites, kuras apkopojuši *Britannica* redaktori, un vairāk nekā 75 000 definīciju no *Merriam-Webster's Dictionary*, kā arī dažādas multimediju iespējas.

JSTOR – žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze. JSTOR pieejami žurnāli no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing,*

Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons u.c. Žurnālu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem.

Letonika – uzzīņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzzīņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u.c. uzzīņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem. Datubāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilnteksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. Letonika.lv kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā.

LETA – Ziņas un arhīvs – piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

OECD iLibrary – pilntekstu datubāze, kas apkopo Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*Organisation for Economic Cooperation and Development* (OECD)), kā arī organizāciju IEA (*International Energy Agency*), NEA (*Nuclear Energy Agency*), OECD Development Centre, ITF (*International Transport Forum*) un PISA (*Programme for International Student Assessment*) izdotās grāmatas, rakstus, ziņojumus un statistiku izglītībā, vadībizinātnēs, ekonomikā, valsts pārvaldē, demogrāfijā, attīstības politikā, vietējā un reģionālajā attīstībā, vides zinātnēs, sociālajos jautājumos, veselības aizsardzībā u.c. nozarēs.

Oxford Journals – kolekcija sniedz pieeju vairāk kā 280 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs – vadībizinātnēs, izglītībā, sociālajās zinātnēs, tiesību zinātnē, humanitārajās zinātnēs un mākslā, medicīnā, dzīvības zinātnēs, matemātikā, fizikā un citās eksaktajās nozarēs.

Pirmsskolā – e-žurnāls par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu uzsākšanai: psihologu ieteikumi, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli.

ProQuest Dissertations & Thesis – plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē un satur vairāk kā 2,3 miljonus darbu dažādās nozarēs, tostarp izglītības zinātnēs.

SAGE Journals Online – izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 500 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes – humanitārās un sociālās zinātnes u.c.

SAGE Research Methods – pētījumu metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzzīņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu no pasaules vadošajiem zinātniekiem sociālajās zinātnēs. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. LU ir pieejamas divas no tām – *SAGE Research Methods – Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases*. ScienceDirect – izdevniecības *Elsevier* datubāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kā arī dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajiem žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2650 žurnālu pilnie teksti, kas pārsvarā pieejami no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatas.

Skolas Psiholoģija – e-žurnāls par emocionālo vidi un attiecībām skolā, par saskarmes jautājumiem starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem, par bērnu uzvedību, skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.

Skolas vārds - e-žurnāls izglītības iestāžu vadītājiem, skolotājiem un atbalsta personālam, satur analītiskus rakstus par aktuālām izglītības problēmām, lēmumu skaidrojumus, skolu projektu pieredzi u.c. aktuālu informāciju.

SpringerLink - kompānijas [Springer Nature](http://www.springer.com) žurnālu pilntekstu datubāze. Tā piedāvā piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto, humanitāro un sociālo zinātņu jomas.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library sniedz pieeju pilntekstiem no vairāk nekā 1100 zinātniskajiem žurnāliem. Plašais tematiskais aptvērums iekļauj nozares: izglītība,

antropoloģija, māksla, humanitārās zinātnes, reliģija, bizness, mediji, politika, reģionālās studijas, veselība un sociālā aprūpe, socioloģija un citas.

Times Higher Education - tiek atspoguļota aktuāla un kvalitatīva informācija par augstāko izglītību pasaulē un izglītības veidošanas tendences, kā arī oficiālais pasaules augstskolu un universitāšu reitings.

Scopus – izdevniecības *Elsevier* daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatas izglītības zinātnēs

Dawsonera – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 309 izdevumi no LU Bibliotēkas iegādātām e-grāmatām izglītības zinātnēs no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Springer Verlag*, *Cambridge Scholars Publishing*, *Routledge*, *Sage Publications*, *Peter Lang* u.c.)

EBSCO ebook Academic Collection - e-grāmatu platforma, kurā pieejami 6989 izdevumi izglītības zinātnēs no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *Springer*, *UCL Institute of Education Press*, *Bentham Science Publishers Ltd.*, *Emerald Group Publishing Limited*, *Sage Publications*, *Edinburgh University Press* u.c.)

ProQuest Ebook Academic Complete – e-grāmatu platforma, kurā pieejami 5723 izdevumi izglītības zinātnēs no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *McGraw-Hill Education*, *Bloomsbury Publishing*, [*Princeton University Press*](#), [*Emerald Publishing Limited*](#), [*IOS Press*](#), [*Indiana University Press*](#) u.c.)

Brīvpieejas resursi izglītības zinātnēs

[*Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)*](#), [*Journals for Free*](#), [*Bookyards*](#), [*Directory of Open Access Books*](#), [*Eurostat Data*](#), [*Palgrave Open*](#), [*Project Gutenberg*](#), [*De Gruyter Open*](#), [*Google Scholar*](#), [*Periodika.lv*](#), [*Zenodo*](#).

Primo Discovery

Lai modernizētu elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēka 2016. gada rudenī uzsāka jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisa *Primo Discovery* un *SFX* ieviešanu.

Primo Discovery ir meklētājprogramma, kas piedāvā iespēju vienlaicīgi meklēt LU Bibliotēkas informācijas resursu kopā – LU iMākonī (abonētājās un atvērtās piekļuves tiešsaistes datubāzēs, digitālajās bibliotēkās, elektroniskajā katalogā, LU Bibliotēkas veidotajās bibliogrāfiskajās datubāzēs), piekļūt pilntekstiem, pasūtīt un pagarināt LU Bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus u.c. Programma sakārto rezultātu sarakstu pēc atbilstības, nodrošina meklēšanas rezultātu pielāgošanu pēc 10 kritērijiem, piekļuvi lietotāja konta informācijai u.c. pakalpojumus, kas pieejami Kopkataloga lietotājiem.

Lai nodrošinātu *Primo Discovery* pakalpojumus, paralēli tiek ieviesta papildprogramma *SFX*, kas nodrošina informācijas resursu (datubāzu un to satura vienību) savstarpējo tīklošanu un sasaisti ar *Primo* centrālo indeksu, kurā notiek informācijas meklēšana.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

SBA, SSBA pakalpojums

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām un dokumentu krātuvēm Latvijā, izmantojot Starpbibliotēku abonementa (turpmāk – SBA) un Starptautisko starpbibliotēku abonementa (turpmāk – SSBA) pakalpojumu, kā arī saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukās veidā un pa e-pastu.

Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā un Primo no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.

Informācijas resursu piegāde vasarā

Pakalpojums ieviests 2015. gada vasarā. Izmantojot minēto piedāvājumu, lietotāji divas reizes nedēļā var ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Kalpaka bulvārī, Bibliotēka Raiņa bulvārī un Dabaszinātņu bibliotēka) saņemt nepieciešamos informācijas resursus no 5 nozaru bibliotēkām, kuras vasaras periodā ir slēgtas.

Individuālā darba kabīnes

Bibliotēka Kalpaka bulvārī piedāvā LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem izmantot pētniecības darbam īpaši iekārtotu telpu 2. stāvā Humanitāro un sociālo zinātņu lasītavā. Telpā atrodas sešas speciāli iekārtotas darba vietas, kuras veidotas individuālo kabīņu izskatā. Tās var izmantot darba dienās 10.00-18.00, iepriekš rezervējot, sākot ar vienu stundu dienā.

Lietotāju apmācības

Studiju līmeņa paaugstināšanā būtiskas ir indivīda zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus. Lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei LU Bibliotēkā ir izveidota apmācību sistēma.

Bibliotēkā ir izstrādāti 3 mācību nodarbību scenāriji, kurus Bibliotēkas darbinieki izmanto, vadot nodarbības: “Elektroniskais kopkatalogs Tavām veiksmīgām studijām”, “E-resursi mobilām studijām”, “E-resursi nozarē”.

DU Bibliotēkas lasītavās un specializētajās nodaļās ir pieejamas vairāk nekā 343 000 vienības grāmatu un vairāk nekā 25 000 eksemplāri žurnālu. DU bibliotēkas darbības pilnveidošanā tiek izmantotas jaunas tehnoloģijas: Interneta pieslēgums; elektroniskais katalogs ALISE (Advanced Library Information Service); automatizēta lasītāju apkalpošanas sistēma.

Atbilstoši *DU attīstības stratēģijai 2015. – 2020. gadam* Bibliotēka mērķtiecīgi palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti. Bibliotēkā piešķirtā finansējuma ietvaros datubāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datubāzu izmantošana.

Starp abonētiem e-resursiem ir daudznazaru datu bāzes: Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā; Cambridge University Press; EBSCO Academic Search Complete; Letonika; ScienceDirect; Scopus; Web of Science. Brīvpieejas resursi: *Ad*Access, Ancient History Encyclopedia, ArXiv.org, Beazley Archive, BHA and RILA, Bibliomania, BioOne Complete, BioRxiv, Bookboon, Bookyards, Cambridge Dictionary, ChemSpider, Cogent OA, CogPrints, DART-Europe E-theses Portal, Darwin Online, Directory of Open Access Books, Eurostat Data, Encyclopedia of Life (EOL), EuDML (The European Digital Mathematics Library), Europeana Collections, Hindawi, IEEE Open, IMSLP Petrucci Music Library, Journals for Free, Language Science Press, LearnChemistry, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datubāze, OAPEN (Open Access), Old Maps Online, Online College Classes, Open Access Research Database (International Journal of Scientific and Research Publications), OpenGeoscience, Open Humanities Press, Open Library of Humanities (OLH), Palgrave Macmillan Open Access Books, Palgrave Macmillan Open Access Journals, Project Gutenberg, PLOS Journals, PubChem, Read Print, Science Books Online, Sciendo, SCOAP3 Repository, SpringerOpen, swMATH, The Encyclopedia of Earth, The Journal of Interactive Technology and Pedagogy, Wiley Open Science, World Digital Library, Wolfram MathWorld, World Factbook, WorldWideScience.org, Google Scholar, Periodika.lv, Zenodo.*

Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centra 432. aud. programmas studentiem pietiekamā skaitā ir pieejami visi *Journal of Teacher Education for Sustainability* un *Discourse and Communication for Sustainable Education* sējumi un BBCC konferenču materiāli kopš izdošanas brīža darbam ar rakstu papīra versijām.

Kopumā studiju virziena nodrošinājumu ar mācību un zinātnisku literatūru var vērtēt kā labu, pieejamais materiāli-tehniskais nodrošinājums ļauj kvalitatīvi realizēt doktorantūras studiju programmas.

LiepU bibliotēkā studējošajiem ir pieejamas tiešsaistes datu bāzes „Letonika”, „EBSCO eBooks Academic Collection”, „EBSCO Academic Complete”, „ScienceDirect”, “Cambridge Journals Online”, „Scopus” un “Web of Science”. Tās ir pieejamas arī ārpus augstskolas telpām. LiepU lasītavā un elektroniski e-LiepU kopumā pieejami ap 1000 nosaukumu žurnāli izglītībā un pedagogijā.

LiepU elektroniskais katalogs nodrošina bibliogrāfiskās informācijas meklēšanu ne tikai bibliotēkas krājumā, bet arī bibliotēkas veidotajās lokālajās datubāzēs (Akadēmiskā personāla publikāciju datu bāzē, Promocijas darbu datu bāzē, Noslēguma darbu datubāzē). K Doktorantam ir iespēja no jebkuras vietas (attālināti) pieslēgties Liepājas Universitātes katalogam (<http://alise.liepu.lv>) vai virtuālajam Augstskolu un speciālo bibliotēku kopkatalogam (<http://alise.liepu.lv/Alise/lv/federatedsearch.aspx>).

Par informācijas resursu jaunumiem iespējams uzzināt universitātes tīmekļa vietnē (<http://www.liepu.lv/lv/223/jaunieguvumi>) un LiepU bibliotēkas ikmēneša informatīvajā biļetenā „Lasonis”. Liepājas Universitātes bibliotēka sniedz Starpbibliotēku abonementa (SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (SSBA) pakalpojumus. Veiksmīga sadarbība notiek ar dokumentu piegādes servisu SUBITO, Latvijas Nacionālo bibliotēku u.c. Latvijas un ārvalstu bibliotēkām.

LiepU Zinātnes padome koordinē visu fakultāšu un zinātnisko institūtu zinātniskās un mācību metodiskās literatūras izdošanu izdevniecībā LiePA.

Mācību un zinātniskās literatūras izdošanu finansē projekti, fiziskās un juridiskās personas (Liepājas pilsētas Dome), kā arī LiepU pamatbudžetā izdevniecībai paredzētais finansējums.

RTA bibliotēka abonē un studējošajiem pieejami materiāli šādās datubāzēs: Web of Science, Scopus, EBSCO, ScienceDirect.

Bibliotēka piedāvā arī materiālus no tādām brīvpiekļuves e-resursu datu bāzēm kā Taylor&Francis Online (Open Access eBooks and eJournals), SpringerOpen, Wiley Open Access u.c. (skat. http://www.rta.lv/bibl_brivpieejas_eresursi)

RTA izveidota elektroniskā periodisko izdevumu platforma <http://journals.rta.lv/> , kur pieejama RTA publicētie izdevumi, tostarp konferences “Sabiedrība. Integrācija. Izglītība” materiālu krājumi (indeksēti Web of Science) un žurnāls “Izglītības reforma vispārizglītojošajā skolā: Izglītības satura pētījumi un ieviešanas problēmas” (indeksēts EBSCO). Kopš 2017.gada beigām darbu uzsākusi arī elektronisko grāmatu platforma <http://books.rta.lv/index.php/RTA>

Studējošajiem DU ir nodrošināta virtuālās vides resursu pieejamība – plaša piekļuve valsts un pasaules mēroga informatīvajiem resursiem ar pilnu elektronisko tekstu abonētajām datu bāzēm: *Cambridge Journals Online, EBSCO Publishing, HeinOnline, RUBRICON, WESTLAW International, LETONIKA, NAIS, LursoftL, Latvijas normatīvo aktu datu bāze, BioOne, Cambridge Scientific Abstracts (CSA), SpringerLink un daudznozaru datu bāžu: Gale & KGSaur, Kluwer Online, Oxford Journals Online, OCLC, Trial of Education, Managament, Nursing & Health Sciences, Psychology, SCIENCE CITATION Index (SCI) with Abstract* u.c. starpniecību. Šo iespēju efektīva izmantošana ir kalpojusi par resursu aktuālākās informācijas ieguvei, attīstot studējošo pētnieciskās kompetences, kas saistītas ar spēju ātri orientēties informācijas plūsmā, konceptuāli spriest, pieņemt nestandarta lēmumus. DU abonētās datu bāzes skat. http://www.du.lv/lv/biblioteka/datu_bazes/abdatubazes; DU izmēģinājuma datu bāzes skat. http://www.du.lv/lv/biblioteka/datu_bazes/izmdatubazes

2.3.Finansiālā bāze

LU finansiālā bāze:

Kopīgās doktora studiju programmas “Izglītības zinātnes” pašizmaksas aprēķins **LU īstenotajai programmas daļai**, liecina, ka PLK studijām uz studentu gadā ir **4485 EUR**, kas iekļaujas šobrīd piešķirtajā valsts budžeta dotācijas apjomā.

LU iekšējos normatīvos ir noteikts, ka doktora programmās minimālais studentu skaits grupā ir 5 cilvēki. Ņemot vērā to, ka studiju programmu paredzēts vienlaicīgi īstenot 4 partneraugstskolās un programmas garums ir 3 gadi, minimālais studentu skaits 3ursos ir 15 studenti – kopā 4 universitātēs – 60 studenti.

Latvijas Republikas Augstskolu likums paredz, ka kopīgajās studiju programmās jāīsteno studentu un docētāju mobilitāte – tas radīs vēl papildu izmaksas, kas šajā programmas izstrādes stadijā vēl nav aprēķinātas. Protams, mobilitāti iespējams īstenot ar digitālo tehnoloģiju palīdzību – pieslēdzoties citā universitātē notiekošajam, piemēram, izmantojot videokonferences iespējas. Taču programma paredz vienu kopīgu doktorantūras padomi, ko veidos visu universitāšu pārstāvji. Tāpat visi studenti izglītības zinātņu nozares un vispārīgos studiju kursus apgūs LU – tas nozīmē, ka viņiem būs fiziska nepieciešamība braukt uz Rīgu. Tāpat ir jādoma par mobilitātes iespēju nodrošināšanu arī LU studējošajiem.

Izdevumu samazināšanai programmas ietvaros tiek plānotas tikai 8 kontaktstundas uz vienu KP, taču ļoti augstas ir programmā nodarbināto augsti kvalificēto mācībspēku darba izmaksas – 2119 EUR uz studentu gadā, kur gandrīz pusi sastāda doktora darbu vadīšana, tai skaitā 3 zinātnisko publikāciju sagatavošana, kas ir svarīgi doktora studiju programmas sasniedzamie studiju rezultāti. Doktora līmeņa programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācija – 44% profesoru, 34% asociēto profesoru un 22% vadošo pētnieku ir pamatotas, jo doktora līmenī ir tiesības strādāt tikai šādas kvalifikācijas personālam. Programmā plānoto teorētisko nodarbību 1 KP apjoms ir 8 stundas, profesoru stundu likme – 15,40 EUR.

Papildus mācībspēku izmaksām pašizmaksas aprēķinā ir iekļautas arī vispārējā personāla izmaksas - 483 EUR uz studentu gadā, infrastruktūras izdevumi - 646 EUR uz studentu gadā, pakalpojumi - 71 EUR uz studentu gadā un 1166 EUR ir LU netiešās izmaksas.

Lai samazinātu programmas kursu īstenošanas un mobilitātes izmaksas, doktora programmas izstrādes gaitā tiks meklēti tehniski risinājumi tiešsaistes nodarbību nodrošināšanai.

DU finansiālā bāze:

KDSP “Izglītības zinātnes” izmaksu aprēķins tiek veikts pie nosacījuma, ka studiju programmā studē vismaz 5 studējošie valsts finansētās budžeta vietās.

Programmā plānoto teorētisko nodarbību 1 KP apjoms ir 8 stundas, profesora stundas likme – 15,30 EUR. Daugavpils Universitātes realizētajā modulī 30 KP jeb 240 stundas veido 3672,00 EUR. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, darba devēja daļa - 884,58 EUR, kopā atlīdzība mācībspēkiem ir 4556,58 EUR.

DU aprēķini liecina, ka tiešās izmaksas ir 3214.25 EUR apmērā uz vienu nosacīto studentu gadā, netiešās izmaksas (izdevumi DU darbības nodrošināšanai, tai skaitā DU bibliotēkai, zemes nodoklis, telpu noma, ūdeņu, ēdzu ekspluatācijas izdevumi, telefonu abonēšanas un pakalpojumu izmaksas, komunālie pakalpojumi, tekošais remonts, īpašās programmas u.c.) uz 1 nosacīto studentu gadā ir 904.24 EUR apmērā. Kopumā viena studējošā studiju izmaksas gadā tiek prognozētas **4118.49 EUR** apmērā, kas nepārsniedz Eiropas valstu izmaksas viena studenta sagatavošanai līdzīgā specialitātē.

DU piekrīt LU piedāvātajam variantam mobilitāti īstenot ar digitālo tehnoloģiju palīdzību – pieslēdzoties citā universitātē notiekošajam, piemēram, izmantojot videokonferences iespējas, tādējādi īstenojot LR Augstākās izglītības likumu, kas paredz, ka kopīgajās studiju programmās jāīsteno studentu un docētāju mobilitāte. Taču šīs papildus izmaksas vēl nav aprēķinātas.

Lai samazinātu programmas kursu īstenošanas un mobilitātes izmaksas, doktora programmas izstrādes gaitā tiks meklēti tehniski risinājumi tiešsaistes nodarbību nodrošināšanai.

LiepU finansiālā bāze:

KDSP "Izglītības zinātnes" pašizmaksas aprēķinā LiepU īstenotajai programmas daļai tiek piedāvāti divi varianti. Izmaksu aprēķins veiks pie nosacījuma, ka studiju programmā studē 8 budžeta studenti.

1.variants aprēķināts, pamatojoties uz piešķirto valsts finansējumu vienam studentam, kas ir 5012, 63 EUR (bāzes finansējums 2019.g. 1518.98 EUR). Pamatojoties uz studiju ilgumu 3 gadi un LiepU docējamo studiju kursu kopējo kredītpunktu apjomu (24 KP) , kur 1 KP izmaksa ir 136, 71 EUR, PLK studijās izmaksas ir 3281,04 EUR gadā.

2. variantā izmaksu aprēķins veikts pēc LiepU "Darba uzskaites un samaksas kārtības doktora studijās 2018./2019.st.g." (rīk.Nr.80-v 06.11.2018.). Programmā plānoto teorētisko nodarbību 1 KP apjoms ir 8 stundas, profesoru stundu likme – 15,26 EUR. Tādējādi LiepU realizētajā modulī 24 KP jeb 192 stundas veido 2929, 92 EUR. Sociālais nodoklis, darba devēja daļa - 705, 82 EUR, tādējādi sastādot kopā LiepU atlīdzību mācībspēkiem 3635, 74 EUR.

Pārējās izmaksas uz 1 studentu pēc MK noteikumiem (t.sk. atlīdzība LiepU pārējam personālam, komunālo pakalpojumu izmaksas un citas ar ēku, telpu uzturēšanu saistītās izmaksas, sakaru pakalpojumu izmaksas, grāmatu, žurnālu un datu bāzes abonēšana u.c. izmaksas) ir 727, 36 EUR. Tādējādi kopā LiepU izmaksas uz vienu studentu gadā ir **4363,10 EUR**.

LiepU piekrīt LU piedāvātajam variantam mobilitāti īstenot ar digitālo tehnoloģiju palīdzību – pieslēdzoties citā universitātē notiekošajam, piemēram, izmantojot videokonferences iespējas, tādējādi īstenojot LR Augstākās izglītības likumu, kas paredz, ka kopīgajās studiju programmās jāīsteno studentu un docētāju mobilitāte. Taču šīs papildus izmaksas vēl nav aprēķinātas.

Doktora līmeņa programmas īstenošanā LiepU iesaistīto mācībspēku kvalifikācija – 63% profesoru, 12% asociēto profesoru un 25% vadošo pētnieku ir pamatotas, jo doktora līmenī ir tiesības strādāt tikai šādas kvalifikācijas personālam. Lai samazinātu programmas kursu īstenošanas un mobilitātes izmaksas, doktora programmas izstrādes gaitā tiks meklēti tehniski risinājumi tiešsaistes nodarbību nodrošināšanai.

RTA finansiālā bāze:

Kopīgās doktora studiju programmas "Izglītības zinātnes" pašizmaksas aprēķins RTA īstenotajai programmas daļai veikts uz minimālo studentu skaitu- 6 budžeta vietas. RTA izmaksas uz vienu studentu gadā ir **5012,63 EUR**. RTA piekrīt LU piedāvātajam variantam mobilitāti īstenot ar digitālo tehnoloģiju palīdzību – pieslēdzoties citā universitātē notiekošajam, piemēram, izmantojot videokonferences iespējas, tādējādi īstenojot LR Augstākās izglītības likumu, kas paredz, ka kopīgajās studiju programmās jāīsteno studentu un docētāju mobilitāte. Taču šīs papildus izmaksas vēl nav aprēķinātas. Lai samazinātu programmas kursu īstenošanas un mobilitātes izmaksas, doktora programmas izstrādes gaitā tiks meklēti tehniski risinājumi tiešsaistes nodarbību nodrošināšanai.

Programmā plānoto studiju kursu nodrošināšanai uz 1 KP ir 8 kontaktstundas; RTA nodrošinātajam modulim akadēmiskā personāla atalgojumam 3 gados (6 studenti) ir aprēķinātas 192 kontaktstundas jeb 24 KP; promocijas darbu vadīšanai (6 studenti) tie būtu 86 KP jeb 688 stundas. Pārējās izmaksas uz 1 studentu pēc MK noteikumiem (t.sk. atlīdzība RTA pārējam personālam, komunālo pakalpojumu izmaksas un citas ar ēku, telpu uzturēšanu saistītās izmaksas, sakaru pakalpojumu izmaksas, grāmatu, žurnālu un datu bāzes abonēšana u.c. izmaksas 85 % no akadēmiskā personāla atlīdzības, izņemot apmaksu par promocijas darbu vadīšanu).

2.4.Materiāltechniskā bāze

LU materiāltechniskā bāze:

Telpas:

KDSP "Izglītības zinātnes" tiks īstenota LU PPMF telpās Rīgā, Imantas 7. līnijā 1. Fakultātes ēkas kopējā platība ir gandrīz 9000 m². Ēka ir labā tehniskā stāvoklī. Tajā ir 38 telpas, kas pielāgotas ērtam studiju procesam, kuru ietilpība ir no 12 līdz 200 personām. Telpu skaitā ir četras datorklases, kopā 96 darbstacijas. Ēkā darbojas bibliotēka ar lasītavu, visa ēka ir nodrošināta ar bezvadu internetu. Studentu vajadzībām paredzēti brīvpieejas printeri/kopētāji (ar elektroniskām kartēm). PPMF bibliotēkā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus. Ēkā ir arī ēdnīca, sporta zāle un deju mēģinājumu zāle, plašs pagals ar rekreācijas zonām, āra sporta laukums. Ēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, ir pacelājs pie kāpnēm un atbilstīgi ierīkota tualete. Telpu novietojums ir ļoti ērts transporta ziņā, teritorijā atrodas autostāvvietu studentu un mācībspēku vajadzībām. Pieejamības un kvalitātes ziņā studiju virzienam paredzētā infrastruktūra uzskatāma par pilnīgi atbilstīgu studiju programmu realizācijai.

IKT izmantošanas iespējas:

Visas studiju auditorijas ir aprīkotas ar datoriem un multiprojekcijas aparāturu, dažas arī ar interaktīvajām tāfelēm un/vai dokumentu kamerām. Darbadienās fakultātes telpās dežurē 2 datorspeciālisti, kuri nodrošina tehnisko atbalstu docētājiem un studentiem.

Telpu skaitā ir četras datorklases, kopā 96 darbstacijas. Viena klase aprīkota ar iMac datoriem, trīs PC datorklases ar Windows 10 operētājsistēmu, Microsoft Office 365 ProPlus biroja lietotnēm. Trijās datorklasēs instalēta un pieejama SPSS datu statistiskās apstrādes programmatūra. Kvalitatīvās pētniecības apguves vajadzībām vēl jāiegādājas NVivo datu apstrādes programma.

LU piedāvā studentiem un no 2015. gada 1. aprīļa arī darbiniekiem (akadēmiskajam un administratīvajam personālam) iespēju uz studiju (vai darba līguma periodu) iegūt lietošanā Microsoft Office 365 ProPlus programmatūru bez maksas uz privātā datora. Lietotājs var aktivizēt produktu līdz 5 iekārtām vienlaicīgi.

E- vides resursi:

Doktora studiju programmas īstenošana notiks sadarbībā ar LU PPMF Pedagoģijas zinātnisko institūtu prioritārā pētnieciskā projekta "Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte" ietvaros. <https://www.lu.lv/zinatne/petnieciba/prioritarie-petniecibas-virzieni/> Studentiem būs iespēja izmantot PZI resursus.

Programmas īstenošanai iekārtota telpa ar multimediju aprīkojumu, tiek izmantotas jaunākās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, piemēram, videokonferenču iespējas. Studentiem pieejamas datorklases, multimediji, internets, e-studiju vide Moodle (moodle.liepu.lv), bibliotēka, interaktīvās tāfeles, datu projektori utt. LU moduļa specializācija programmā ir iekļaujošā izglītība un tehnoloģiskie risinājumi izglītībā. Materiāli tehniskie resursi specializācijas īstenošanai tiks būtiski papildināti līdz šīs un maģistra studiju programmas "Izglītības tehnoloģijas" uzsākšanai.

Studiju programmu īstenošanai paredzētais materiāltehniskais nodrošinājums un tā pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem vērtējami kā pilnīgi atbilstīgi studiju virziena vajadzībām. Studiju procesa nodrošināšanai izveidotās un aprīkotās darba vietas studentiem ir pietiekamas.

DU materiāltehniskā bāze:

DU moduļa īstenošanā ir iesaistīts DU Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centrs un Izglītības un vadības fakultāte (IVF), kas nodrošina studiju kursu docēšanu un doktora darbu vadīšanu. Doktora programmas īstenošanai tiek izmantotas IVF auditorijas, mācību laboratorijas, datorklases. Studijas pamatā notiks DU mācību korpusā Parādes ielā 1, kur 2012./2013. studiju gadā tika veikti intensīvi renovācijas un būvniecības darbi ERAF projekta „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana” (vienošanās Nr. 2010/0115/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/021) ietvaros.

Detalizētu informāciju par DU studiju programmu kvalitātes uzlabošanu un vides pieejamības nodrošināšanu skatīt

http://du.lv/lv/projekti/es/eraf/DU_studiju_programmu_kvalitates_uzlabosana_un_vides_pieejamibas_nodrosinasana

Tika veikta 50 mācību auditoriju renovācija – kosmētiskais remonts, uzlabotas ventilācijas, siltuma un komunikāciju sistēmas, paplašinātas durvju ailes, likvidējot sliekšņus, lai telpās turpmāk varētu iekļūt cilvēki ar kustību traucējumiem. Visās atjaunotajās telpās ieklāts trokšņu līmeni mazinošs akustiskais linolejs, tādējādi pielāgojot telpas personām, kuras izmanto dzirdes aparātus; informatīvo uzrakstu izveidošanai izmantots Braila raksts. Lekciju auditorijās ierīkota projicēšanas aparatūra, nodrošinot vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem informācijas pieejamību, plūsmas auditorijā papildus ierīkota skaņu pastiprinoša aparatūra. Bibliotēka un lasītava Parādes ielā 1 aprīkota ar jaunām mēbelēm un pašapkalpošanās sistēmām, veikts kosmētiskais remonts, siltināta grīda lasītavas telpās, un tā tiks pielāgota cilvēkiem ar dažādiem funkcionāliem traucējumiem. 1. stāva foajē iebūvēts pacēlājs uz Bibliotēku un foajē otro līmeni, lai varētu pārvietoties personas ratiņkrēslos, bibliotēka aprīkota ar specializētu datortehniku vājredzīgiem cilvēkiem, nodrošinot viņiem virtuālās vides resursu pieejamību un speciālu grīdas segumu vājdzirdīgiem, lai samazinātu trokšņa līmeni.

Ēkas Parādes ielā 1 foajē izveidota bērnu istaba – atbilstošas telpas studējošajiem jauniešiem vecākiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, rotaļistaba studējošo vecāku bērnu nodarbināšanai lekciju laikā.

Doktorantūras ideju laboratorijas nodarbības var tikt realizētas DU renovētajā Studiju un pētniecības centrā “Ilgas” (Skrudalienas pagastā dabas parka “Silene” teritorijā). Ēkā atrodas mūsdienīgs mācību un zinātnisko laboratoriju komplekss, kurā var organizēt individuālo un grupu darbu. Telpas ir pielāgotas cilvēkiem ar kustību, kā arī ar redzes traucējumiem. Iemītniekiem ir radīti ērti sadzīves apstākļi: guļamistabas 47 cilvēkiem, darba istabas, virtuve ar nepieciešamo aprīkojumu. Kā rāda divu gadu pieredze, organizējot doktorantūras vasaras skolas, “Ilgas” var sekmīgi izmantot vairāku dienu mācību semināriem un nodarbībām, nodrošinot komfortablu un ilgtspējīgu vidi.

LiepU materiāltehniskā bāze:

LiepU modulis “Pirmsskolas un sākumskolas pedagogija” tiek īstenots LiepU Izglītības zinātņu apakšvirzienā, sadarbojoties Izglītības zinātņu institūtam (IZI), Pedagoģijas un sociālā darba fakultātei (PSDF) un citām LiepU struktūrvienībām vienotā sistēmā.

Programmas modulis tiek īstenots IZI pārvaldībā, nodrošinot pedagoģijas nozares doktorantūras satura kvalitāti un studiju organizēšanu kopsakarībā ar zinātniskā darbības un zinātniskās kvalifikācijas pilnveides iespējām.

Doktora programmas īstenošanai tiek izmantoti IZI centri: Alternatīvās izglītības centrs, Socioloģisko pētījumu centrs, Speciālās izglītības laboratorija; PSDF materiāli tehniskais nodrošinājums sniedz iespēju izmantot: Logopēdijas centra Balss un runas izpētes laboratoriju, kurā pētniecības vajadzībām tiek piedāvātas programmas “SymWriter2 (Widgit)”, “Voice Range Profile”, “Auditory Feedback Tools”, “Runas motorikas traucējumu analīzes programma” u.c. Mūzikas terapijas centra specifiskais iekārtojums ļauj izmantot video novērošanas metodi un supervīzijas. Radošuma centrs nodrošina iespēju vienlaicīgi darboties radošā vidē pirmsskolas vecuma bērniem un/ vai skolēniem un pētniekiem. Studiju un pētniecības īstenošanai ir pieejamas Dabas vēstniecība, Vides laboratorija (Dabas un inženierzinātņu fakultātē), kā arī Mākslas pētījumu laboratorija (Humanitārās un mākslas zinātņu fakultātē), nodrošinot starpdisciplināras pētniecības iespējas.

Programmas īstenošanai tiek izmantotas jaunākās informācijas un komunikācijas tehnoloģijas – videokonferenču telpa, datorgrafikas kabinets, datorklases, multimediji, internets, e-studiju vide Moodle (moodle.liepu.lv), bibliotēka, mācību priekšmetu metodikas kabineti, laboratorijas,

kurās pieejama videokonferenču aparatūra, interaktīvās tāfeles, datu projektori, dokumentu kamera, grafiskie projektori un uzskates materiāli, nodrošināts interneta pieslēgums.

Domājot par ilgtermiņa attīstības perspektīvām LiepU īsteno Eiropas Sociālā Fonda projektu („Izaugsme un nodarbinātība” 1.1.1.5. specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā” 1.1.1.5. pasākuma „Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” Nr.1.1.1.5/18/I/018 Pētniecības, inovāciju un starptautiskās sadarbības zinātnē veicināšana Liepājas universitātē), kur rezultātā doktoranti savu pētījumu īstenošanā varēs izmantot mūsdienīgas tehnoloģijas, tai skaitā, Nanotehnoloģiju laboratoriju, Fizikas laboratoriju, Vides ķīmijas laboratoriju.

2. pielikumā tabula par studiju programmas atbilstību kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām (Augstskolu likuma 55.¹ pants).

RTA materiāltehniskā bāze:

RTA modulis “Speciālā un sociālā pedagogija” tiek īstenots RTA Reģionālistikas zinātniskā institūta (REGI) Personības socializācijas pētījumu virziena ietvaros, kura mērķis ir nodrošināt starpdisciplināritāti un inovāciju pārnesei socializācijas un resocializācijas, cilvēkdrošības (*tai skaitā cilvēkiem ar speciālām vajadzībām*) jomā: Izglītība/ Personības socializācija (5. Humanitārās un sociālās zinātnes; 5.2. sociālās zinātnes; 5.22. Pedagoģija) - Resocializācija/ (3. Bioloģijas un medicīnas zinātnes; 3.15. Medicīnas bāzes zinātnes- Sabiedrības veselība; rehabilitācija) - Pedagoģijas tehnoloģijas/ Sociālās un rehabilitācijas tehnoloģijas un informācijas tehnoloģijas (2. inženierzinātnes un datorzinātnes; 2.1 datorzinātne; 2.11. informācijas tehnoloģijas).

Programmas īstenošanai tiek izmantota REGI Sociālās pedagogijas un rehabilitācijas tehnoloģiju laboratorija un Multisensorā istaba, kas iekārtota INTERREG LAT-LIT projektu MODPART LLIV-223 un POZCOPING LLI-163 ietvaros http://www.rta.lv/regi_projekti#interreg. Programmas īstenošanai tiek iekārtota Web konferenču telpa LZP Lietišķo un fundamentālo pētījumu ietvaros projektā „Transformatīvas digitālās mācīšanās ieviešana pedagoģijas zinātnes doktora programmā Latvijā” lzp-2018/2-0180, kas tiks izmantota studiju moduļa īstenošanai.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas saturs

KDSP "Izglītības zinātnes" saturs ir viedots saskaņā ar projektā SAM 8.2.1. definēto augstskolu specializāciju. Programmas saturs izstrādāts, balstoties uz:

- Latvijas Republikas Augstskolas likuma 55.¹ pants. Kopīgā studiju programma (<https://likumi.lv/doc.php?id=37967>).
- Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm (MK noteikumi Nr.49, 23.01.2018).
- LZP eksperta tiesību piešķiršanas kārtība. Izdota saskaņā ar 2017. gada 12. decembra MK noteikumu Nr. 724 "Noteikumi par Latvijas Zinātnes padomes ekspertu kvalifikācijas kritērijiem, ekspertu komisiju izveidošanu un to darbības organizēšanu" 3. punktu.
- LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums (Senāta 24.04.2017.lēmumu Nr. 102).
- LU Noteikumi par promocijas padomēm un promociju (12.04.2006. rīkojumu Nr.1/95).

Noteikumos par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm (MK noteikumi Nr.49, 23.01.2018) izglītības zinātnes tiek attiecinātas uz sociālo zinātņu jomu, noteikumos ir definētas šādas izglītības zinātņu apakšnozares: bioloģijas didaktika, fizikas didaktika, ķīmijas didaktika, matemātikas didaktika, vispārīgā pedagoģija, sociālā pedagoģija, pirmsskolas pedagoģija, skolas pedagoģija, augstskolas pedagoģija, pieaugušo pedagoģija, nozaru pedagoģija, kā arī citas izglītības zinātņu apakšnozares.

Dokumentā tiek norādīts, ka zinātnes nozare ietver vispārējo izglītību, tostarp apmācību, pedagoģiju, didaktiku, speciālo izglītību (talantīgiem izglītojamajiem, izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem).(<https://likumi.lv/doc.php?id=296661>) KDSP speciālo pedagoģiju, kas ir viena no RTA specializācijas jomām, traktē kā nozaru pedagoģijas daļu.

KDSP ir izveidota, lai atbilstīgi "Noteikumiem par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm" ietvertu visas minētās izglītības zinātņu apakšnozares. Lai nodrošinātu iespējas studēt tādās izglītības zinātņu apakšnozarēs kā bioloģijas didaktika, fizikas didaktika, ķīmijas didaktika un matemātikas didaktika, programmā tika izveidots un iekļauts modulis "Mācību priekšmetu didaktika".

KDSP "Izglītības zinātnes" kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju ir 51142, tās izveidē tika ņemti vērā LR Augstskolas likuma 55.¹ panta nosacījumi par kopīgas studiju programmas īstenošanu (skatīt 2. pielikumu).

KDSP "Izglītības zinātnes" plānojums, atbilstoši LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma 44. punktam¹⁷, ietver 144KP, katrā no 6 semestriem studenti apgūst 24KP. Kredītpunktu sadalījums programmā veidots atbilstīgi LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma 46. punktam, kas paredz:

- 1) vismaz 80 KP studijām un promocijas darba izstrādei,
- 2) vispārējo prasmju moduli vismaz 12 KP apjomā,
- 3) promocijas eksāmenus, studiju kursus zinātņu nozarē vai apakšnozarē vismaz 14 KP apjomā,
- 4) daļību doktorantūras skolās vai līdzvērtīgu pieredzi ārvalstu augstskolās vai pētniecības institūcijās vismaz 6 KP apjomā.¹⁸

¹⁷ LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums, VII. Akadēmiskās doktora studiju programmas 44. punkts. (Senāta 24.04.2017.lēmumu Nr. 102).

¹⁸ LU studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums, VII. Akadēmiskās doktora studiju programmas 46. punkts. (Senāta 24.04.2017.lēmumu Nr. 102).

KDSP "Izglītības zinātnes" obligātās daļas apjoms ir 100 KP. To veido:

- 1) promocijas darba izstrāde (65 KP); publikāciju sagatavošana un dalība zinātniskās konferencēs (15 KP), t.i., 80 KP, kas tiek īstenota visās četrās programmā iesaistītajās augstskolās;
- 2) studiju kursi izglītības zinātņu nozarē (14KP) – par studiju kursu saturu un docēšanu ir atbildīga LU kā vadošais partneris kopīgajā programmā. Šī programmas daļa saturiski ietver studiju kursus izglītības vēsturē un teorijās, izglītības zinātņu metodoloģijā, zinātniskajā rakstīšanā, kā arī pedagoģiskajā psiholoģijā. Izglītības zinātņu metodoloģijas kursa docēšanā tika pieaicināta docētāja no DU, kurai ir nozīmīga starptautiskā zinātniskā pieredze šajā jomā un kura šo kursu docēs kopā ar LU mācībspēku.
- 3) promocijas eksāmeni: promocijas eksāmens svešvalodā (2KP), promocijas eksāmens izglītības zinātņu nozarē (2KP) un promocijas eksāmens izglītības zinātņu apakšnozarē (2KP) – kopā 6 KP; eksāmeni notiks centralizēti kopīgajā izglītības zinātņu doktorantūras padomē. Studentam programmas ietvaros ir jānokārto promocijas eksāmens svešvalodā, promocijas eksāmens izglītības zinātņu nozarē un promocijas eksāmens vienā izglītības zinātņu apakšnozarē, apakšnozarē atbilstīgi sava promocijas pētījuma zinātniskajai interesei.

KDSP "Izglītības zinātnes" ierobežotās izvēles daļas apjoms ir 44 KP. To veido:

- 1) vispārējo prasmju modulis 22 KP apjomā, kas ir obligātās izvēles kursi pētījuma ētikā, zinātniskajā komunikācijā, projektu vadīšanā, augstskolas didaktikā; šis modulis ietver sevī arī profesora asistenta praksi. Par studiju kursu saturu un docēšanu ir atbildīga LU kā vadošais partneris kopīgajā programmā.
- 2) studiju kursi izglītības zinātnēs – izvēles moduļi (14 KP), kas tiek īstenoti 4 universitātēs. Programmā iekļauti pieci izvēles moduļi. Četrus moduļu saturs tematiski tika konstruēts atbilstīgi projektā SAM 8.2.1. definētajai augstskolu specializācijai (LU – iekļaujošā izglītība un tehnoloģiju risinājumi skolā un augstskolā; RTA – speciālā un sociālā pedagoģija; LiepU – pirmsskolas un sākumskolas pedagoģija; DU – skolas un augstskolas izglītība ilgtspējīgai attīstībai). Par studiju kursu saturu ir atbildīga jomā spēcīgākā universitāte. Programmā tika iekļauts arī izvēles modulis "Mācību priekšmetu didaktika", kas tika izveidots, lai nodrošinātu doktorantiem iespējas izstrādāt promocijas pētījumu tādās izglītības zinātņu apakšnozarēs kā bioloģijas didaktika, fizikas didaktika, ķīmijas didaktika, matemātikas didaktika, kā arī citu mācību priekšmetu didaktikā. Modulis plānots piedāvāt reizi divos gados atkarībā no pieprasījuma.
- 3) dalība doktorantūras skolās (ideju laboratorijās) vai līdzvērtīga pieredze ārvalstu augstskolās vai pētniecības institūcijās (8 KP), īsteno visas programmā iesaistītās augstskolas.

KDSP "Izglītības zinātnes" studenti varēs izvēlēties moduli atbilstīgi savām zinātniskajām interesēm; studenti pēc moduļa apguves kārto promocijas eksāmenu vienā izglītības zinātņu apakšnozarē atbilstīgi moduļos atspoguļotajai tematiskajai grupai:

1. modulis. Mācību priekšmetu didaktika - iespējams izvēlēties eksāmenu mācību priekšmetu didaktikā atbilstīgi studenta zinātniskajai specializācijai noteikta mācību priekšmeta jomā.
2. modulis. Iekļaujošā izglītība un tehnoloģiju integrācija skolas, augstskolas un pieaugušo izglītībā - iespējams izvēlēties eksāmenu skolas, augstskolas, pieaugušo, vai nozaru pedagoģijā.
3. modulis. Izglītība ilgtspējīgai attīstībai skolā un augstskolā - iespējams izvēlēties eksāmenu skolas, augstskolas vai nozaru pedagoģijā.
4. modulis. Speciālā un sociālā pedagoģija - iespējams izvēlēties eksāmenu speciālajā, sociālajā vai nozaru pedagoģijā.
5. modulis. Pirmsskolas un sākumskolas pedagoģija - iespējams izvēlēties eksāmenu skolas vai pirmsskolas pedagoģijā.

Ja studenta zinātniskā interese ir saistīta ar vispārīgo pedagogiju, tad viņš ir tiesīgs izvēlēties tai atbilstīgus studiju kursus no piedāvātajiem moduļiem 14 KP apjomā un kārtot promocijas eksāmenu vispārīgās pedagogijas apakšnozarē.

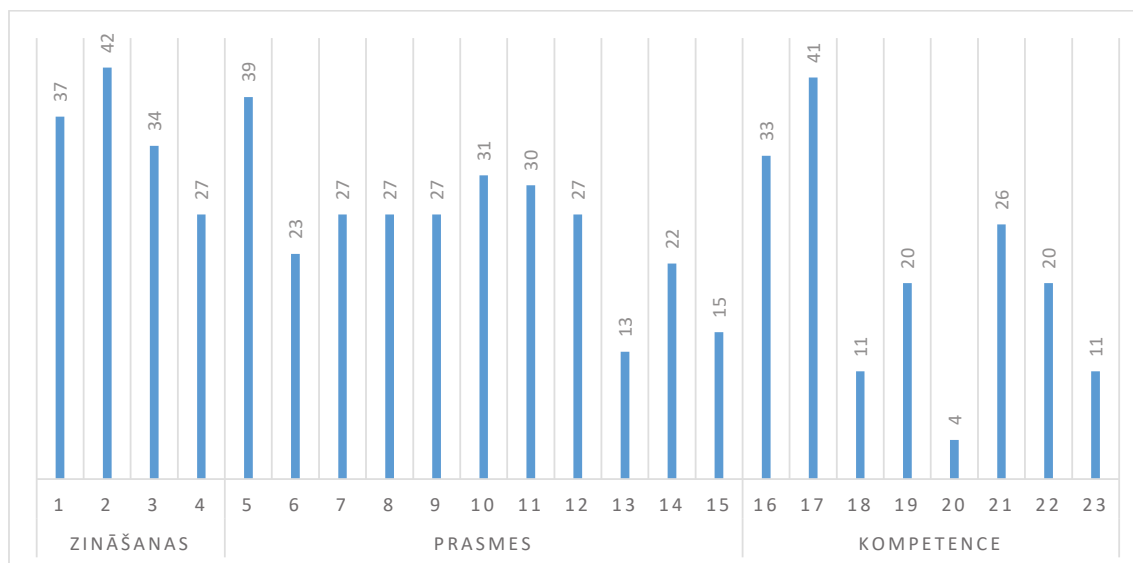
Pēc tam, kad programmas izstrādātāju komanda bija formulējusi studiju programmas mērķi, uzdevumus un studiju rezultātus zināšanu, prasmju un kompetences izteiksmē un vienojusies, kādi saturam atbilstīgi studiju kursi nepieciešami, tika izstrādāti studiju kursi.

Studiju programmas kartējuma (6. pielikums) izstrādē, lai pārliecinātos, kā studiju kursus tiks sasniegti studiju programmas studiju rezultāti, vispirms tika izveidota tabula Excel programmatūrā.

Kartēšanā tika pārbaudīts un uzskatāmi parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studijuursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi. Programmas izstrādē iesaistītie docētāji apsprieda studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā, pilnveidoja izstrādātos studiju kursus, lai novērstu to satura dublēšanos un nodrošinātu to pēctecību un savstarpējo papildinātību.

Atkārtoti veiktais programmas un kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, realizējot studiju kursus, studentiem tiek nodrošinātas iespējas sasniegt visus plānotos studiju rezultātus. Pēc studiju rezultātu kartējuma redzams, ka programmas studijuursos tiek sasniegti visi rezultāti. No **zināšanām** visbiežāk tiek plānots sasniegt šādus studiju rezultātus: 1. izprot izglītības zinātņu attīstības vēsturisko pieredzi un aktuālās tendences un to kontekstu Latvijā, Eiropā un pasaulē; 2. izprot aktuālās izglītības zinātņu zinātniskās teorijas un atziņas un to veidošanās kontekstu; no **prasmēm**: 5. sistēmiski analizē, interpretē izglītības zinātnēs saistošos jēdzienus, teorijas un izglītības politikas aktualitātes; 10. risina izglītības zinātņu pētniecībā un praksē aktuālās problēmas, lai paplašinātu un dotu jaunu izpratni esošajām zināšanām un piedāvātu pētniecībā balstītus risinājumus profesionālās prakses pilnveidei; 11. mutiski un rakstiski komunicē un diskutē par izglītības zinātņu nozari, tajā veiktu pētījumu rezultātiem ar plašākām zinātniskajām aprindām un sabiedrību kopumā Latvijā un starptautiskā vidē; no **kompetencēm**: 16. veic izglītības zinātņu nozarē aktuālu, kompleksu pētniecības problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un izvērtēšanu, dodot ieguldījumu izglītības zinātņu nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā; 17. patstāvīgi, pamatoti izvirza inovatīvas pētījumu idejas, tās kritiski izvērtē un sintezē izglītības zinātnēs un starpdisciplinārā kontekstā.

KDSP "Izglītības zinātnes" studiju rezultātu kartējums

Kartēšanas rezultāti (6. pielikums) parāda, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Līdz ar to var secināt, ka, absolvējot studiju programmu, doktorants būs sasniedzis visus studiju programmā plānotos studiju rezultātus.

KDSP “Izglītības zinātnes” pielikumos ir pievienoti:

- Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums (3. pielikumā).
- Studiju programmas plānojumu pilna laika klātienes īstenošanas formai (4. pielikumā).
- Studiju kursu/moduļu apraksti latviešu un angļu valodās (5. pielikums).
- Studiju kursu/moduļu kartējumu tabula (6. pielikums).

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

KDSP “Izglītības zinātnes” studentcentrētā pieeja tiek ievērota visā programmas satura izstrādes gaitā. Tā tiks ievērota, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Piemēram, studijuursos “LU ideju laboratorija: Digitālie risinājumi izglītībā I” un “LU ideju laboratorija: Digitālie risinājumi izglītībā II” doktoranti, izmantojot daudzveidīgas interaktīvas studiju metodes, definē izglītības praksei aktuālas vajadzības un docētāju vadībā un sadarbībā ar sociālajiem partneriem izstrādā digitālajai mācību videi aktuālu produktu izglītības prakses iniciēto izaicinājumu risināšanai, tādējādi praktiski apliecinot plānoto studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju kursu rezultātu vērtēšanā tiks iesaistīti arī sociālie partneri.

Līdzīgi tiek konstruēti arī partneruniversitāšu piedāvātie studiju kursi: “DU ideju laboratorija: Transdisciplināra komplicētu izglītības problēmu risināšana darbības un vērtējošā pētījuma ietvarā I”, “DU ideju laboratorija: Transdisciplināra komplicētu izglītības problēmu risināšana darbības un vērtējošā pētījuma ietvarā II”; “RTA ideju laboratorija: Atbalstošas tehnoloģijas speciālajā izglītībā un sociālajā darbā I”; “RTA ideju laboratorija: Atbalstošas tehnoloģijas speciālajā izglītībā un sociālajā darbā II”; “LiepU ideju laboratorija: Radošums personības lietpratībai I”; “LiepU ideju laboratorija: Radošums personības lietpratībai II”.

Doktoranti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no zinātniskā vadītāja un citiem programmas docētājiem. Vērtēšanas kritēriji vērtējumu saņemšanai ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā līmenī viņi ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

KDSP “Izglītības zinātnes” studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir doktoranta pastāvīga darbība, kā arī tiek izmantotas metodes, kas veicina doktorantu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot mācību situācijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu darbu promocijas pētījuma izstrādē un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide (Moodle), kas ir pieejama studentiem visas KDSP partneraugstskolās.

Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties pedagoģiskās metodes, veicinot studentu mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un līdzdalību studiju procesā.

Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji.

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, doktorantiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

LU vecāko kursu doktoranti tiek iesaistīti profesoru asistenta praksē studiju procesa vadīšanā bakalaura un maģistra studiju līmeņa studentiem. Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu priekšzināšanas, iepriekšējā profesionālā pieredze un pieredze pētniecībā, līdz ar to fleksibli tiek īstenoti studiju kursi.

Arī studiju fiziskā vide veicina studentcentrētas pieejas īstenošanu: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas.

Tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā doktorantu aptauju rezultāti. LU ikgadējā doktora programmas aptaujā studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmas un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoru.

DU doktoranti aktīvi piedalās zinātnes komunikācijas pasākumu (Zinātnes festivāli, zinātniskās konferences, doktorantūras skolas, metodiskie semināri u.c.) organizēšanā, kā arī fundamentālo un lietišķo pētījumu īstenošanā. Studenti tiek iesaistīti zinātnisko projektu izstrādē un īstenošanā, kā arī piedalās ar ziņojumiem doktorantūras skolās, akadēmiskajās diskusijās un dažādu līmeņu konferencēs. Regulāri tiek pārrunāti jautājumi par: studiju programmas saturu un struktūru, studiju programmas organizēšanu atbilstību studējošo vajadzībām, studējošo gatavību savā darbībā lietot programmā iegūtās akadēmiskās zināšanas, prasmes un kompetences. Pārrunas par procesa organizēšanu un programmas saturu tiek veiktas studiju gada sākumā un studiju gada noslēgumā, kad tiek apspriesti gada uzdevumi un analizēti paveiktie darbi. Docētāju un doktorantu sadarbība balstās uz partnerattiecībām, tāpēc šādas pārrunas ir ieintegrētas studiju procesā un ir pamats darbības plānošanai, īstenošanai un izvērtēšanai. Doktorantu rakstisko viedokļu ievākšana tiek izmantots kā viens no pašnovērtējuma jautājumiem atskaitēs par paveikto un turpmāko darbu plānošanā.

RTA studiju vide veicina studentcentrētas pieejas īstenošanu - paralēli tradicionālajām metodēm nodrošinot attālinātas studiju iespējas, videokonferenču auditorijas, īstenojot transformatīvās digitālās mācīšanās pieeju.

Doktoranti tiek mērķtiecīgi iesaistīti zinātniskajos projektos, kuros sadarbojas ar RTA un partnerinstitūciju vadošajiem pētniekiem un gūst starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pieredzi. Visu kursu doktoranti tiek iesaistīti RTA konferenču un zinātnisko pasākumu organizēšanā. 3.kursa doktoranti iziet profesora asistenta praksi studiju procesa vadīšanā RTA vai partnerinstitūcijās.

KDSP studentiem tiek izmantotas divu veidu vienotas aptaujas – Studējošo aptauja un Absolventu aptauja. Moodle sistēmā tiek nodrošināta atgriezeniskā saite par katru studiju kursu. Ne retāk kā 4 reizes gadā studiju procesa aktualitātes, doktorantu sasniegumi un tālākās attīstības iespējas tiek izvērtētas semināros, kuros piedalās visi doktoranti un studiju programmā iesaistītie docētāji. RTA kvalitātes vadības sistēma paredz iespējas sniegt rakstiski ierosinājumus un sūdzības.

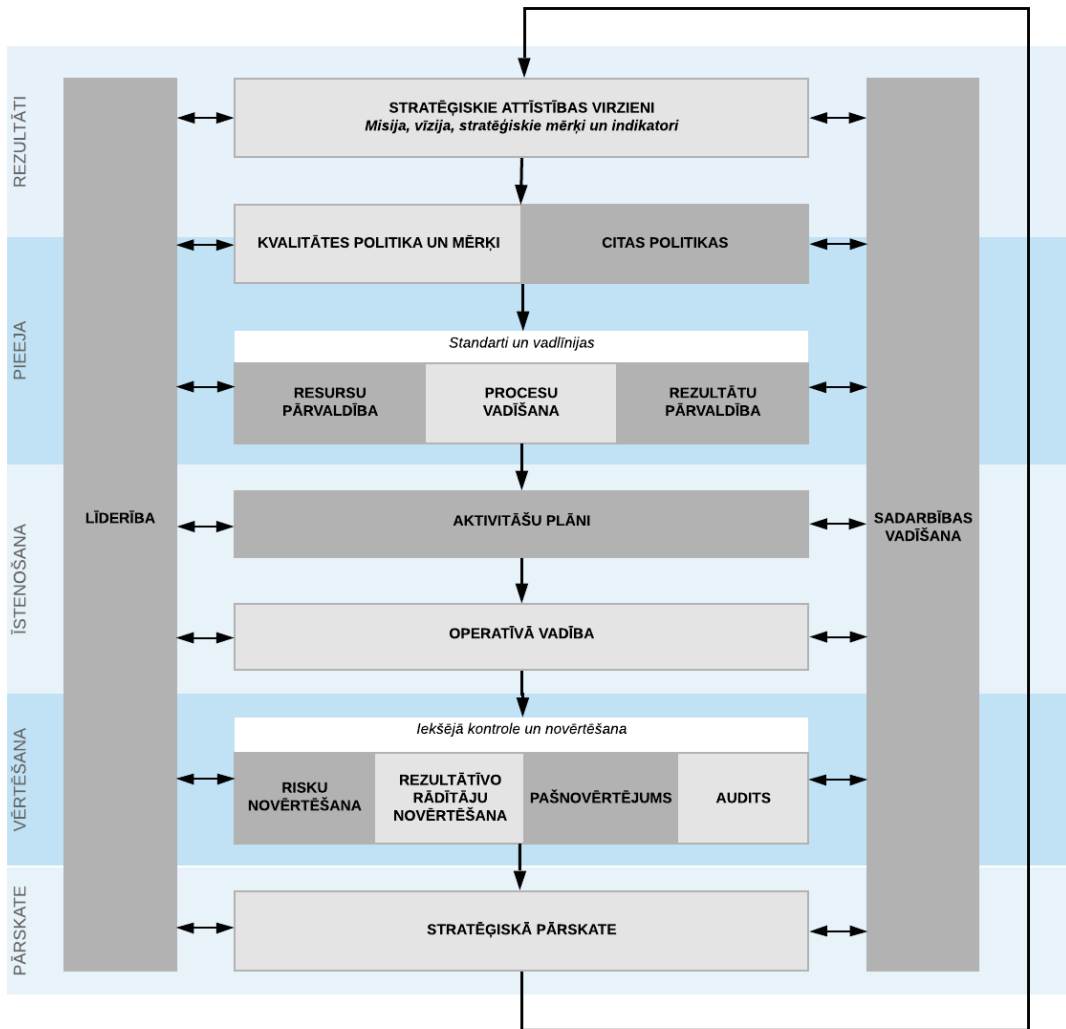
LiepU doktorantūrā tiek nodrošināta individuālā pieeja katram studējošam, lai izzinātu viņa vajadzības un rastu sabalansētu risinājumu vēlmju un vajadzību apmierināšanā. Šo mērķu sasniegšanai tiek organizēta studējošo aptauja. Šāda pieeja ļauj savlaicīgi identificēt iespējamās riskus vai studiju procesa sarežģījumus, kā arī veicina izglītības kvalitāti, jo tiek nodrošināta iespēja iedziļināties katrā individuālā studējošā situācijā un pilnvērtīgi īstenot atgriezenisko saiti. Studiju procesā tiek apzinātas un ņemtas vērā studējošo vajadzības, akadēmiskās pašrealizācijas iespējas, profesionālā pieredze, priekšzināšanas un zinātniskā interese. Zinātniski pētnieciskās kompetences stiprināšanai un zināšanu pārnesei LiepU doktorantiem ir nodrošinātas mobilitātes iespējas, regulāras konsultācijas, zinātnisko atziņu aprobācija Izglītības zinātņu institūta ikgadēji rīkotajā konferencē “Izglītības kvalitātes dimensija zināšanu sabiedrībā” un citi sadarbības partneru augstskolu piedāvājumi. Saskaņā ar Liepājas Universitātes kvalitātes vadības sistēmu pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai, sūdzību risināšanai un studentu apelāciju izskatīšanai. Īstenojot KDSP “Izglītības zinātnes” atgriezeniskās saites iegūšanai no studentiem tiks izmantota visām partneruniversitātēm vienota studējošo aptauja.

3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu. LU kvalitātes vadība ieviesta un tiek īstenota kopš 2010.gada, bet kvalitātes politika formulēta kopš 2012.gada. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām.

LU kvalitātes politika ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu (<https://www.lu.lv/studijukvalitate/saturs/kvalitates-nodrosinasanas-politika-un-pasakumi/>). Šī politika ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. Eiropas standartu un vadlīniju augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*, turpmāk - ESG) ievērošanu studiju procesa nodrošināšanā. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pievešana – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskats” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*).

LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma

LU stratēģiskās attīstības virzieni un tajos sagaidāmie **rezultāti** jeb iecerētie darbības mērķi ir noteikti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam (turpmāk – Stratēģija). Stratēģija izstrādāta, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Balstoties uz konkurētspējas un SVID analīzi, LU noteikusi rīcības plānu un dažādas programmas mērķu sasniegšanai stratēģiskās attīstības virzienos. Stratēģijā noteikti arī stratēģisko mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un tam nepieciešamie instrumenti. Atbilstoši noteiktajiem attīstības virzieniem LU attieksme un apņemšanās formulēta svarīgāko jomu politikās (Kvalitātes politika, Personāla vadības politika, Privātuma politika, Finanšu vadības un grāmatvedības politika, Sociālā politika, Atvērtās piekļuves politika, Informācijas tehnoloģiju drošības politika, Valodu politika). Rezultāti ietver galvenos LU darbības rādītājus galvenajos darbības virzienos¹⁹, finanšu un pārvaldības jomās un ir saskaņoti ar LU darbībā iesaistīto pušu interesēm (stratēģijas izstrādē tika iesaistīti LU darbībā iesaistīto pušu pārstāvji, tādējādi pārstāvējot to intereses). Rezultātu pārvaldībā tiek vākti un analizēti rādītāji - indikatori, kas noteikti stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanai. Tie raksturo sasniegumus,

¹⁹ https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julijis/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

efektivitāti un ilgtspēju, kā arī labu sniegumu ilgtermiņā²⁰. Sasniegumus salīdzina ar citiem, īpaši ar pārākajiem nozarē, vietējā vai plašākā mērogā.

Rezultātu sasniegšanai izvēlētajos stratēģiskajos virzienos, LU izstrādā efektīvas un inovatīvas **pieejas un risinājumus**, integrējot aktuālos standartus un vadlīnijas, kā arī mūsdienīgas metodes resursu vadībā, procesu vadībā un kvalitātes rezultātu mērīšanā. LU vadība nodrošina rezultātu sasniegšanai nepieciešamo priekšnoteikumu radīšanu, kvalitātes nepieciešamības apzināšanos, kā arī politiku novadīšanu līdz darbiniekiem un to ievērošanas nodrošināšanu. LU ieviesta un tiek īstenota procesu vadības sistēma (*QuPeRs*), kuras ietvaros tiek nodrošināta kvalitātes vadības īstenošanai nepieciešamo procesu identificēšana, strukturēšana, procesu izstrāde, to efektivitātes mērīšana, analīze un pilnveide.

Uz stratēģisko mērķu sasniegšanu vērstas **darbības īstenošanai**, LU nodrošina iepriekš kopīgi pieņemtajai politikai atbilstošu pieeju un risinājumu izmantošanu. Darbības tiek plānotas, koordinētas un izvērtētas, veidojot un īstenojot ar stratēģiskajiem rīcības plāniem un programmām saskaņotus aktivitāšu plānus un operatīvas rīcības. Kvalitātes vadības sistēmas efektīva darbība tiek nodrošināta ar ieviestās kvalitātes vadības sistēmas regulāru uzraudzību, nepārtrauktu pilnveidi, kā arī iekšējo auditu veikšanu. LU izmanto uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanas pieeju, izmantojot procesu mērīšanu un rezultātu pārvaldību. LU **novērtē un pilnveido** īstenotās pieejas un risinājumus attiecībā pret stratēģisko mērķu un kvalitātes mērķu indikatoriem. Iekšējo kontroli nodrošina veicot pārskatus un pašnovērtējumus, ieviešot un īstenojot risku vadību un nodrošinot plānveida iekšējo kvalitātes auditu. Balstoties uz iekšējās kontroles rezultātiem LU vadība pieņem atbilstošus lēmumus par nepieciešamo iekšējās kontroles sistēmas un kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanu. LU ieviesta un darbojas rezultātu pārvaldības sistēma, kuras mērķis ir sniegt iespēju uzraudzīt un analizēt LU, tās struktūrvienību un personāla darbību un sniegumu, lai nodrošinātu iespēju novērtēt LU virzību stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzināt LU sniegumu ar citu augstākās izglītības iestāžu sniegumu dažādās darbības jomās un mērogos (LU iekšienē dažādu struktūrvienību ietvaros, nacionālā mērogā, starptautiskā mērogā). Strukturēta rezultātu pārvaldība nodrošina pastāvīgu LU sasniegto rezultātu uzraudzību un iespēju iegūto informāciju izmantot lēmumu pieņemšanā par atbilstošu aktivitāšu īstenošanas nepieciešamību. Galvenie rezultātu pārvaldības lietotāji ir LU vadība, prorektori, fakultāšu, institūtu un struktūrvienību vadītāji. Darbības rādītāju sistēmas lietotāji netieši ir arī citi LU organizatoriskās struktūras dažādu līmeņu darbinieki, kas iesaistīti rādītāju izpildē. Iekšējā kontrole un rezultātu pārvaldība nodrošina uzlabojumu un preventīvu darbību identificēšanu, kā arī stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanu – ikgadējo stratēģisko pārskati, pamatojoties uz tās rezultātiem var tikt pieņemts lēmums par grozījumu nepieciešamību stratēģiskajos mērķos, rīcības plānos, programmās, t.sk. indikatoros.

LU kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Kvalitātes politikas izpratnē klients var būt gan iekšējais – Latvijas Universitātes struktūrvienība vai darbinieks, gan ārējais – Latvijas Universitātes studenti, darba devēji, akadēmiskā sabiedrība, valdība kā sabiedrības pārstāvis kopumā u.c.

LU misijas īstenošanā ievēro šādu tās darbībā iesaistīto pušu intereses un vajadzības:

- Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija un citas valsts pārvaldes iestādes,
- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas,
- LU studējošie, Latvijas studējošie un ārvalstīs studējošie, studējošo pārstāvniecības,

²⁰https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/Post_doc_projekti/Pecdoktorantura_3.karta/LU_Attistibas_strategija_2016-2020.pdf

- studētgrībētāji Latvijā un ārvalstīs,
- studējošo un studētgrībētāju vecāki (aizbildņi) un mecenāti,
- Latvijas un ārvalstu augstskolas/koledžas, zinātniskie institūti, sadarbības tīkli, biedrības, akadēmiskas organizācijas,
- LU akadēmiskais un vispārējais personāls,
- industrijas, uzņēmumi un profesionālās asociācijas (darba devēji),
- LU absolventi,
- nevalstiskas organizācijas,
- plašsaziņas līdzekļi,
- sabiedrība.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē galvenās iesaistītās puses ir darbinieki, studējošie, absolventi, darba devēji, sadarbības partneri un citi klienti.

Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

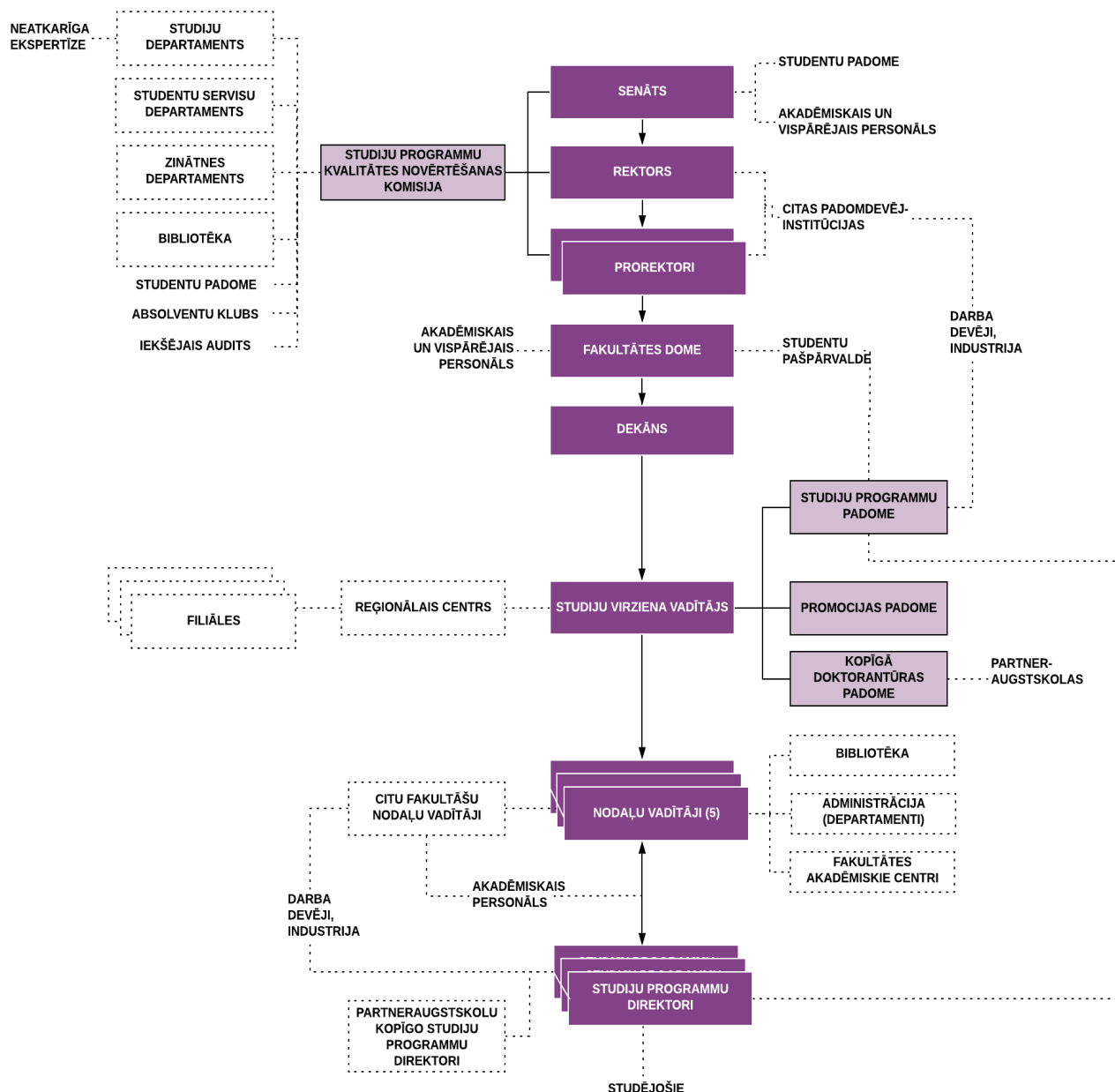
<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) un citas valsts pārvaldes iestādes</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LU attīstības virzienu saskaņotība ar valsts attīstības politikas nostādnēm; ▪ Resursu nodrošināšana misijas īstenošanai un darbības pilnveidei; ▪ Salīdzinošo datu (nozaru statistikas) nodrošināšana; ▪ Iesaistīšana valsts politikas veidošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valsts attīstības politikas nostādnēs, tautsaimniecības attīstības vajadzības, stratēģiskā specializācijas principi, kvalitātes nosacījumi tiek ņemti vērā: <ul style="list-style-type: none"> - stratēģisko attīstības virzienu, mērķu un indikatoru noteikšanā; - kvalitātes vadības sistēmas veidošanā un procesu īstenošanā; - studiju programmu izstrādē, īstenošanā un aktualizācijā; - budžeta vietu sadalē; - zinātnes virzienu noteikšanā; - tālākizglītības pakalpojumu veidošanā; - ārējā finansējuma apguvē; - u.c.; ▪ Sadarbība augstākās izglītības politikas un standartu dokumentu izstrādes darba grupās, komisijās u.c.
<i>Kvalitātes nodrošināšanas organizācijas, t.sk. augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošās asociācijas, reitingu veidotāji</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vienotu standartu noteikšana, salīdzināmības nodrošināšana; ▪ Ārējā kvalitātes novērtēšana un kvalitātes garantēšana (akreditēšana, sertificēšana u.c.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vietēju un starptautisku kvalitātes standartu ievērošana un integrēšana kvalitātes vadības sistēmā; ▪ Iekšējās un ārējās kvalitātes novērtēšanas nodrošināšana; ▪ Savstarpēja salīdzināšana (reitingi, <i>benchmarks</i>); ▪ Dalība kvalitātes kritēriju un standartu izstrādē (dažādās ārējās darba grupās, piemēram profesionālo standartu izstrādei, citu augstākās izglītības iestāžu studiju virzienu novērtēšanās u.c.); ▪ U.c.
<i>LU akadēmiskais un vispārējais personāls</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atbilstošas kvalitātes nodrošināšana; ▪ Iesaiste kvalitātes kultūras veidošanā; ▪ Iesaiste stratēģiskajā plānošanā un kontrolē; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā/izvērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā, plānošanā un īstenošanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā; ▪ Pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u.c.; ▪ Dalība darbinieku aptaujās, pašnovērtējumu veikšana un profesionālās attīstības plānošana ▪ Resursu un procesu kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saistošajām prasībām; ▪ Nepieciešamo mērījumu nodrošināšana un to izmantošanas lēmumu pieņemšanā nodrošināšana; ▪ Atgriezeniskās saites sniegšana darbiniekiem par stratēģisko mērķu izpildi, ▪ U.c.
<i>LU studējošie</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; ▪ Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studējošo pašpārvaldes iesaiste stratēģisko attīstības virzienu, mērķu, indikatoru, kā arī kvalitātes elementu noteikšanā, saskaņošanā un īstenošanā; ▪ Studējošo pārstāvniecība galvenajās lēmēj institūcijās, ekspertīzēs, padomēs, komisijās, darba grupās u.c. (piemēram, ekspertu no studējošo vidus iesaiste studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē); ▪ Visu studējošo apmierinātības monitorings (anketēšana), sūdzību un ieteikumu izskatīšana, atgriezeniskās saites nodrošināšana; ▪ Regulāra sadarbība ar Studējošo pašpārvaldi, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Studentu pašpārvaldes pasākumos; ▪ Studējošo karjeras informācijas un veiksmes stāstu apkopošana un popularizēšana; ▪ U.c.
<i>LU absolventi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; ▪ Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Absolventu pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar absolventiem (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās);

<i>Iesaistītā puse</i>	<i>Loma kvalitātes pilnveidē</i>	<i>Piemēru raksturojums</i>
<i>Darba devēji/ industrija</i>	<ul style="list-style-type: none"> Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> Visu absolventu apmierinātības monitorings, beidzot studijas (anketēšana); Absolventu karjeras (plānots – arī nodarbinātības un atalgojuma līmeņa), veiksmes stāstu monitorings; Regulāra sadarbība ar Absolventu klubu, informēšana par aktualitātēm, saskaņošana, kopīgu pasākumu organizēšana, dalība Absolventu kluba pasākumos; Absolventu iesaiste studiju programmu īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība valsts novērtēšanas komisijās, prakses vadīšanā); U.c.
	<ul style="list-style-type: none"> Iesaiste attīstības virzienu plānošanā; Iesaiste kvalitātes novērtēšanā; Iesaiste kvalitātes pilnveides vajadzību noteikšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> Darba devēju apmierinātības monitorings (anketēšana, reitingi); Darba devēju iesaiste studiju programmu iniciēšanā un īstenošanā (studiju kursu vadīšana, vieslekciju sniegšana, darbu vadīšana, dalība pārbaudījumu komisijās, prakses nodrošināšanā, lietišķo pētījumu organizēšanā; ekskursiju organizēšanā uz uzņēmumiem; Darba devēju pārstāvju iesaiste Padomnieku konventā, padomju un komisiju darbā, konsultēšanās ar darba devējiem un tos apvienošām organizācijām (piemēram, iesaiste Stratēģiskās padomes darbā, studiju programmu regulārā iekšējā novērtēšanā un jaunu studiju programmu izveidē, attīstības pasākumu plānošanas un koordinācijas grupās); Sadarbības vadīšana, stratēģiskā partnerība, karjeras dienu organizēšana; Darba devēju iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumos; Darba devēju iesaiste prakses aizstāvēšanas komisijās; U.c.
<i>Sadarbības partneri</i>	<ul style="list-style-type: none"> Iesaiste attīstības virzienu plānošanā Iesaiste resursu un procesu kvalitātes un efektivitātes nodrošināšanā; Atgriezeniskās saites sniegšana par industrijas vajadzībām un kvalitātes kritērijiem. 	<ul style="list-style-type: none"> Iesaiste pētniecības virzienu definēšanā un pētījumu veikšanā; Iesaiste sadarbības projektu iniciēšanā un īstenošanā (piemēram, efektīvas sadarbības projekti); Sadarbība resursu koplietošanā (jaunā kompleksa laboratoriju, auditoriju izmantošana); Dalība nozaru asociācijās; U.c.
<i>Citi klienti (t.sk. Bibliotēkas, tālākizglītības pakalpojumu, viesnīcas pakalpojumu u.c.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Iesaiste kvalitātes novērtēšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> Apmierinātības monitorings

LU padomdevēja institūcijas statusā LU darbojas rektora izveidota **Kvalitātes konsultatīvā komisija** (turpmāk – Kvalitātes vadības komisija), kura konsultē rektoru, kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu LU kvalitātes pilnveides jautājumos. Tās darbības mērķis ir veicināt LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, tās saskaņošanu ar aktuālajām nozares prasībām, kvalitātes vadības standartiem un vadlīnijām, LU stratēģiskajiem attīstības virzieniem, kā arī darba devēju, LU studējošo un Latvijas sabiedrības interesēm. Kvalitātes vadības komisijā darbojas vismaz pa vienam pārstāvim no LU fakultātēm, LU zinātniskajiem institūtiem, LU akadēmiskajiem centriem, LU studējošajiem, LU Studiju departamenta, LU Zinātnes departamenta, LU Personāla departamenta, neatkarīgiem kvalitātes vadības ekspertiem, darba devējiem, kā arī sociālajiem partneriem. Komisijas galvenās tiesības ir uzklaut pārskatus par LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, paust LU ieinteresēto pušu viedokli ar LU kvalitātes vadības sistēmu saistītos jautājumos, informēt par aktualitātēm un labāko pieredzi kvalitātes vadības jomā, norādīt uz LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidojamajām jomām, ierosināt LU par kvalitāti atbildīgo darbinieku rīcību u.c. Komisijas pienākumos ietilps izskatīt un apspriest LU kvalitātes vadības sistēmas konceptuālo dokumentu projektus (t.sk. Kvalitātes politiku un Kvalitātes rokasgrāmatu), konsultēt LU rektoru, kā arī kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu par darbībām LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidei, popularizēt LU kvalitātes vadības sistēmas ieguvumus u.c.

Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Studiju virziena pārvaldībā un studiju procesa kvalitātes nodrošināšanā ir iesaistītas dažāda līmeņa LU pārvaldes institūcijas, padomdevējainstitūcijas, kā arī studiju virziena vadītājs, fakultātes nodaļu vadītāji, studiju

programmu direktori, LU administrācija, LU studentu pašpārvalde un arī studiju programmās studējošie un absolventi.

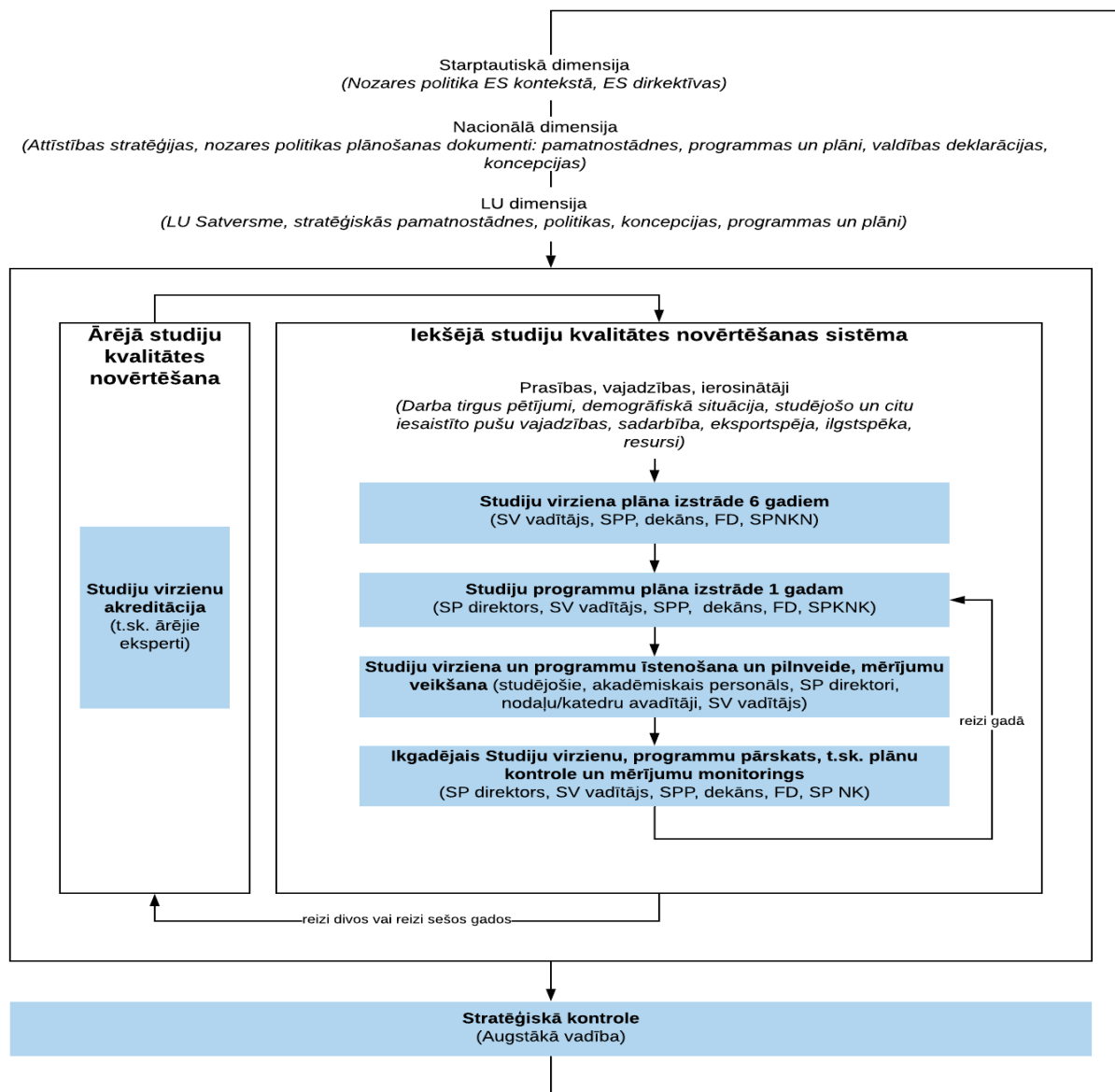

Studiju virziena pārvaldība Latvijas Universitātē

Studiju programmu direktoru atbildības sfēra saistīta ar studiju programmas izstrādes un īstenošanas nodrošināšanu, studiju programmas pārskatīšanu, izvērtēšanu un pilnveidi (*Senāta lēmums Nr. 249 “Noteikumi par Latvijas Universitātes studiju programmas direktoru” 25.05.2009.*). Savukārt studiju virziena vadītājs nodrošina studiju virziena pārskatīšanu, izvērtēšanu un tā attīstības plānošanu, studiju virziena ārēju novērtēšanu, kā arī sadarbības veicināšanu starp studiju virzienā īstenoto studiju programmu direktoriem un akadēmisko personālu. Studiju programmu padomes funkcijās ietilpst studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu attīstības veicināšana, t.sk. kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatu, jaunu studiju programmu izveides un studiju programmu izmaiņu izvērtēšana (*Senāta lēmums Nr. 248*

“LU Studiju programmu padomes nolikums” 25.05.2009.). Fakultātes dekāns atbildīgs par fakultātes studiju darba organizēšanu, saimniecisko, finanšu darbību un lietvedību (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*). Fakultātes domes kompetencē ir apstiprināt studiju programmu izmaiņas, kā arī izvērtēt kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatus (*LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996*). LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk – SPKNK) izvērtē jaunās studiju programmas, būtiskas izmaiņas esošajās studiju programmās, kā arī izvērtē un apstiprina kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides pārskatus, sniedzot ieteikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību u. c. (*LU rīkojums Nr. 1/151 “LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas nolikums” 05.04.2016.*). Konceptuālos studiju procesu reglamentējošos dokumentus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. izvērtē un apstiprina LU Senāts (*LU Satversmes sapulces lēmums Nr. 6 “LU senāta nolikums” 10.05.2001.*).

LU ir izveidota **studiju virzienu un tajos ietvertu studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma**, kura iekļaujoties LU kvalitātes vadības sistēmā, garantē visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo iesaisti regulārā studiju kvalitātes novērtēšanā, plānošanā un pilnveidē. Studiju virziena kvalitātes iekšējo kontroli realizē virzienā esošo studiju programmu direktori, studiju virziena vadītājs, Studiju programmu padomes, dekāns, fakultāšu domes, SPKNK, ārējās kvalitātes novērtēšanas gadījumā – arī LU Senāts, visos līmeņos iesaistot studentu pašpārvaldi. Studiju kvalitātes novērtēšana balstās uz plānošanas un pārskatīšanas cikliem gan studiju virziena, gan katras studiju programmas dimensijā.

Saīsinājumi:

FD – Fakultātes dome

SP direktors – Studiju programmas direktors

SP KNK – Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija

SPP – Studiju programmas padome

LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma

Studiju virziena pilnveides aktivitātes tiek plānotas sešu gadu periodam balstoties uz LU Attīstības stratēģiju, nozares un darba tirgus tendencēm, studiju virziena rezultātiem, iesaistīto pušu vajadzībām, kā arī iekšējā un ārējā (akreditācijā, licencēšanā) kvalitātes novērtēšanā sniegtajiem ieteikumiem. **Studiju programmu plāni** tiek izstrādāti katram gadam saskaņā ar studiju virziena attīstības plānu 6 gadiem un ņemot vērā aktuālās situācijas.

Studiju programmu īstenošana notiek saskaņā ar LU augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas procedūrām. Tās LU tiek identificētas, formalizētas un ieviestas atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, ESG standartiem un vadlīnijām, kā arī iekšējai

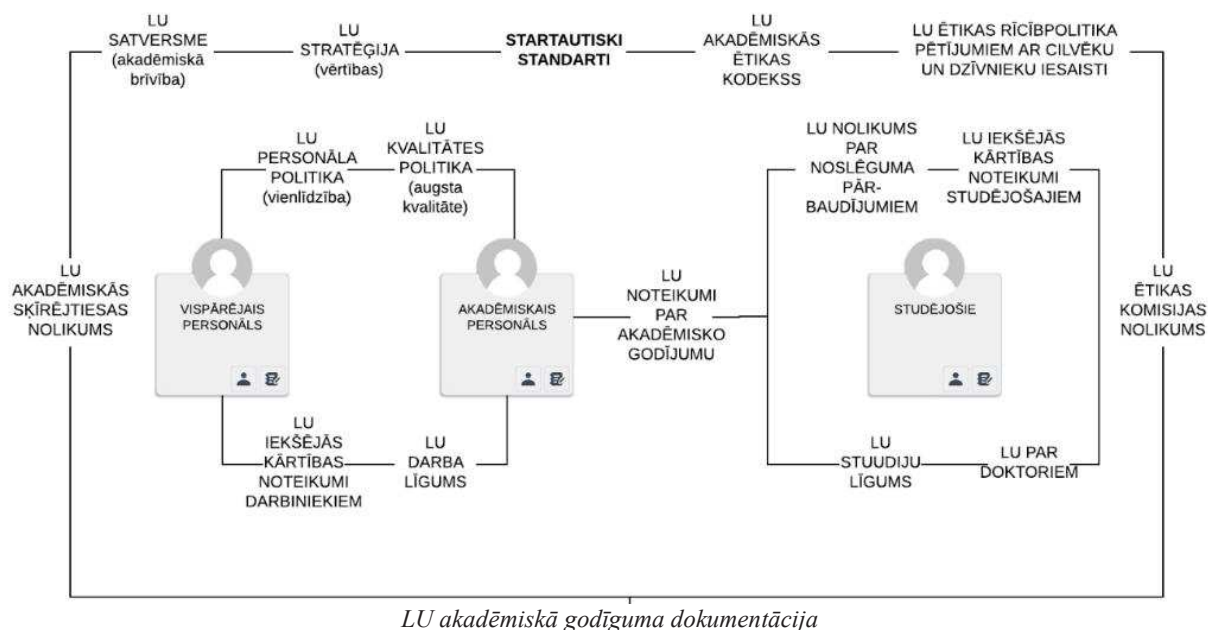
nepieciešamībai. Studiju programmu īstenošanas kārtību nosaka LU iekšējie tiesību akti, tajā skaitā par:

- jaunu studiju un izglītības programmu sākšanu;
- uzņemšanas nosacījumiem, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām;
- studiju kursu un moduļu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un aktualizēšanu;
- pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi;
- eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu;
- iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu;
- studiju programmu pašnovērtēšanas procesu;
- studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu;
- promocijas procesu.

LU **jaunu studiju programmu izveide** notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma (*Senāta lēmums Nr. 102, apstiprināts 24.04.2017*) noteikto kārtību un ietver vairākus posmus:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

Studiju programmas ietvaros tiek nodrošināta konsekventa **akadēmiskā godīguma princips ievērošana** studējošo un personāla rīcībā, nepieļaujot maldināšanu un krāpšanos, nodrošinot objektivitāti, atbildību, veicinot savstarpēju cieņu un uzticēšanos, tādējādi sekmējot Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu.

LU sistemātiski tiek nodrošināšana atbilstošu mērījumu veikšana, tai skaitā ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa noteikšanai. Studiju procesa novērtēšanai LU ir noteikta regulāro aptauju organizēšanas kārtība. Anketēšana tiek nodrošināta centralizēti, studentu anketēšana – anonīmi. Regulāri tiek organizētas šādas **aptaujas**:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;

- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukušo aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja.

Mērījumu rezultāti tiek izmantoti operatīvu uzlabojumu veikšanai atbilstošas kompetences akadēmiskā personāla nodrošināšanai, studiju procesa plānošanas, studentu servisa nodrošināšanas u.c. pilnveidei, kā arī attīstības plānošanai.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, t.sk. aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Starp virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci, kā arī apmierinātības rādītājiem.

Ik gadu tiek nodrošināta studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem un studiju programmas plāna 1 gadam pārskate, tai skaitā izvērtējot aktuālos mērījumu rezultātus. Šī informācija tiek analizēta **Studiju virziena ikgadējā pārskatā** (turpmāk – Pārskats, tā kārtība apstiprināta ar *LU rīkojumu Nr. 1/255 “Par studiju virzienu ikgadējo pārskatu” 13.07.2018.*), kura sagatavošanu vada studiju virziena vadītājs, iesaistot studiju programmu direktorus. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pārskatā tiek atspoguļota un analizēta programmu īstenošana, aktualitātes, atspoguļotas programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums. Pārskats tiek izvērtēts Studiju programmas padomē, kā arī pēc saskaņošanas ar fakultātes dekānu - apstiprināts fakultāšu domēs. Pēc pārskata atbilstības kontroles Studiju departamentā, tas tiek virzīts izvērtēšanai Studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas komisijā (turpmāk – SPKNK). Komisijas izvērtēšanas procesā tiek iesaistīti gan iekšējie, gan ārējie eksperti.

Papildus kvalitātes nodrošināšanas elementi kopīgajā doktora studiju programmā “Izglītības zinātnes”.

Kvalitātes nodrošināšanai kopīgi ar partneraugstskolām īstenotajā studiju programmā noteikti vienoti kvalitātes principi, studiju programmas kvalitāti noteicošie faktori, kvalitātes indikatori, kā arī kvalitātes nodrošināšanas priekšnoteikumi (Vienošanās par studiju programmas īstenošanu). Saskaņā uz Partneraugstskolu stratēģiskajiem attīstības virzieniem un kvalitātes politikām, studiju programmai noteikti šādi **kvalitātes principi**:

- kvalitatīvs pienesums nozares zinātnes attīstībai;
- savstarpēja sadarbība un efektīva koplietošana;
- atbildība un vienlīdzība.

Studiju programmas **kvalitāti noteicošie faktori** ir:

- valsts regulējums augstākās izglītības jomā;
- nozares prasības, tendences un darba tirgus prognozes Latvijas un starptautiskā līmenī;

- labās prakses piemēri līdzīgu programmu īstenošanā pasaulē;
- esošo doktorantu vēlmes un to apmierinātības līmenis.

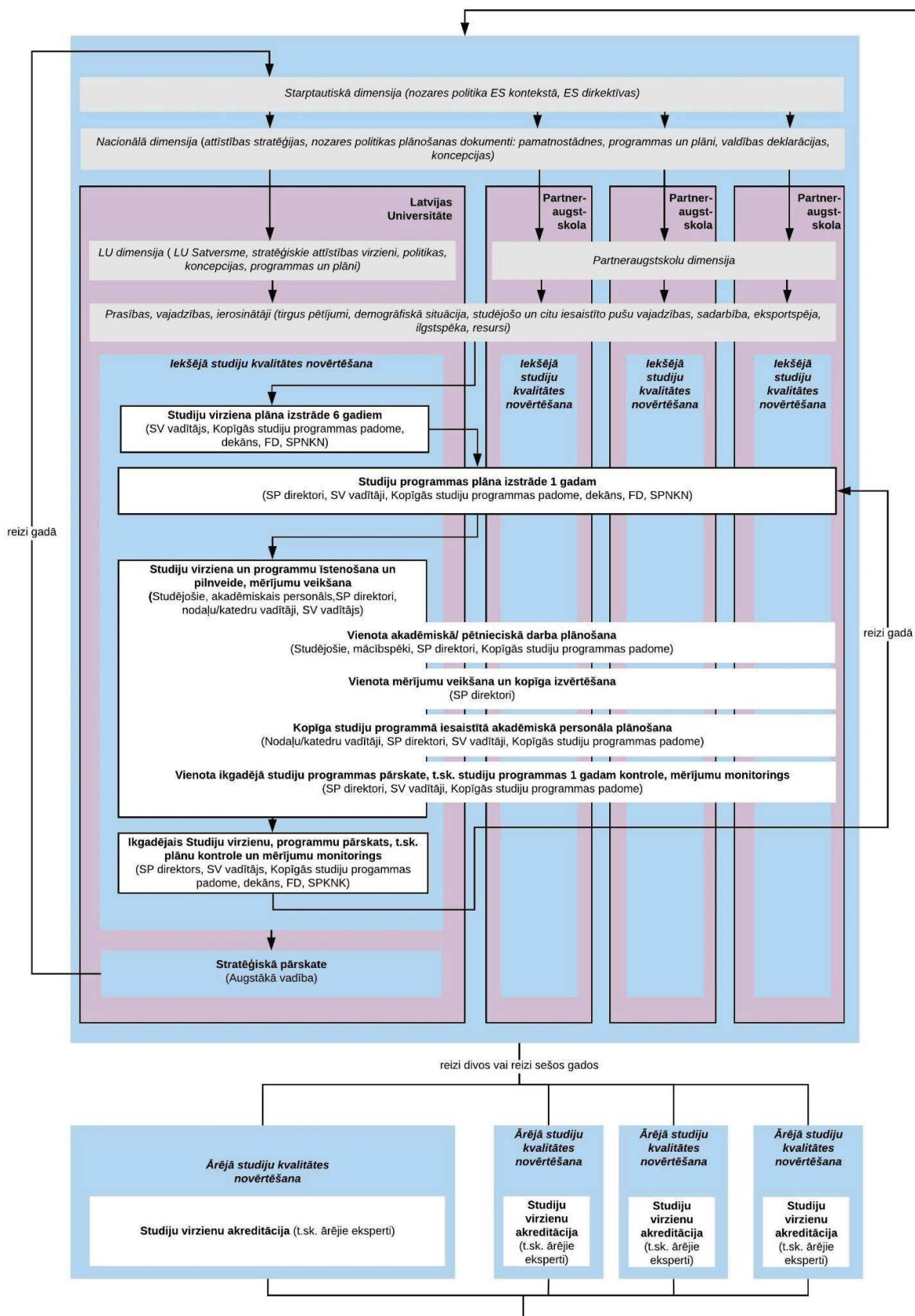
Studiju programmas **kvalitātes indikatori** ir:

- studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija un pētnieciskie rezultāti;
- studiju programmas studējošo apmierinātības līmenis;
- studiju programmas studējošo pētnieciskie rezultāti;
- doktora grādu ieguvušo skaits studiju programmā;
- studiju programmas ārējs novērtējums.

Studiju programmas kvalitatīvai īstenošanai partneraugstskolas nodrošina šādus **priekšnoteikumus**:

- vienotu studiju programmas pārvaldības elementu ieviešanu un īstenošanu;
- vienotu akadēmiskā godīguma principu izmantošanu;
- salīdzināmu kvalitātes indikatoru mērījumu nodrošināšanu un vienotu to izvērtēšanu;
- studiju programmas kvalitātes regulāras iekšējās novērtēšanas, uzraudzības un pilnveides nodrošināšanu atbilstoši kopīgai studiju programmas kvalitātes novērtēšanas un pilnveides sistēmai, kā arī katras puses iedibinātajām procedūrām;
- vienotu studiju programmas pilnveidošanas plānošanu.

Studiju programmu īstenojošās partnerinstitūcijas veido vienādas studiju programmas daļas, katra īstenojot vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas. Studiju programmā ir vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu. Partnerinstitūcijas vienojušās par kopīgās studiju programmas **kvalitātes nodrošināšanas sistēmas kopīgos elementiem** un to īstenošanu.

LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma kopīgā studiju programmā

Balstoties uz LU īstenotās studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēmu kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšana ietver kopīga studiju programmas plāna 1 gadam izstrādi saskaņotu ar starptautiskām un nacionālām vadlīnijām un nozares tendencēm, kā arī katras partneraugstskolas stratēģiskajiem attīstības virzieniem un studiju virzienu attīstības plānu. Studiju programmas īstenošanā parteraugstskolas nodrošina vienotu akadēmiskā un pētnieciskā darba plānošanu, mērījumu veikšanu un izvērtēšanu, studiju programmas akadēmiskā personāla plānošanu, kā arī ikgadēju studiju programmas pārskati un studiju programmas plāna kontroli. Katra partneraugstskola nodrošina individuālu ārējās kvalitātes novērtēšanu īstenojamajai studiju programmas daļai.

Kopīga studiju kvalitātes nodrošināšana tiks īstenota, caur izveidoto kopīgo studiju programmas padomi – **Kopīgo doktorantūras padomi**, kuras sastāvā būs visu partneraugstskolu pārstāvji, atbilstīgi LU Nozares doktorantūras padomes nolikumam (*LU Senāta 30.03.2015. lēmums Nr. 166*) - ne mazāk kā pieci zinātnes nozares akadēmiskā personāla pārstāvji, no kuriem ne mazāk kā trīs ir profesori atbilstošajā zinātnes nozarē. Kopīgās doktorantūras padomes locekļu zinātniskajai kvalifikācijai jāatbilst Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību piešķiršanas prasībām zinātnes nozarē. Piedalīšanās sēdēs tiks organizēta gan klātienē, gan attālināti – izmantojot digitālo tehnoloģiju iespējas.

Lai nodrošinātu promocijas pētījumu aizstāvēšanas procesa kvalitāti, tiks veidota arī kopīga promocijas padome izglītības zinātnēs Latvijā.

3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē

Izglītība ir nozare, kurā prasmīgs un kvalificēts darbaspēks zemākajā vai augstākajā līmenī ir īpaši svarīgs, lai gūtu panākumus. Šai nozarei attīstoties, acīmredzama ir plaša starp izglītības un nodarbinātības jomām. Viens no iemesliem - darba devēji un profesionālās organizācijas/federācijas bieži vien nenovērtē izglītības kvalifikāciju un mācību programmu nozīmi. Izglītība, izglītības zinātnes ir neatņemama sabiedrības dzīves daļa, kurā iesaistās procentuāli liels iedzīvotāju skaits, un tam ir milzīgs potenciāls, lai ietekmētu plašas Eiropas un savas valsts jomas, ne tikai pašu izglītības politiku un tās īstenošanu mūža garumā, bet arī kultūru, veselību, sociālo iekļaušanu, sportu un sekmē ekonomisko izaugsmi.

Vidējā termiņa izglītības plānošanas dokumentā “Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” 1.1. rīcības virzienā “Uz zināšanu sabiedrībā pieprasītām kompetencēm orientēta, radošumu, inovāciju un veselīga dzīves veida veicinoša izglītības satura pilnveide” ir noteikta visaptveroša izglītības satura pilnveide no pirmsskolas izglītības līdz augstākajai izglītībai. Pēctecīgi tiek īstenota satura pilnveide vispārējā un profesionālajā izglītībā, tiek izstrādāta jauna studiju programma pedagoģijā bakalaura, maģistra un doktora grāda iegūšanai, kas veicinātu ne tikai izglītības jomas, bet arī tautsaimniecības attīstību. Minētais izglītības politikas plānošanas periods tuvojas noslēgumam, tāpēc jo īpaši svarīga kļūst pilnveidotā izglītības satura ieviešana un iespējami ātra reaģēšana uz dažāda veida tirgus vajadzībām ilgtspējīgās attīstības mērķu (ne tikai izglītībā, bet arī ekonomikā, sabiedrībā, vidē) nodrošināšanā, pēc nepieciešamības pilnveidojot kopīgās doktora studiju programmas “Izglītības zinātnes” saturu un nodrošinot regulāru ieinteresēto pušu sadarbību. Studiju programmas izstrādē un tās kvalitatīvā un efektīvā īstenošanā atbilstoši Latvijas vajadzībām un starptautiskajam kontekstam ieinteresētās puses ir valsts institūcijas, kas plāno un īsteno izglītības politiku, tajā skaitā izglītības kvalitātes monitoringu, pašvaldības kā izglītības iestāžu dibinātājas un metodiskā un pedagogu

profesionālās pilnveides darba koordinētājas, augstskolas, uzņēmēji, piemēram, izglītības tehnoloģiju un mācību līdzekļu izstrādātāji, dažādu mūžizglītības pakalpojumu sniedzēji u.c. Ja izglītības nozarei jāpieņem šie izaicinājumi un plašāk pozitīvi jāietekmē citas sfēras, strādājošajiem, lai varētu piedalīties darba tirgū, jābūt ar izglītības nozarei nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm. (8. pielikumā pievienotas atsauksmes no potenciālo darba devēju pārstāvjiem – Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijas asociācijas, Valsts izglītības satura centra, Latvijas nacionālā kultūras centra, Rīgas Stradiņa universitātes, Ventspils izglītības pārvaldes.) Universitātes ir daļa no globālās zināšanu sabiedrības. un tamdēļ to loma ir izšķiroša, īstenojot ilgtspējīgās attīstības mērķus un radot risinājumus ilgtspējas problēmām ekonomikā, sabiedrībā, vidē.²¹ Tas nozīmē pieejas maiņu arī doktorantūras studijām, pievienoto vērtību saskatot jaunu zināšanu radīšanā, inovācijās un uzņēmējspējas attīstīšanā. Tādēļ studiju programma ir veidota, lai līdztekus akadēmiskajām zināšanām, analītiskajām spējām un sociālajām prasmēm, programmas beidzēji apgūtu arī informācijas un medijpratību, vadības prasmes, spēju redzēt izglītības sistēmu kā daļu no globālās darba kārtības un caur to ietekmēt procesus sabiedrībā. Klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības mazināšanās, migrācijas draudi, patērētājsabiedrības radītā resursu samazināšanās, digitalizācijas bums - tie visi ir jautājumi, kurus var risināt, izglītības līderiem uzņemoties vadošo lomu un radot sadarbības platformas, kurā katrs no spēlētājiem - izglītības iestāde, sabiedrība, valsts un pašvaldību institūcijas nāk ar savu ekspertīzi, zināšanām un viedokļiem.²² Universitāšu sadarbība programmas izveidē, kā arī ārējo ekspertu iesaiste, sadarbība ar ārvalstu universitātēm, nodrošina iespējami plašu pieeju, lai veidotu profesionāļus, kas vienlīdz labi orientējas jautājumos, kas raksturo situāciju Latvijā, kā arī spēj iesaistīties kopīgās programmās, kas ceļ Baltijas reģiona un Eiropas Savienība konkurētspēju.²³

KDSP “Izglītības zinātnes” satura konceptā iestrādātas vietējos un starptautiskajos dokumentos politikas dokumentos paustās nostādnēs. Tās saturs izstrādāts, balstoties pedagoģijas un tai pietuvināto nozaru aktuālajās attīstības tendencēs, kas nodrošinās to, ka tās absolventi – jaunie izglītības zinātnes doktori – būs kompetenti un spējīgi darba tirgū apliecināt savu konkurētspēju. Par eventuālo studiju programmas absolventu kompetenci uzskatāma ne tikai adekvāta atbilstība šobrīd darba tirgū aktuālajām tendencēm, bet arī zinātnes pierādījumos balstīta nākotnes darba tirgus attīstības orientieru prognozēšana, kā arī to mērķtiecīga veidošana, praksē integrējot pētniecības rezultātus. Studiju programmas absolventi ne tikai paši būs spējīgi mūža garumā adaptēties mainīgajiem darba tirgus apstākļiem, bet arī spēs kompetenti sniegt atbalstu citiem pielāgošanās un kompetences bagātināšanas procesā, tādējādi mainot tam nepieciešamo mācīšanas un mācīšanās pieeju. Jaunie doktori spēs prasmīgi sniegt pienesumu dažādu darba tirgus segmentu attīstībā, jēgpilni aprobējot zinātniskā izpētē un faktos balstītu teoriju un praksi. Studiju programmā iegūtās pētnieciskās prasmes sniegs iespēju tās absolventiem īstenot arī vērēnīgus vietējus un starptautiskus projektus, tostarp komercializējot zinātnē radītās inovācijas lokālā un globālā tirgū.

Jauno doktoru uzdevums ir ne tikai radīt idejas, pārvērst tās jaunās zināšanās, bet arī veicināt to izplatīšanu un nostiprināšanu, veidojot starpdisciplinārās inovācijās balstītus sadarbības partneru tīklus, vienojot akadēmisko un nozares kopienu sabiedrības interešu pārstāvēniecībā un sociālo problēmu risināšanā un tās labklājības vairošanā. Tas sasaucas arī ar “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam” nostādnēm, ka mūsdienu ekonomikā arvien būtiskāka loma ir zināšanām, augstskolām un pētniecībai. Tajā atspoguļojas pasaules pieredze, kurā aizvien

²¹ Collaborative Doctoral Education in Europe: Research partnerships and employability for researchers. Report on DOC-CAREERS II project EUA 2015. https://eua-cde.org/downloads/publications/2015_borrell-damian_collaborative-doctoral-doc-ii-project.pdf

²² Productive interactions: Societal impact of academic research in the knowledge society LERU 2017. [Productive interactions: Societal impact of academic research in the knowledge society](#)

²³ Doctoral Education: Why it matters for Europe EUA 2018. [Doctoral Education: Why it matters for Europe](#)

retāk inovācijas top slēgtās izpētes laboratorijās, un arvien biežāk tās rodas, uzņēmumiem un indivīdiem sadarbojoties ar dažādiem ārējiem avotiem.

Studiju programmas absolventiem ir liels potenciāls sniegt ieguldījumu kopējā izglītības kvalitātes celšanā Eiropas Savienībā un Latvijā iegūtās augstākā līmeņa izglītības prestiža celšanā.

Daudzas profesionālās asociācijas, federācijas, biedrības ir iepazinušās ar programmas galvenajām vadlīnijām un uzskata par lietderīgu vienotas doktora studiju programmas “Izglītības zinātnes” izstrādi.

Savu atbalstu studiju programmas izstrādei ir paudušas nozarē strādājošo izglītības un zinātnes darbinieku asociācijas: Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība, Arodbiedrības Latvijas izglītības vadītāju asociācija, Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība, kā arī Latvijas Nacionālais kultūras centrs.

Atsauksmēs tiek norādīts, ka studiju programmas apguvēji un doktora grāda ieguvēji varētu sekmēt pārmaiņu īstenošanu izglītībā, īpaši, radošuma un inovāciju spējas veicināšanā, iegūs modernu, mūsdienu jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem atbilstošu izglītības bāzi, veicot zinātniskos pētījumus gan sadarbībā ar Latvijas, gan starptautiskajām organizācijām. Tiek atzīts, ka Studiju programmas apguvēji un doktora grāda ieguvēji varētu perspektīvā veikt pētniecisko darbu Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) iniciētajā izpētē par pedagogu profesionālo atbalstu, tiesību un pienākumu sabalansētību, pedagoga profesijas prestižu, izglītības iestāžu funkciju pilnveidi. Būtiski, ka atbilstoši valstī notiekošajām reformām vispārējās izglītības satura jomā, doktora grāda ieguvēji varēs iesaistīties vispārējās un profesionālās izglītības mācību satura un valsts pārbaudes darbu sistēmas pilnveidē kompetenču pieejā, satura īstenošanas monitoringa izstrādē un īstenošanā un izglītības kvalitātes vērtēšanas pilnveidē.

Būtiska loma studiju programmas sekmīgai īstenošanai ir paustais atbalsts no biedrībām un nevalstiskajām organizācijām - Latvijas Sporta federāciju padome, Latvijas Skolu sporta federācija, Latvijas Augstskolu sporta savienība, Latvijas Autisma apvienība, Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts. Atsauksmēs tiek uzsvērts, ka izstrādātajā programmā caurvijas ideja par ķermenisko izpratību, kas veicina vērtības kā taisnīgums, ilgtspējīgums, bērnu un jauniešu attīstības sekmēšana, sociālā iekļaušanās, saliedētība un veselība. Programma nozīmīga un lietderīga nākamajiem skolu vadītājiem un to vietniekiem mācību darbā. Tāpat uzsvērtā tiek programmas nozīme profesionālās vidējās izglītības satura pilnveidē, izglītības kvalitātes stiprināšanā un vērtēšanā.

Studiju programmas absolventu augstais kompetences līmenis paplašinās absolventu iespējas darba tirgū, kā arī radīs priekšnosacījumu augstāku amatu ieņemšanai. Studiju programma uzskatāma par nopietnu ieguldījumu izglītības zinātņu nozares attīstībā, kas ļaus ilgtermiņā īstenot akadēmiskā/pedagoģiskā un pētnieciskā personāla atjaunotni un pēctecību izglītības sektorā, īpaši nozīmīgi tas būtu augstākās un vidējās izglītības pakāpē strādājošajiem. Piemēram, pārskata par Latvijas augstāko izglītību 2017.gadā dati liecina, ka valsts augstskolās pamatdarbā akadēmiskais personāls ar zinātnisko grādu ir 63%, juridisko personu dibinātajās augstskolās – 69%, valsts koledžās – 3%, juridisko personu dibinātajās koledžās – 1%²⁴.

Augstskolās nodarbinātais akadēmiskais personāls ar Dr. zinātnisko grādu (pamatdarbā) 2017. gadā.

Valsts augstskolās	Juridisko personu dibinātajās augstskolās	Valsts koledžās	Juridisko personu dibinātajās koledžās
--------------------	---	-----------------	--

²⁴ Pārskats par Latvijas augstāko izglītību. Galvenie statistikas dati. Izglītības un zinātnes ministrija, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitiba-2017gada.pdf

63%	69%	3%	1%
-----	-----	----	----

Savukārt par pedagogiem, kas nodarbināti vispārējā izglītībā, Izglītības un zinātnes ministrijas dati liecina, ka valstī kopumā no vispārīzglītojošajās dienās skolās 2016./2017. mācību gadā strādājošajiem 28 520 pedagogiem 8 711 ir maģistra grāds, savukārt 1002 pedagogiem ir zinātniskais grāds.²⁵

Vispārējā izglītībā nodarbinātais personāls ar maģistra un Dr. zinātnisko grādu (pamatdarbā) 2016/2017. gadā.

Pedagogu skaits	Maģistra grāds	Dr. zinātnisko grādu
28 520	8711	1002

Savukārt, raksturojot skolotāju izglītības attīstību laika posmā no 1970. gada līdz 2013. gadam un atsaucoties uz Mācību un mācīšanās starptautisko pētījumu (*Teaching and Learning International Survey*) OECD TALIS 2013 Starptautiskā izglītības vides pētījuma Latvijas dalībnieku datiem, tiek apstiprināts, ka liela daļa no visiem aptaujātajiem skolotājiem ir ieguvuši maģistra grādu ($31\% \pm 2,4\%$), tad seko maģistra grādam pielīdzināmā izglītība ($25\% \pm 2,4\%$), bakalaura grāds vai tā ekvivalents ($25\% \pm 2,6\%$) un visbeidzot – otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība.²⁶ Doktora grāda ieguvēji nav minēti.

Par studiju programmas satura koncepta atbilstību liecina arī nozares pārstāvju atsauksmes, kurās argumentēta studiju programmas nepieciešamība.

Studiju programmas absolventu potenciālās nodarbinātības iespējas koncentrējas izglītības sektorā, taču neaprobežojas ar to. Plašas darba iespējas rodamas jebkurā institūcijā, kas plāno, transformē un sistēmiski īsteno organizācijas un tās kopienas dalībnieku grupu izaugsmi dažādās mērķtiecīgās profesionālās pilnveides aktivitātēs. Absolventu potenciālo iesaisti iespējams kategorizēt vairākos līmeņos:

1) valstiskā līmenī izglītības politikas veidošanā visās izglītības pakāpēs, vispārējās un profesionālās izglītības mācību satura un valsts pārbaudes darbu sistēmas pilnveidē kompetenču pieejā, satura īstenošanas monitoringa izstrādē un īstenošanā, metodiskā atbalsta koordinēšanā, izglītības kvalitātes vērtēšanas pilnveidē;

Pamatojums: šā brīža izglītības politikas plānošanas reglamentējošie dokumenti nosaka paradigmas maiņas nepieciešamību izglītībā visās tās pakāpēs²⁷, izglītības vides kvalitātes uzlabošanu, veicot satura pilnveidi un attīstot atbilstošu infrastruktūru.²⁸ Vispārējās izglītības satura kompetenču jeb lietpratības veicināšanai un tā īstenošanas pieejas reformu īsteno Valsts izglītības satura centrs (VISC) un tā ESF projekts Skola 2030²⁹. 2018. gada novembrī Ministru kabinetā tika apstiprināti izglītības standarti. Pamatojoties uz jauno standartu, mācību process pirmsskolā tiks uzsākts 2019. gada 1. septembrī, bet pamatizglītībā dažādās klašu grupās – pakāpeniski no 2020. gada septembra. Vidējās izglītības posmā paredzētas pārmaiņas, veidojot lielākas izvēles iespējas skolēniem mācību satura apgūvē vairākos līmeņos.

²⁵ LR vispārīzglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g.

<http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitiba/statistika-par-visparejo-izglitiba/2016-2017-m-g>

²⁶ Monogrāfija “Skolotāji Latvijā un pasaulē”, Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015

<http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

²⁷ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā.

<http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>

²⁸ Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, kas apstiprināts Saeimā 2014.gada 22.maijā.

<http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>

²⁹ Specifiskā atbalsta mērķa „8.3.1. Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja izglītības saturā”.

Ņemot vērā to, ka mācīšanās pieejas ieviešanai skolās, lai attīstītu skolēnu lietpratību jeb kompetenci, ir nepieciešama lielāka mācību satura integrācija un pedagoģiskā sadarbība, VISC ir mainījis metodiskā atbalsta pašvaldībām sniegšanas veidu un formu ne vairs mācību priekšmetu metodisko apvienību vadītājiem (mācību priekšmetu MA), bet gan atbilstoši jaunajā izglītības standartā definētajām mācību satura jomām (mācību jomu koordinatoriem) (<https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/mjkoord.shtml>).

Šobrīd ESF projekta Skola2030 ietvaros tiek izstrādāti mācību programmu paraugi un dažādi metodiskie atbalsta materiāli pedagogiem. Projekts beigsies, ir un tuvāko desmit gadu laikā būs nepieciešamība ieviešanas procesu īstenot, koriģēt mācību saturu atbilstoši laikmeta pieprasījumam, piedāvāt jaunas mācību programmas. Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Izglītības kvalitātes valsts dienestu (IKVD) un VISC ir uzsākusi pilnveidot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un vispārējo izglītības iestāžu akreditācijas procesu, veicinot kompetenču pieeju. Izglītības politiku koordinējošais valsts pārvaldes iestādēs un ESF projektos ir salīdzinoši maz speciālistu ar augstāko pedagoģisko izglītību doktora līmenī.

2) pašvaldību līmenī izglītības stratēģiju izstrādē, metodiskā darba īstenošanā un koordinēšanā, vispārējās izglītības iestāžu administrācijā un izglītības procesa īstenošanā.

Pamatojums: Atbilstoši Izglītības likumā noteiktajam, katras pašvaldības pienākums ir nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pirmsskolas izglītību un pamatzglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā izglītības iestādē vai tuvākajā izglītības iestādē, kas īsteno izglītības programmu valsts valodā, nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt vidējo izglītību, kā arī nodrošināt iespēju īstenot interešu izglītību un atbalstīt ārpusstundu pasākumus, arī bērnu nometnes. Pašvaldības ir vispārīzglītojošo skolu dibinātājas, tāpat pašvaldība nodrošina bērnu un jauniešu karjeras izglītību, bērnu tiesību aizsardzību izglītības jomā, sniedz konsultatīvu palīdzību ģimenēm bērnu audzināšanā, organizē pedagogu profesionālās meistarības pilnveidi, koordinē un nodrošina metodisko darbu. Lai to veiktu, pašvaldības izstrādā izglītības stratēģijas, veido metodiskos centrus (piem., Ventspils pilsētā, kur jau trešo gadu darbojas Metodiskais dienests, kas pēc skolas direktora vai individuāla pedagoga pieprasījuma, kā arī pašu veidota grafika nodrošina mācību stundu vērošanu, atgriezeniskās saites sniegšanu pedagogam un atzinuma sniegšanu skolas direktoram vai direktora vietniekam izglītības jomā; diagnosticē pedagogu profesionālās izaugsmes un mācību vajadzības, izstrādā ieteikumus mācību procesa kvalitātes uzlabošanai; sniedz individuālas konsultācijas pedagogiem par dažādiem metodiskiem jautājumiem un metodisko atbalstu izglītības iestādēm mācību procesa pilnveidošanai. Pēdējo divu gadu laikā Ventspilī metodiskā darba īstenošanas pieredzes apmaiņā ir viesojušies dažādu pašvaldību pārstāvji). Izglītības reformas kontekstā skolām tiek dota arvien lielāka autonomija izglītības programmu īstenošanā, palielinās izglītības iestādes vadītāja atbildība, savukārt pašvaldības izsaka pieprasījumu pēc detalizētiem un precīziem norādījumiem no valsts pedagoģiskā un metodiskā darba koordinēšanā un īstenošanā. Pašvaldību izglītības pārvaldēs un to dibinātajās izglītības iestādēs ir maz izglītības speciālistu un pedagogu, kam ir augstākā pedagoģiskā izglītība doktora grāda līmenī.

3) mācību līdzekļu izstrādē.

Pamatojums: 21. gadsimta izglītība prasa mūsdienīgus mācību līdzekļus, arvien aktuālāks kļūst pieprasījums pēc mācību līdzekļiem digitālā formātā, kas ir interaktīvi un vienlaikus nodrošina dažādu zināšanu un prasmju apguvi. VISC Mācību līdzekļu izdevēju konsultatīvajā padomē 13.12.2018. izskanēja vienots secinājums, ka izdevniecībām trūkst autoru, ka nav skaidrs, kādam ir jābūt mūsdienīgam mācību literatūras komplektam, kas sevī ietver gan papīra formāta mācību grāmatu, gan ar to saistītu, gan neatkarīgus digitālos mācību līdzekļus, ir satraukums un neziņa, kā veidojams mācību līdzeklis kompetenču pieejā, lai tas nezaudētu sistēmiskumu un pēctecību. Ir plānots turpināt sadarbību ar IZM un VISC kā mācību satura un kompetenču pieejas plānotājiem un īstenotājiem vispārējā un profesionālajā izglītībā, mērķtiecīgi turpinot sadarbību pētniecībā balstītu pārmaiņu un atbalsta pasākumu izstrādē pilnveidotā satura un kompetenču

pieejas ieviešanai, izglītības tehnoloģiju izmantošanai izglītības procesā un mūsdienīgu mācību līdzekļu izstrādei. Piem., jau šobrīd šīs doktora programmas izstrādē un īstenošanā iesaistītās augstskolas kā VISC sadarbības partneri veido metodisko un mācību materiālu paraugus kompetenču pieejas īstenošanai. Gūtā pieredze rāda, ka ir nepieciešams attīstīt skolu pedagogijas un didaktikas virzienus dažādās izglītības pakāpēs un mācību jomās, lai pedagogs prasmīgi varētu vadīt skolēna mācīšanos iedziļinoties, sniegtu efektīvu atgriezenisko saiti un jēgpilni izmantotu tehnoloģiju iespējas. Doktora programmas īstenošanas laikā vismaz reizi gadā plānots pārrunāt un ar sadarbības partneriem definēt prioritārās vajadzības un doktorantu iesaistes iespējas to risināšanā, tādējādi pilnveidojot arī programmas saturu. Nozarē strādājošās izglītības un zinātnes darbinieku asociācijas tiks iesaistītas aktuālo vajadzību izzināšanā un iespējamo risinājumu piedāvājumā. (8. pielikumā apkopoti darba devēju un profesionālo organizāciju atbalsta apliecinājumi KDSP “Izglītības zinātnes” īstenošanai).

IV. Mācībspēki

4.1. Mācībspēku atlases kritēriji

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, KDSP “Izglītības zinātnes” iesaistāmo mācībspēku atlasei izmantoti vairāki kritēriji, lai studiju kursus vadītu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti docētāji, noteiktās studiju jomas speciālisti, kuri savā darbā izmanto mūsdienīgas pieejas.

Kā obligātie mācībspēku atlases kritēriji ir:

- mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
- zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;
- atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla nodrošināšanā ir nepieciešama izteikta orientācija uz inovācijām izglītības zinātņu jomā, teorijas un prakses sasaistes nodrošināšanu, promocijas pētījumu starptautiskās konkurētspējas un kvalitātes nodrošināšanai.

KDSP “Izglītības zinātnes” mācībspēku atlase tika veikta, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:

- Latvijas Republikas Augstskolas likuma 55.¹ pants. Kopīgā studiju programma (<https://likumi.lv/doc.php?id=37967>).
- Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm (MK noteikumi Nr.49, 23.01.2018).
- LZP eksperta tiesību piešķiršanas kārtība. Izdota saskaņā ar 2017. gada 12. decembra MK noteikumu Nr. 724 “Noteikumi par Latvijas Zinātnes padomes ekspertu kvalifikācijas kritērijiem, ekspertu komisiju izveidošanu un to darbības organizēšanu” 3. punktu.
- LU Nozares doktorantūras padomes nolikums. (LU Senāta 30.03.2015. lēmums Nr. 166).
- Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika (2018).

LU Nozares doktorantūras padomes nolikuma (LU Senāta 30.03.2015. lēmums Nr. 166) 9. punkts paredz, ka padomi veido ne mazāk kā pieci zinātnes nozares akadēmiskā personāla pārstāvji, no kuriem ne mazāk kā trīs ir profesori atbilstošajā zinātnes nozarē un padomes locekļu zinātniskajai kvalifikācijai jāatbilst Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību piešķiršanas prasībām zinātnes nozarē.

Doktora līmeņa studiju programmās ir tiesības strādāt tikai mācībspēkiem ar doktora grādu, kuri ir vēlēti profesori, asociētie profesori vai vadošie pētnieki noteiktā augstskolā; doktora līmeņa programmās promocijas darbu vadītājam ir jābūt LZP ekspertam noteiktā zinātņu nozarē. Atsevišķu studiju kursu docēšana ir pieļaujama arī vēlētiem mācībspēkiem ar doktora grādu, bet bez LZP eksperta tiesībām.

Tāpēc docētāju atlase KDSP tika veikta, pamatojoties arī uz šādiem specifiskiem doktora līmeņa studiju programmām atbilstīgi kritērijiem:

- doktora zinātniskais grāds pētnieciskajai jomai atbilstīgā zinātnes nozarē;
- vēlēts profesora, asociētā profesora vai vadošā pētnieka amats vienā no partneraugstskolām;
- aktīvs LZP eksperta statuss pētnieciskajai jomai atbilstīgā zinātnes nozarē.

Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika (2018) paredz, ka

akadēmiskajam personālam, kas tiks iesaistīts jauno pedagoģijas studiju programmu īstenošanā, ir atbilstošas angļu valodas zināšanas un starptautiskas publikācijas atbilstošā nozarē.³⁰

Projekta 8.2.1. iesnieguma vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodikas aprakstā ir teikts, ka akadēmiskajam personālam, kas tiks iesaistīts jauno studiju programmu īstenošanā, ir nepieciešamās atbilstošās angļu valodas (vai citas ES valodas, kas atbilst studiju programmas īstenošanas valodai) zināšanas un prasmes, kas atbilst C1 līmenim, kas nepieciešams docēšanai internacionālā vidē. Projekta metodika paredz, ka akadēmiskajam personālam ir pieredze darbā ar ārvalstu studentiem vai ir pieredze dalībai mobilitātes pasākumos. Šis kritērijs attiecas arī uz partnerinstitūcijām, kas tiks iesaistītas kopīgo studiju programmu izstrādē un īstenošanā.

Tiek norādīts, ka jauno pedagoģijas studiju programmu īstenošanā iesaistītajam personālam angļu valodas zināšanu līmeni apliecinošam dokumentam, kā arī vismaz 2 starptautiskajām publikācijām pēdējo sešu gadu laikā tajā nozarē, uz kuru attiecas īstenojamais studiju kurss, ir jābūt uz jaunās studiju programmas īstenošanas uzsākšanas brīdi.

Projekta ietvaros ir noteikti vēl divi kritēriji, kas tika izvirzīti docētāju atlasē programmai:

- C1 līmenim atbilstošas angļu valodas zināšanas;
- 2 starptautiskas publikācijas pēdējo sešu gadu laikā tajā nozarē, uz kuru attiecas īstenojamais studiju kurss.

Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" ietvaros docētājiem ir iespēja pilnveidot savas angļu valodas zināšanas, lai uz jaunās studiju programmas īstenošanas uzsākšanas brīdi projektā izvirzītās prasības tiktu nodrošinātas. Ja kāds no docētājiem minētās prasības nebūs sasniedzis, tad viņa iesaiste programmā tiks pārskatīta.

Studiju kursu izstrādē tika iesaistīts akadēmiskais personāls ar kursa saturam atbilstīgu izglītību, zinātnisko kompetenci un kvalifikāciju. Visiem programmā iesaistītajiem docētājiem vismaz 2 starptautiskas publikācijas pēdējo sešu gadu laikā tajā nozarē, uz kuru attiecas īstenojamais studiju kurss.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām

KDSP "Izglītības zinātnes" īsteno Latvijas Universitāte un partneraugstskolas: Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija un Daugavpils Universitāte. Kopīgās doktora studiju programmas īstenošanā iesaistīti 33 akadēmiskā personāla pārstāvji: LU 12, RTA 7, LiepU 8, DU 6.

KDSP "Izglītības zinātnes" iesaistītais akadēmiskais personāls

Augststskola	LU	DU	LiepU	RTA
Profesori	5	4	5	2
Asoc. prof.	4		1	
Vadošie pētnieki	3	2	2	5

Visiem KDSP īstenošanā iesaistītajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem ir doktora grāds: pedagoģijā (26), psiholoģijā (4), filoloģijas zinātņu doktora grāds literatūrzinātnes nozarē (1) un PhD (2) un ievērojama praktiskā darba pieredze attiecīgā jomā.

³⁰ Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodika (2018).

LU piedalās 12 zinātņu doktori, visi ir vēlēti akadēmiskajos amatos LU: 5 profesori, 4 asociētie profesori un 3 vadošie pētnieki, no tiem 9 LZP eksperti.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošanā no DU piedalās 6 zinātņu doktori: 4 profesori un 2 docenti/vadošie pētnieki, no tiem 5 LZP eksperti.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošanā no LiepU piedalās 8 zinātņu doktori: 5 profesori, 1 asociētais profesors un 2 vadošie pētnieki, no tiem 6 LZP eksperti.

Kopīgās doktora studiju programmas īstenošanā no RTA piedalās 7 zinātņu doktori: 2 profesori un 5 vadošie pētnieki, no tiem 4 LZP eksperti.

Studiju virziena mācībspēku angļu valodas vai citu svešvalodu zināšanas ļauj docēt atsevišķas studiju programmu daļas (studiju kursus) angļu valodā. Docētāji, kuru angļu valodas zināšanas nesasniedz noteikto līmeni B2, piedalīsies programmas realizācijā tikai latviešu valodā. Studiju programmās nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā. Akadēmiskais personāls savos CV ir norādījis 445 publikācijas: LU (187), DU (81), LiepU (108), RTA (73). Kopējais publikāciju skaits KDSP “Izglītības zinātnes” pēdējos 6 gados (2013. - 2018.) ir daudz apjomīgāks, taču CV formālo prasību ierobežojuma dēļ, nebija iespējams tajos norādīt visas publikācijas – tajos tika minētas nozīmīgākās un ar programmas studiju kursos docējamo saturu saistītās publikācijas.

Analizējot Web of Science un Scopus datu bāzu sniegtos datus pēc autoru vārda, tika secināts, ka LU programmā iesaistītajiem docētājiem laika posmā no 2013. Līdz 2018. gadam ir indeksētas 78 publikācijas; DU – 76; LiepU – 55 un RTA – 72 publikācijas gan žurnālos, gan konferenču rakstu krājumos. Jāņem, protams, vērā, ka vairāki programmā iesaistītie docētāji daudzviet ir norādīti kā autori vienai kopīgai publikācijai, kā arī viena un tā pati publikācija var būt indeksēta abās datu bāzēs, tādēļ reālais publikāciju skaits ir mazāks.

KDSP “Izglītības zinātnes” iesaistīto mācībspēku publikācijas (2013 – 2018).

Augstskola	LU	DU	LiepU	RTA
Kopīgais CV uzrādītais publikāciju skaits	187	81	108	73
Web of Science un/vai Scopus indeksēto publikāciju skaits (atbilstīgi ziņām datu bāzēs)	78	76	55	72

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā personāla saraksts ir pievienots 9. pielikumā, norādot mācībspēka zinātnisko grādu, amatu, īstenotos studiju kursus, modulūs.

4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

Visās augstskolās, kurās tiks īstenota KDSP “Izglītības zinātnes” tiek mērķtiecīgi strādāts pie mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas. Visās četrās augstskolās šim nolūkam aktīvi tiek izmantotas 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” piedāvātās iespējas.

Visas augstskolas ir ņēmušas vērā Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumus Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”, kuros 16. punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu

starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana notiek sistēmiski - Studiju departaments un LU PPMF PPIC ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. Arī citās programmā iesaistītajās augstskolās mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana notiek mērķtiecīgi, piemēram, RTA sadarbojoties Studiju daļai, Mūžizglītības centram un fakultātēm katru gadu nosaka būtiskākos akadēmiskā personāla izaugsmes pasākumus.

„**Latvijas Universitātes** Attīstības stratēģijā 2016.- 2020.gadam” viens no būtiskākajiem aspektiem attīstības virzienā „Cilvēkresursu attīstība” ir LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas attīstība.

LU apzinās, kā mainās augstskolas docētāja loma, kas ir nozīmīga studiju kvalitātes nodrošināšanā, lai veicinātu studentu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, tāpēc atbilstīgi LU stratēģijai LU Studiju departaments sadarbībā ar LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centru (PPIC) ievieš vienotu LU docētāju profesionālās pilnveides sistēmu visā Latvijas Universitātē, veicot izmaiņas iekšējos normatīvajos dokumentos un piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās pilnveides iespējas. LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”, kuros 16. punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU Studiju departaments un LU PPMF PPIC ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā.

LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studiju rezultātu formulēšana un novērtēšana”.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti, katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programma „Docētāju koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai arī noteikta ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

DU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569 „Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”. Doktora studiju programmā iesaistītie docētāji pilnveido savu kvalifikāciju, gan piedaloties starptautiskās konferencēs, semināros, organizējot doktorantūras skolas, kā arī publicējot savus pētījumus SCOPUS un WEB OF SCIENCE datu bāzēs iekļautajos žurnālos un konferenču rakstu krājumos. Akadēmisko un profesionālo kompetenču pilnveidošana notiek iesaistoties pētnieciskajos projektos, publicējot pētījumu rezultātus un iepazīstinot ar tiem zinātnisko sabiedrību starptautiskās konferencēs. Citi veidi, kā notiek studiju programmas realizācijā iesaistītā personāla kvalifikācijas paaugstināšana, ir docētāju stažēšanās ES universitātēs, starptautisko zinātnisko konferenču organizēšana, disertāciju izstrādes un aizstāvēšanas procesu veicināšana studiju programmā iesaistītajiem jaunajiem zinātniekiem un docētāju akadēmiskā mobilitāte.

Doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītie DU docētāji pilnveido savu kvalifikāciju, iesaistoties docētāju stažēšanās, akadēmiskās mobilitātēs, paplašinot savu kvalifikāciju starptautiskajās programmās (ERASMUS+, NORDPLUS.) ārvalstu universitātēs un zinātniskajās institūcijās. Mācībspēki regulāri paaugstina kvalifikāciju, apgūst jaunas docēšanas metodes un pielieto tās savā darbā. Balstoties uz augsto kompetenci pedagogijas zinātnes jomā, docētāji izstrādā un aprobē jaunas pasniegšanas metodes, kalpo par tālākizglītības atbalsta un resursu centru pedagogiem.

Mūžizglītības piedāvājumu DU nodrošina Profesionālās izaugsmes centrs (PIC), kas piedāvā iespēju apgūt noteiktus tālākizglītības studiju kursus. PIC darbība ir orientēta uz pedagogu tālākizglītību, valsts administrācijas skolas piedāvāto kursu organizēšanu ierēdņiem un interešu izglītību.

DU apzinās akadēmiskā personāla un pētniecības kapacitātes pilnveides nozīmi studiju programmas reorganizēšanas procesā un plāno cilvēkresursu attīstības jomā iesaistīties projekta 8.2.2. SAM "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" otrajā projektu iesniegumu atlases kārtā. Saskaņā ar projekta atbalstāmajām aktivitātēm akadēmiskajā darbā tiks iesaistīti doktoranti, kā arī tiks piesaistīts ārvalstu akadēmiskais personāls. Projekta 8.2.2. SAM "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" ietvaros DU akadēmiskajam personālam profesionālās kompetences pilnveidei tiks piedāvāta iespēja stažēties izglītības iestādēs, pilnveidot profesionālās un komunikatīvās angļu bilingvālās un daudzvalodu pieejas izmantošanas prasmes darbam daudzvalodu vidē, attīstīt līderības prasmes un sadarbības kompetenci ar industriju, veicināt integrētās pieejas pielietošanas prasmes starpnozaru un transdisciplināra studiju procesa īstenošanai, kā arī e-studiju materiālu izstrādes un virtuālās studiju platformas izmantošanas prasmes.

LiepU mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana notiek saskaņā ar LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānu 2018.– 2022. gadam³¹ (apstiprināts 17.05.2018., grozījumi izdarīti 26.09.2018.). Plāns saistīts ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda Eiropas Sociālā fonda un Eiropas reģionālā attīstības fonda Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” projektiem: 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķis „Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu”; 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās”; 8.2.3. specifiskā atbalsta mērķis „Nodrošināt labāku pārvaldību augstākās izglītības iestādēs”.

Kvalifikācijas paaugstināšana plānota šādos virzienos:

1) akadēmiskā personāla stažēšanās ar mērķi pilnveidot akadēmiskā personāla kvalifikāciju sadarbībā ar komersantiem Latvijā un izglītības iestādēm Baltijas valstīs. Akadēmiskā personāla stažēšanās laikā veicamās darbības plānots sasaistīt ar pasniedzamā studiju kursa tematiku. Uzņēmumi/ iestādes, kas plānoti stažēšanās īstenošanai, prioritāri ir uzņēmumi, kuru darbība ietver inovācijas, pētniecību un tehnoloģiju attīstību. Izvēlētie uzņēmumi / iestādes ir sadarbībai atvērti, ar lokālu un starptautisku pieredzi, un mērķi būt atpazītiem nozarē reģionā, Baltijā un plašākā kontekstā pasaulē. Izglītības iestāžu izvēlē, kurās plānots stažēties, galvenā uzmanība ir pievērsta iespējai īstenot stratēģiskās specializācijas jomu vajadzības. Tā kā 2016. gadā Baltijas Asamblejas sesijā pieņemtā Baltijas valstu rezolūcija paredz intensificēt visu trīs Baltijas valstu sadarbību, tad akadēmiskā personāla stažēšanās pasākumi plānoti Latvijas, Lietuvas un Igaunijas izglītības iestādēs un sadarbība tiks balstīta partnerībā un principā – mācīšanās darot un darot mācīties, paredzot docētāju aktīvu līdzdarbošanos.

2) akadēmiskā personāla mobilitātes pasākumi kvalifikācijas paaugstināšanai tiek realizēti Erasmus + mobilitātes un projektu ietvaros. LiepU paredz katru gadu 13-15 docētāju mobilitātes.

3) akadēmiskā personāla kompetenču pilnveide, kas virzīta uz LiepU pamatdarbību nodrošināšanu - kvalitatīvu studiju saturu, zinātniskos pētījumus vai mākslinieciskās jaunrades darbības īstenošanu. Akadēmiskā personāla kompetenču pilnveide notiek saskaņā ar Zinātniskās institūcijas “Liepājas Universitāte” zinātniskās darbības stratēģiju 2015.– 2020. gadam³² un LiepU nolikumu “Nolikums par vēlēšanām akadēmiskajos amatos”, kas nosaka prasības akadēmiskā amata pretendentiem³³ un apliecina akadēmiskās un profesionālās kvalifikācijas atbilstību zinātnes un mākslas nozares prasībām kā studiju, tā pētniecības darbam.

Lai stiprinātu un attīstītu esošo akadēmisko personālu, papildus esošajām akadēmiskā personāla kompetencēm, bez stažēšanās un mobilitātes pasākumu laikā gūtām zināšanām un praktiskām iemaņām, LiepU akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāna 2018.-2022.gadam ietvaros paredzēts papildus mācību plāns profesionālo kompetenču pilnveidei, gūto zināšanu un prasmju integrēšanai LiepU studiju procesā. Plāns ietver: 1. angļu valodas mācības; 2. specializētās mācības akadēmiskā personāla līderības, sadarbības prasmes ar industriju attīstīšanai un pilnveidei. Esošā izglītība un kompetences tiek papildinātas praksē, kā arī iespēju robežās apgūstot jaunas zinības, ceļot savu izglītības līmeni, apmeklējot kursus, seminārus, konferences, kongresus, forumus, iesaistoties Erasmus+ mobilitātes pasākumos u.c. pieredzes apmaiņas pasākumos.

Pēc promocijas darba aizstāvēšanas jaunajiem zinātniekiem ir iespēja savu kvalifikāciju pilnveidot dažādos pētniecības darbos – lietišķajos projektos, monogrāfiju izstrādē, rakstu krājumu sastādīšanā u.c. 2016. gadā, īstenojot ERAF darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un

³¹<https://kvs.liepu.lv/datnes.php?mape=/Iekshcejie%20mormatiivie%20dokumenti/Projekti/Akademiska%20un%20vadibas%20personala%20macibu%20plani/&checksum=f6ac6c9dc77fea9950e0214f44b9ebace4ae1ac5>

³² https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU%20Zinatniskas%20darbibas%20strategija_2015_2020.pdf

³³ <https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>

infrastrukturā” pasākumu “Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts”, LiepU iesniedza 3 jauno zinātnieku pēcdoktorantūras pētījumu projektus, no kuriem 2017. gadā tika apstiprināts un uzsākts viens: B. Trinītes projekts Skaņu pastiprinošo sistēmu ilgtermiņa ietekme uz skolotāju balss slodzes samazināšanu un verbālo instrukciju izpratnes uzlabošanu skolēniem (01.10.2017.–30.09.2020.). Pēcdoktorantūras pētniecības projektu otrajā kārtā 2018. gada aprīlī iesniegti 3 projekti. LiepU Cilvēkresursu attīstības plāns 2018. -2023. gadam³⁴ paredz īstenot akadēmiskā personālā mācības pedagoģiskajā meistarībā (augstskolas didaktika) (10 cilvēku gadā).

RTA akadēmiskā personāla (AP) stratēģiskās plānošanas mērķis ir stiprināt RTA cilvēkkapitālu, sekmējot tā atjaunotni un starptautisko konkurētspēju. AP plānošana RTA notiek saskaņā ar “RTA cilvēkresursu attīstības plānu 2019-2023” un “RTA akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijām 2016-2020”, kas izriet no “RTA darbības un attīstības stratēģijas 2016-2023”. galvenie uzdevumi cilvēkresursu attīstībai ir personāla atlases procesa pilnveidošana, piesaistot izglītotu, kompetentu akadēmisko un vispārējo personālu; personāla darba izpildes un vadības novērtēšanas procesu pilnveide; nepārtraukta personāla izglītošana, izaugsme un karjeras veidošana; personāla sociālo garantiju un apbalvošanas sistēmas pilnveidošana; veicināt drošas, veselīgas un psiholoģiski labvēlīgas darba vides pilnveidošana. Akadēmiskā personāla attīstībai RTA noteikti tādi pamatprincipi kā **kvalitāte** (AP ir galvenais faktors, kas sekmē būtiskus intelektuālus un izglītības rezultātus), **sinerģija** (AP veic personiskajos pētījumos balstītu akadēmisko darbību), **pieejamība** (AP ir pats svarīgākais studentiem pieejamais studiju resurss), **motivācija**, (AP personāls ir motivēts attīstībai) un **ētika** (AP ievēro akadēmisko un korporatīvo ētiku). Būtiskākie ar AP attīstību saistītie procesi RTA darbībā ir **studentcentrēts studiju process**, **pētniecības process**, kas vērsts uz sabiedrības pieprasījumu pēc inovatīviem produktiem un pakalpojumiem, **komunikatīvais process**, kas paredz apmaiņu ar zināšanām un inovācijām starpaugstskolu līmenī, efektīvu starptautisku akadēmisku un pētniecisku kooperāciju, un **tehnoloģiskais process**, kas vērsts uz kvalitatīvas, zinātnē balstītas augstākās izglītības pieejamību, jaunu mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešanu studiju un pētniecības procesā (tostarp, tālmācību). Sadarbojoties RTA Studiju daļai, Mūžizglītības centram un fakultātēm RTA katru gadu nosaka būtiskākos AP izaugsmes pasākumus, kas aptver AP skaita, slodžu, darba samaksas un motivācijas sistēmu, izaugsmes un pilnveides pasākumu plānošanu. Būtiskākie ilgtermiņa pasākumi AP izaugsmei un pilnveidei ir atbalsta nodrošināšana jaunajiem zinātniekiem, regulāra, plānveidīga un mērķtiecīga RTA akadēmiskā personāla zināšanu pilnveides nodrošināšana, īstenojot profesionālās pilnveides programmu augstskolu didaktikā, augstākās izglītības inovācijās, tehnoloģiju jomā, svešvalodās, saziņas, starpkultūru komunikācijas un multilingvisma jautājumos.

KDSP “Izglītības zinātnes” īstenošanā iesaistīto docētāju zinātniski pētnieciskā darba rezultātu atpazīstamību starptautiskā līmenī un zinātnisko kapacitāti izglītības zinātnēs un pedagoģijā apliecina publikācijas, kas indeksētas Web of Science un SCOPUS datu bāzēs, citējamības indeksi Google Scholar un Hirša indeksi SCOPUS datubāzē un docētāju pētnieciskās aktivitātes šo indeksu paaugstināšanai.

Raksturojot situāciju individuālā līmenī, kā piemēru var minēt LU profesori I. Ķesteri, kura paaugstina savu kvalifikāciju ar starptautiskās mobilitātes programmu un starptautisko pētniecisko projektu palīdzību. Savā CV profesore norādījusi, ka 2015., 2016. un 2017. gadā ir stažējusies kā viespētniece Georga Ekerta Starptautisko mācību grāmatu izpēti institūtā (Institute for International Textbook Research) Braunšveigā, Vācijā kopā 160 stundu apjomā. Un 2018. gadā Eiropas Komisijas projekta COURAGE & DANDELION pētniecības politikas darbnīcā Coordinating Policy Recommendations for Durable Action, Briselē, Beļģijā – 8 stundu apjomā. Savukārt docentu un vadošo pētnieku līmenī programmā iesaistītie mācībspēki savas kvalifikācijas paaugstināšanai izmanto pašu augstskolu piedāvātās iespējas, piemēram, DU

³⁴<https://kvs.liepu.lv/datnes.php?mapc=/Iekshecjee%20mormatiivie%20dokumenti/Projekti/Akademiska%20un%20vadibas%20personala%20macibu%20plani/&checksum=0079587264f922da8515fc92bf666f097ed022ec>

vadošā pētniece/docente Mārīte Kravale - Pauliņa 2018. gadā ir pabeigusi tālāk izglītības kursu "Pedagoģiskās darbības pamati" (72 stundas), kā arī apguvusi programmu "Pedagogs - karjeras konsultants" (individuālās konsultēšanas kompetenču apguvei; B programma) 160 stundu apjomā. Docētāju zinātnisko kvalifikāciju nepārtrauktas paaugstināšanas nepieciešamību un apstākļus nosaka:

- nepieciešamība atbilst LZP ekspertu prasībām pārvēlēšanām nākamajam ekspertīzes periodam;
- nepieciešamība atbilst reizi 6 gados notiekošajām asociēto profesoru, profesoru un vadošo pētnieku vēlēšanām/pārvēlēšanām attiecīgajos vai augstākos amatos.

Ziņojumam pievienoti:

- Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts (9.pielikums);
- Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku Curriculum Vitae Europass formātā (10.pielikums);
- Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamos izdevumos (11.pielikums).

V. Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām	1.pielikums
II. Resursi un nodrošinājums	
Studiju programmas atbilstība kopīgajai studiju programmai noteiktajām prasībām (Augstskolu likuma 55. ¹ pants)	2.pielikums
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Doktora studiju programmas atbilstības normatīvo aktu prasībām novērtējums	3.pielikums
Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām	4.pielikums
KDSP “Izglītības zinātnes” Studiju kursu apraksti latviešu un angļu valodā	5.pielikums
KDSP “Izglītības zinātnes” Studiju kursu kartējums	6.pielikums
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	7.pielikums
Darba devēju un profesionālo organizāciju atsauksmes	8.pielikums
IV. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	9.pielikums
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae) Europass formātā	10.pielikums
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts recenzējamās izdevumos vai pētniecības sasniegumu saraksts	11.pielikums
Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
* LU apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā. <i>Skatīt 9.pielikumu ar studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku sarakstu, kur cita starpā norādīts arī mācībspēku svešvalodu zināšanu līmenis.</i>	<i>Skatīt 9.pielikumu</i>
1. LU, DU, Liepu un RTA senātu lēmumi par studiju programmas izveidi	12.pielikums
2. Dokumenti, kas apliecina, ka LU, DU, Liepu un RTA studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	
3. Dokumenti, kas apliecina, ka studējošajiem tiek garantēta zaudējumu kompensācija, ja studiju programma LU, DU, Liepu vai RTA rīcības dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	
4. Augstākās izglītības padomes atzinums	
5. Apliecinājumi, ka studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	
6. Studiju līgumu paraugi	
7. Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamo dokumentu paraugi	
8. Nolikumi par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu LU, DU, Liepu un RTA	
9. Apliecinājumi par doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvu	
10. Apliecinājumi par studiju programmā iesaistīto zinātnu doktoru zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācija atbilstību normatīvo aktu prasībām	
11. Vienošanās starp studiju programmas īstenošanā iesaistītajām augstskolām par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu	
Sadarbības līgumi ar ārvalstu universitātēm	13.pielikums